

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 8 december 2008

ISBN 0920 - 3370

Bladwijzer

op de notulen van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 8 december 2008

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 december 2008, dienst/sector -, inzake vaststelling van het protocol Strategische projecten en programma's.	63	PS2008BEM36
Daartoe besloten	63	PS2008BEM36
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 11 november 2008, dienst/sector BJZ, inzake benoeming lid Interprovinciale Commissie Valleigebied	64	PS2008BEM34
Daartoe besloten	64	PS2008BEM34
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 november 2008, dienst/sector FIN, inzake vaststelling van het Normenkader rechtmatigheid	63-64	PS2008BEM35
Daartoe besloten	64	PS2008BEM35
MILIEU, MOBILITEIT en ECONOMIE		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 oktober 2008, dienst/sector MOB, inzake het convenant Utrecht Bereikbaar en convenant Mobiliteitsmanagement Ring Utrecht en Driehoek Amersfoort	64-65	PS2008MME18
Daartoe besloten	65	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 november 2008, dienst/sector MIL, inzake wijziging Subsidieregeling aardgasafleverinstallatie provincie Utrecht	65	PS2008MME17
Daartoe besloten	65	PS2008MME17
RUIMTE, GROEN EN WATER		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 oktober 2008, dienst/sector, PRO inzake Groot Mijdrecht Noord.	31-63	PS2008RGW28
Daartoe besloten	63	PS2008RGW28

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Amendement A1, ingediend door de fracties van GL en PvdD, inzake ecologisch herstel omgeving Groot Mijdrecht Noord. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	41 62	
Amendement A2, ingediend door de fracties van GL en PvdD, inzake durven kiezen in Groot Mijdrecht Noord. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	42-43 62	
Amendement A3, ingediend door de fractie van D66, inzake kaders Groot Mijdrecht Noord. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	49 62	
Amendement A4, ingediend door de fractie van de SP, inzake Plas ophouden. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	58 63	
Motie M6, ingediend door de fracties van GL, PvdA, D66 en PvdD, inzake inhoudelijke regie Groot Mijdrecht Noord. De motie is verworpen. Daartoe besloten	42-43 63	
Motie M7 (D66): Tijdpad Groot Mijdrecht Noord De motie is verworpen. Daartoe besloten	46 63	
STATEN (provinciale)		
Vaststellen van de besluitenlijst van 10 november 2008.	31	
Vragenhalfuurtje. Mondelinge vragen van de heer Fastl inzake de dienstregeling van Connexion.	 10-31	
Motie M1, ingediend door de fractie van de SP, inzake motie van wantrouwen. De motie is ingetrokken. Daartoe besloten	18 27	
Motie M2, ingediend door de fracties van GL, SP, PvdA, Mooi Utrecht en D66, inzake buslijn 120 zonder stop op station Maarssen. De motie is verworpen. Daartoe besloten	20 31	
Motie M3, ingediend door de fracties van GL, SP, PvdA, Mooi Utrecht en D66, inzake financiële compensatie reizigers gewijzigde buslijnen inzake Randstadspoor. De motie is ingetrokken. Daartoe besloten	20-21 31	

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Motie M4, ingediend door de fracties van GL en SP, inzake alternatief buslijn 140. De motie is verworpen. Daartoe besloten	21-22 31	
Motie M5, ingediend door de fracties van D66 en GL, inzake motie van afkeuring. De motie is verworpen. Daartoe besloten	27 32	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 november 2008, dienst/sector Griffie, inzake benoeming PS-lid in bestuurlijke gremia Daartoe besloten	65 65	PS2008PS07 PS2008PS07
Afscheid van de heer mr. J.J.J. Streefland	65-66	

Presentielijst

Vergadering 8 december 2008

Voorzitter: R.C. Robbertsen, commissaris van de Koningin

Griffier: L.C.A.W. Graafhuis

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
dr. R. Bisschop, Veenendaal
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten (vanaf 15.46 uur)
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mr. J.M. Buiting, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist
C.J.J. van Ee, IJsselstein
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. N.P.B. van 't Hoof, Amersfoort
mr. P. Kelder, Driebergen-Rijsenburg
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg MA, Driebergen
mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein
J.W.R van Lunteren, Hoogland
Ing. Y.S. Lutfala, Utrecht
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. L.W. Nooteboom, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht (vanaf 14.44 uur)
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen
ir. M. Snyders, Baarn
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading

mevr. drs. H.D.I. Walta-Auf'm Keller, Veenendaal
G.J. van der Werff, Hoogland

Afwezig:

mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
ing. D. Kiliç, IJsselstein
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht

Leden van Gedeputeerde Staten

J. Binnekamp, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
mevr. M. Haak-Griffioen, Woerden
drs. W. de Jong, Houten
drs. R.W. Krol, Soest
mevr. A.H. Raven BA, Utrecht

Opening.

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering. Ik heet u allen van harte welkom, in het bijzonder de pers en de aanwezigen op de publieke tribune.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Jonkers. Mevrouw Jonkers is ziek, zoals u weet. Er zal een kaart rondgaan, waarop u een beterschapswens kunt zetten. Hopelijk zal dat leiden tot een spoedig herstel. Verder zijn afwezig mevrouw Van Gemert, mevrouw Swets, mevrouw Blom en de heer Kiliç. Mevrouw Bodewitz en de heer Nugteren zullen later ter vergadering komen.

Vaststellen agenda.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda ongewijzigd vast.

Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: De fractie van GroenLinks zal vragen stellen over buslijn 120.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal mijn mondelinge vragen over de buslijn Breukelen stellen namens de fracties van GroenLinks, de PvdA, de SP, D66, de PvdD en Mooi Utrecht. Vanwege de onrust onder de inwoners van Breukelen heeft de commissie MME op 22 februari 2008 een eerste woordvoerdersoverleg over dit onderwerp gehad. En, om niet alleen in het negatieve te blijven, moet ik vermelden dat enkele zaken die toen naar voren kwamen, wel degelijk goed zijn afgehandeld. Ik heb het dan over de tarievenacties, de aandacht voor de verbindingen in de avonden en de sociale veiligheid. De centrale vraag die vanaf dat moment speelde, was echter of een rechtstreekse busverbinding tussen Breukelen en Utrecht kon worden behouden. Deze vraag is nimmer afdoende beantwoord door Gedeputeerde Staten.

De VOORZITTER: Voor de duidelijkheid: bij het vragenuurtje worden de vragen gesteld. In tweede termijn is inmenging van de zijde van de Staten gebruikelijk.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dus een interruptie mag niet?

De VOORZITTER: Nee, dat wil ik op dit moment niet toestaan.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Vlak voor de commissievergadering van 2 oktober 2008 was er op 25 september 2008 een extra woordvoerdersoverleg. Toen werd definitief duidelijk dat het contract met de NS over Randstadspoor een parallelle buslijn niet uitsloot. Dit was in het vroege voorjaar ook al door de SP naar voren gebracht. Daarom mijn eerste twee vragen:

1. Waarom hebben Gedeputeerde Staten mede naar aanleiding van de SP Provinciale Staten niet tijdig en volledig geïnformeerd dat het contract een parallelle busverbinding niet uitsloot?
2. Waarom is dit feit stelselmatig ontkend dan wel waarom werd beweerd dat het contractueel niet mogelijk was een directe verbinding Breukelen-Utrecht in te stellen?

Duidelijk is ook dat de commissie meer inzicht wilde in de achterliggende onderbouwing van de beslissingen. Het ging daarbij om reizigersprognoses, kostenindicaties, reistijdberekeningen en dergelijke. Hoewel deze stukken voorhanden waren, zijn ze, hoewel gevraagd, nooit toegezonden en na de zomer slechts gedeeltelijk ter beschikking gesteld. Mijn volgende vragen:

3. Wat is de reden geweest aan het verzoek van de commissie voorbij te gaan voor wat betreft de informatievoorziening? Waarom hebben Gedeputeerde Staten Provinciale Staten niet volledig en tijdig geïnformeerd toen daarom verzocht werd? Dit voorjaar zijn er diverse verzoeken gekomen van betrokkenen uit Breukelen om meer inzicht te verschaffen in de onderbouwing van de reistijden. Bij de gedeputeerde moeten de vele herhaalde verzoeken van Harald Bos uit Uithoorn bekend

zijn. De vragen kwamen vanuit het vermoeden dat de berekeningen niet correct waren. Dan is de vraag:

4. Waarom hebben Gedeputeerde Staten hierover nooit afdoende antwoord gegeven, opdat onrust en wantrouwen weggenomen zouden worden?

Kortom: veel te lang sloot de informatievoorziening niet aan op de wensen van de commissie. Gedeputeerde Staten hebben hiermee hun actieve informatieplicht verzaakt.

Tijdens het woordvoerdersoverleg in februari is afgesproken dat gedeputeerde Ekkers in de eerste commissievergadering na de zomer, te weten op 1 september, verslag zou doen van mogelijke alternatieven dan wel mitigerende maatregelen. Er zou dan nog tijd genoeg zijn voor de Statenleden te kijken in hoeverre deze maatregelen afdoende bevonden werden. Op 23 augustus werd bevestigd dat niet 1 september, maar 29 september de datum van behandeling zou worden. Vanwege het verplaatsen van een Statenvergadering is de commissievergadering 2 oktober uiteindelijk gehouden. Inmiddels weten wij dat Connexxion alle wijzigingsvoorstellen voor 1 oktober binnen had moeten hebben.

5. Waarom heeft gedeputeerde Ekkers Provinciale Staten niet geïnformeerd dat Connexxion een point of no return had op 1 oktober? En, uitgaande van deze kennis, wist de gedeputeerde dan dat een groot deel van wat op 2 oktober aan de orde kwam, niet kon worden uitgevoerd?

Al maanden geleden werd duidelijk dat er, met name in Breukelen, veel behoefte is aan een directe busverbinding via de Amsterdamsestraatweg naar Utrecht CS, zonder een tussenstop op het station Maarssen. Heel snel bleek dat een meerderheid van de commissie dit ook wenste. Zeer recent werd bekend dat Connexxion zelfs al voor 1 oktober een verzoek had gedaan voor een dergelijke buslijn.

6. Waarom zijn Provinciale Staten niet tijdig en volledig geïnformeerd over het verzoek van Connexxion voor een rechtstreekse buslijn 120 tussen Breukelen en Utrecht?

7. Welke drijfveer heeft ertoe geleid dat er zelfs in stukken van de komende commissievergadering van uit wordt gegaan dat die wens was: een directe verbinding via zowel station Breukelen als station Maarssen?

8. Is in eerdere instantie onderzocht of bekeken welke directe verbindingen er mogelijk waren binnen de planning van Connexxion? Zo ja, waarom zijn deze opties niet voorgelegd aan de commissie? Zo nee, waarom is dat niet gedaan?

9. De planning van Connexxion verloopt volgens een gebruikelijke systematiek. Hoe komt het dat Gedeputeerde Staten deze systematiek niet als grondslag hebben genomen voor de planning van de behandeling van het onderwerp in de commissie?

Een laatste punt behelst de zogenaamde creatieve oplossingen. In de commissie werd de suggestie gedaan buslijn 140 in de spits om en om naar Breukelen en Utrecht CS te laten rijden. Er werd ook verzocht om de eigen creativiteit van de ambtenaren.

10. Wat is de achterliggende reden dat wij van de kant van Gedeputeerde Staten niets over welke creatieve ideeën dan ook hebben gehoord?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Misschien is het goed, voor ik op de vragen van de heer Fastl inga, even terug te gaan naar een klein stuk geschiedenis. Op 27 april 2006 is in de commissie uitvoerig stilgestaan bij Randstadspoor. Daar is toen onder andere geformuleerd: "Het heeft geen zin bus- en NS-lijnen evenwijdig aan elkaar te laten rijden. Een en ander heeft tot gevolg dat de reiziger een keer extra moet overstappen in Breukelen." De commissie was het daarmee eens.

Op 22 mei 2006 is de veel aangehaalde overeen-

komst met de NS van de treindienst Breukelen en Utrecht besproken. Op 22 juni 2006 is het kader voor de concessieverlening aan de orde geweest. Toen is de volgende afspraak gemaakt. Nú spreken wij over het kader voor concessieverlening. Wat er in de commissie nog komt om te worden besproken, is het programma van eisen. Daarna komt de fase van het bestek. Voor die fase van het bestek is er maar één verantwoordelijk en dat is het college van Gedeputeerde Staten. Daarmee was de rol van de Staten helder en duidelijk.

Toen op 7 mei 2007 het programma van eisen aan de orde is geweest, is nadrukkelijk vastgesteld dat er afstemming dient plaats te vinden van trein en bus op de trajecten van Randstadspoor. Met andere woorden: Randstadspoor stond vooraan – dat is logisch, want dat is een keuze van de Staten geweest – en er dient afstemming plaats te vinden tussen tram- en bus met dat Randstadspoor.

Een tweede punt dat aan de orde is geweest in die commissie, is het referentienetwerk. Bij het referentienetwerk, dat van groot belang is, horen kaarten. De eerste kaart laat heel duidelijk zien dat de bussen aanhaken op station Maarssen en niet verder doorrijden naar Utrecht. Ook dat is in de commissie volstandig aan de orde geweest, vastgesteld en goedgekeurd. Met andere woorden: daarmee was de opdracht voor Gedeputeerde Staten gereed zoals de Staten het wilden hebben. De Staten wilden blijkbaar dat Randstadspoor belangrijk was en dat alle anderen daarbij zouden aanhaken.

Vervolgens is door Gedeputeerde Staten op 25 maart 2008 de concessie gegund aan Connexion. Die gunning – dat mag ook wel eens gezegd worden – resulteerde erin dat er 20% meer openbaar vervoer was dan in de jaren daarvoor. Met andere woorden: vanaf 14 december dit jaar zal er 20% meer openbaar vervoer zijn dan er op dit moment is. Wat dan gebruikelijk is, is dat je vervolgens kijkt naar de implementatie: heb je nog ergens een steek laten vallen, hoe kun je het nog een beetje optimaliseren, hoe kun je het nog een beetje beter doen? Dat is normaal en gebruikelijk

en vindt plaats nadat op 25 maart de concessie is verleend in de aanloop naar 14 december, waarop de dienstregeling een feit wordt.

Ik zeg dit even om helder te maken dat Gedeputeerde Staten volledig in lijn hebben gehandeld met datgene wat de Staten steeds hebben gewild. Dat brengt mij dan tot de vragen van de heer Fastl. Ik heb al gezegd dat bij de behandeling van het dossier Randstadspoor parallelle lijnen vermeden zouden moeten worden. Wij willen als Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten zoveel mogelijk reizigers in dat Randstadspoor. Dat is ook voor onszelf van groot belang. Als de Staten het contract gelezen hebben, hebben zij ook gezien dat het de NS vrijstaat, als er minder dan 75 reizigers in de trein zitten, op te houden met de vier maal per uur dienstregeling. Dat wilden wij juist zo graag; wij wilden een vier maal per uur dienstregeling om ervoor te zorgen dat de reizigers niet vastlopen in de bus ten westen van Utrecht, maar dat zij in die gemakkelijke trein, vanaf 14 december, gaan zitten. Met andere woorden: in alles wat wij doen buiten het Randstadspoor moeten wij zeer voorzichtig manoeuvreren, omdat dit ten koste gaat van onze eigen concurrentiepositie. Als wij te veel zaken ernaast toelaten, even los van de juridische positie van de NS, zal dat met zich meebrengen dat de trein geen succes wordt en dat er dus niet langer feest is. Dan de vraag over de informatievoorziening. Alle gegevens die wij zelf hebben, zijn naar de commissie gestuurd. Dat betreft het onderzoek van Goudappel Coffeng, reizigersprognoses, profitonderzoeken en lijnverdichtingsonderzoeken. Wat wij niet hebben gestuurd en wat wij ook niet hebben, zijn de bedrijfsgegevens van de NS en Connexion. Alle informatie die wij zelf echter hebben, hebben de Staten gekregen. Dan de vraag waarom Gedeputeerde Staten niet voldoende hebben geantwoord. Wij hebben iedereen antwoord gegeven. Speciaal is de naam van de heer Bos aangehaald. Ik heb dat laten nagaan. De heer Bos heeft op 28 maart van ons een brief gekregen. Op 29 april heeft hij een aanvullende vraag over reistijd ook beantwoord gekregen. Op 24 oktober is de overeenkomst met de NS naar hem gestuurd, omdat hij daar blijkbaar om gevraagd had.

Er is een vraag gesteld over het point of no return van 1 oktober. Dat point of no return bestaat echter niet. Het wordt voorgesteld alsof alles moest gebeuren voor 1 oktober en dat daarna alles te laat was en alsof wij dat zouden moeten weten. Nee, dat is niet zo. De conceptdienstregeling wordt al vanaf juli 2008 gereedgemaakt om in procedure te gaan. De definitieve dienstregeling is dan ongeveer eind september gereed. Toen wij in de commissie spraken en op 1 oktober bleek dat er ook nog een lijntje van het BRU (Bestuur Regio Utrecht) zou lopen, hebben wij gezegd: "Zou het niet goed zijn als dat lijntje doorgetrokken zou worden?" Na die vergadering van 2 oktober is onmiddellijk, op 3 oktober, contact gezocht met Connexion. Die datum van 1 oktober is een interne afspraak en is hierin niet van groot belang, omdat allerlei andere zaken die wij wilden regelen, wel geregeld konden worden. Ik kom straks nog terug op die dienstregeling.

Dan kom ik bij de vraag over het verzoek van Connexion voor een rechtstreekse buslijn 120 tussen Breukelen en Utrecht. Er is echter geen verzoek van Connexion. Connexion geeft alleen aan dat zij die lijn graag wil rijden. Dat is logisch. In december zit zij daar toch. Vanwege Randstadspoor zou dat echter niet meer mogelijk zijn. Ik heb zo-even al gezegd dat het aparte lijntje van het BRU een mogelijkheid zou kunnen bieden. Wij hebben daar direct op ingespeeld, om te komen tot een lijn die met name de Amsterdamsestraatweg zou kunnen bedienen.

De volgende vraag gaat over de directe verbinding van Breukelen en Maarssen. De wens is een directe verbinding tussen Breukelen en Utrecht, maar wij hebben te maken met een contract met de spoorwegen. Daarin staat wel degelijk dat het Randstadspoor daarin leidend is. In mijn brief staat wat de inzet van Gedeputeerde Staten is, nadat de zaak twee weken geleden in Gedeputeerde Staten aan de orde is geweest. Er is vorige week een overleg geweest met de directie van Connexion. In dat gesprek is bekeken of het mogelijk is het halfjaar, waarvan oorspronkelijk sprake was, te verkorten. Het blijkt dat dat kan. Dat betekent dat tot 29 maart de mensen de overstap zullen moeten maken. Op 29 maart zal de nieuwe regeling ingaan, waarbij een overstap

niet meer nodig is en de lijn rechtstreeks kan doorrijden. Zoals ook in de stukken staat, zou op 29 maart formeel nog steeds sprake zijn van het maken van een lus langs de stations. Wel hebben wij in het overleg met de NS de afspraak gemaakt dat, als blijkt dat in de periode tussen 14 december 2008 en 29 maart 2009 er weinig aanbod is van reizigers van die bus naar die trein, de NS ons niet zullen houden aan datgene wat in de overeenkomst staat. Met andere woorden: dat zou betekenen dat vanaf 29 maart 2009 direct, zonder lus, de bus kan doorgaan in de richting van het Utrechtse.

Gevraagd is of is bekeken dat er andere verbindingen mogelijk zijn binnen de planning van Connexion. Het opstellen van een dienstregeling is een zeer omvangrijk proces. Op het moment dat de basiseisen bekend zijn voor de exploitatie, wordt er aan een pakket van lijnvoering gebouwd. Dit pakket wordt vervolgens een paar keer geoptimaliseerd om uiteindelijk een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering te kunnen runnen. Het doorlopen van dat proces kost veel tijd en capaciteit. Voor Connexion is het onmogelijk drie van die processen naast elkaar te doorlopen en meerdere varianten te onderzoeken binnen de planning. Ik ben ervan overtuigd dat het resultaat dat wij nu hebben bereikt, een goed resultaat is.

Dan is er een vraag gesteld over de systematiek van Connexion en waarom Gedeputeerde Staten deze systematiek niet als grondslag hebben meegenomen in de behandeling van het onderwerp in de commissie. Het is echter precies andersom. De systematiek is niet zo dat wij ons aanpassen aan Connexion. Nee, de provincie stelt het bestek op en op grond daarvan gaat Connexion een dienstregeling offeren. Met de gunning van de concessie op 25 maart van dit jaar, ligt die vast. Daarna wordt de dienstregeling nog geoptimaliseerd. Dan zijn er kleine wijzigingen mogelijk, maar geen grote lijnaanpassingen.

De laatste vraag. Er is nogmaals met de NS gesproken over lijn 140. De NS hebben aangegeven dat lijn 140, zoals is overeengekomen in het contract van 2006, uitermate relevant is voor de businesscase van Breukelen en dat er, met andere woorden, met hen betreffende lijn 140 niet te pra-

ten valt over iets anders. Dat zou rechtstreeks in strijd zijn met de afspraken die zijn neergelegd in de overeenkomst van 2006. Dat staat allemaal vermeld in de Statenbrief die twee weken geleden in Gedeputeerde Staten aan de orde is geweest en die vervolgens aan de Staten is gestuurd.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga terug naar de beantwoording per vraag. De gedeputeerde zegt op de vragen 1 en 2 het vermoeden te hebben deze vragen te hebben beantwoord. Naar mijn vermoeden is er echter helemaal geen antwoord gegeven. Het gaat hier feitelijk om datgene wat door de heer Bersch van de fractie van de SP in een heel vroeg stadium al is gezegd, namelijk dat het contract met de NS ruimte bood voor een parallelle verbinding. Er staat in het contract met de NS inderdaad – daar hechten wij ook waarde aan – dat er passagiers toegevoerd moeten worden naar de verschillende haltes. Nu, zowel op station Breukelen als op station Maarssen stoppen meerdere bussen. Die toevoer is dus gegarandeerd. Echter, er staat geenszins dat wij geen bus mogen hebben die hetzelfde soort traject loopt. De gedeputeerde noemde hier de juridische positie van de NS. Dat is in elk geval wat de NS graag willen; het is een wenselijkheid vanuit de NS. Het heeft echter nooit in een contract gestaan. Het vermoeden dat de gedeputeerde deed rijzen, was dat het contract zegt dat het onmogelijk is. Nu willen wij in een commissie graag alles heel duidelijk hebben. Het vreemde was echter dat pas op 25 september beaamd werd dat het contract die ruimte liet. Daar gaat het dus om: hoe kan het zo zijn dat er zo lang werd beweerd dat het contract een parallelle lijn niet mogelijk maakt? Op die specifieke vraag wil ik graag antwoord hebben.

Dan ga ik door naar vraag 5 over het point of no return van 1 oktober. Inmiddels staat er in de brief die wij hebben gekregen voor de volgende commissievergadering, dat dat point of no return door Connexxion wel zo wordt genoemd. Dan is de vraag: liegt Connexxion dan? Nee, natuurlijk liegt zij niet. Ik begrijp van de gedeputeerde dat dat point of no return een interne afspraak is en dat die niet bekend is. Nu, dat kan. De gedeputeerde hoeft niet alles te weten wat er bij Connexxion gebeurt. Hij weet echter wel dat er een bepaalde systematiek is bij Connexxion. Als je

terugwerkt van de systematiek vanaf 14 december, de invoerdatum van de lijnen, en je gaat commissievergaderingen plannen, dan kom je erop uit dat je in elk geval niet 2 oktober moet instellen als commissievergadering, omdat je dan al niet eens meer binnen de systematiek van Connexxion kunt uitkomen op de datum van 14 december. Dit los van het feit dat wij ooit een afspraak hadden op 22 februari om op 1 september dit onderwerp behandeld te hebben. Wij hadden het vermoeden dat wij tijd genoeg hadden. Mijn vraag is dus om welke reden besloten is om van 1 september 29 september te maken. Was toen voorzien dat er nog maar een heel korte tijd was dingen daadwerkelijk nog te veranderen?

Over vraag 6 zegt de gedeputeerde dat Connexxion geen verzoek heeft gedaan, maar dat zij wel heeft laten weten dat zij graag een buslijn wilde rijden. Zij heeft ook laten weten dat zij die buslijn wilde laten rijden zonder dat er een tussenstop was in Maarssen. Ik neem aan dat dat klopt. Die vraag sluit exact aan bij de vraag die vanuit een meerderheid van de commissie is gekomen. Ook in de Staten zou dat een meerderheid zijn geweest, als je kijkt naar de waarde die elke partij heeft. De wens was uit te zoeken of een buslijn kon worden ingesteld zonder stop in Maarssen. Ik heb al gezegd dat wij nu weten dat het contract dat niet uitsluit. Wij weten dat het een wens is van de commissie MME. Hoe komt het dan dat in de stukken voor de commissie van 15 december nog steeds staat alsof wij ooit een tussenstop in Maarssen gewenst zouden hebben? De gedeputeerde verwijst dan naar de NS. Nu, de NS gebieden veel, maar in dit geval hebben zij niet veel om op te bouwen.

Ook op vraag 8 heb ik niet echt een antwoord gehoord. De uitkomst was dat het geen wenselijke verbinding was, maar wat betreft de tussenvariant, het hele traject, de openheid van zaken, hebben wij niets gehoord. Als wij dan bij vraag 9 terechtkomen, moet ik bijna een zin van mevrouw Doornenbal aanhalen: "Het zal toch niet zo zijn ...". Het zal toch niet zo zijn dat de gedeputeerde moedwillig de vergaderdata heeft opgeschoven om uiteindelijk samen met de NS te concluderen dat er geen weg meer terug is?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Een aanvullende vraag op het relaas van de heer Fastl. Even een inleiding. Ik zie een gedeputeerde die overtuigd is van zijn gelijk. Ik zie ook een gedeputeerde die, wat mij betreft, vrij gemakkelijk de schuld afschuift op een ander. Enerzijds op Provinciale Staten; zij wilden immers zo graag Randstadspoor. Hij vergeet daarbij op te merken dat Provinciale Staten altijd hebben gezegd dat zij voorstanders zijn van een fijnmazig openbaar vervoer. Dat betekent ook dat daarop aanvullende buslijnen beschikbaar moeten zijn in het buitengebied. Anderzijds zie ik hem in een persbericht van 1 december de opmerking maken dat de nu ontstane situatie eigenlijk verre van wenselijk is, ofwel: zeer onwenselijk is. Eigenlijk geeft de gedeputeerde daarmee Connexxion de schuld van het feit dat zij die buslijn niet in een keer aan elkaar kan knopen.

De discussie in de commissie heeft lang geduurd. Er is over en weer gepingpong en op een gegeven moment is het kwartje blijkbaar gevallen bij de gedeputeerde en is hij in actie gekomen. Mijn vraag is of de gedeputeerde erkent dat hij de bezwaren van Provinciale Staten en de inwoners van De Ronde Venen en Breukelen te laat serieus heeft genomen. Daardoor is nu onnodige vertraging opgetreden om een rechtstreekse busverbinding tussen Amsterdam en Utrecht voor 14 december a.s. tot stand te brengen. Mijn tweede vraag daarbij is de volgende. In het licht dat 1 oktober eigenlijk een deadline was voor Connexxion om dit soort zaken in gang te kunnen zetten en voor 14 december op de 'rails' te hebben, erkent de gedeputeerde dat hij Provinciale Staten op die manier niet tijdig en niet volledig heeft geïnformeerd over deadline van 1 oktober? Daardoor zijn commissie en de Staten voor voldongen feiten komen te staan en moeten zij zich nu tevreden stellen met de datum van 29 maart 2009.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Op het gevaar af dat het CDA verweten wordt van 'zie je wel', is uitgerekend dit een discussie die wij hadden willen voorkomen toen in 2006 Randstadspoor aan de orde kwam. Juist toen heeft met name de fractie van het CDA gewezen op het feit dat als je kiest voor Randstadspoor, het consequenties zou hebben als je daar buslijnen aan ver-

bindt. Op het moment dat je de kaders stelt, een programma van eisen opstelt en verantwoordelijkheden overdraagt – dat hebben wij in deze Staten afgesproken – en waarbij je de gedeputeerde dat allemaal laat uitvoeren, dan zullen er zaken zijn waarvan je zegt: "Als ik het zelf voor het zeggen had gehad, had ik het allicht anders gedaan." Dit is nu typisch zo'n punt, waarvan wij destijds de consequenties al hadden voorzien. En ja, nu is het zover. Er is een aantal busverbindingen dat niet meer in dezelfde frequentie of helemaal niet terugkomt. Daar staat tegenover, en dat is een winstpunt, dat er 20% meer openbaar vervoer komt. Dat is wat wij met elkaar hebben afgesproken. De consequentie is dat er pijn zou komen. En dat bespreken wij vandaag.

Waar ik op wil wijzen, zeg ik tegen de heer Fastl, is het volgende. Wij hebben wel degelijk te maken met de contracten die met de NS zijn gesloten. Ik heb moeite met de discussie op dit moment, omdat wij volgende week maandag dit punt wederom in de commissie zullen hebben. In de statenbrief staan hierover een heleboel details genoemd. Nu willen wij daarop niet vooruitlopen, maar een opmerking die daarin is genoemd, is de volgende. Er wordt wel degelijk gesproken over het feit dat er een contract is tussen de NS en de provincie. Door de regiodirecteur wordt in een brief die op 6 november is gestuurd aan gedeputeerde Ekkers, aangegeven: "Wanneer station Maarssen niet wordt aangedaan, betekent dit feitelijk dat niet meer wordt voldaan aan artikel 1a en artikel 3, lid 1 van de overeenkomst. NS gaan dan ook met deze variant niet akkoord." Mijn vraag aan de heer Fastl is of hij van dit aspect op de hoogte is en of hij bereid is dit contract te eerbiedigen. Als het zo zou zijn dat door voortschrijdend inzicht de NS in staat zou zijn deze regeling te laten vallen, is het dan niet andersom juist een compliment voor de heer Ekkers dat hij in de onderhandelingen met de NS deze ...

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb begrepen dat in het vragenhalfuurtje vragen gesteld konden worden aan Gedeputeerde Staten. De heer Van Ee stelt nu vragen aan de heer Fastl. De heer Fastl is echter niet in de gelegenheid daarop te antwoorden.

De VOORZITTER: Het kan zo zijn dat er vragen worden gesteld aan de heer Fastl, maar het is aan hem die al dan niet te beantwoorden.

Wij hebben een reglement, waarin staat dat er eerst vragen worden gesteld door de initiatiefnemer en dan volgt de beantwoording door de gedeputeerde. De aanvrager kan beknopt daarop ingaan. Vervolgens kunnen er van de zijde van de Staten aanvullende vragen worden gesteld, waarop de gedeputeerde reageert, waarna het onderwerp wordt afgesloten. Zo hebben wij het afgesproken, zeker als daarop nog een commissievergadering volgt waarin het onderwerp aan de orde komt. Dat is echter toeval.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het is wellicht verstandig bij het vragenhalfuurtje interrupties toe te staan. Hetgeen ik nu ga doen, is niets anders dan het plegen van een interruptie die ik zo-even al had willen doen. Dat is misschien wat raar, maar zo is het reglement van orde.

Het punt dat ik wil maken, met name voor de mensen op de publieke tribune, is dat hier niet een heel verkeerd beeld gaat ontstaan. Collega Van Ee zei zo-even dat in de vergadering van 27 april 2006 van de toenmalige commissie IME gesproken is over dit onderwerp. Wij hebben daarbij toen, bij monde van de heer Rohof, duidelijk gemaakt dat de keerzijde wel eens vervelend zou kunnen uitpakken. Vervolgens werd dat beaamd door de fractie van het CDA. Gedeputeerde Mik heeft op dat moment gezegd, direct al, dat dit zou gaan leiden tot een keer extra overstappen in Breukelen. Het CDA en de VVD zijn op dat moment de enige partijen in de Staten geweest, die daarvan in de commissie een punt hebben gemaakt. Alle andere partijen hebben het voor kennisgeving aangenomen en hebben er niets mee gedaan, ook niet in de vergadering die daarop volgde in mei, waarin dat punt nogmaals is gemaakt en waarin er wederom over is gesproken. De gedeputeerde heeft toen wederom gezegd dat het contract inmiddels gesloten was. Daarmee was de kous af. Wat ons betreft hebben wij de keuze gemaakt en gaan wij nu kijken hoe dat vervolgens uitpakt. Wij zijn de gedeputeerde erkentelijk voor het feit dat hij de poging heeft gedaan in elk geval datgene wat wij als Staten hebben verzuimd, alsnog te herstellen.

De VOORZITTER: Om u recht te doen, zou uw vraag kunnen zijn: deelt de gedeputeerde uw opvatting?

Zijn er aanvullende vragen van de zijde van de Staten?

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Mooi Utrecht was daar destijds niet bij. Ik voel mij dus niet aangesproken. Toch moeten wij op een of andere manier gaan kijken hoe wij dit debat gaan voeren, want er gaat veel langs elkaar heen.

Wat heel veel fracties duidelijk willen maken, is dat wij een trendbreuk nodig hebben wat betreft openbaar vervoer. Randstadrail is een heel mooi iets, maar als dat tegelijkertijd inhoudt dat wij met het instappen en de aanvoer van gebruikers in de knel komen, dan moeten wij daarnaar kijken. Daarover gaat de discussie nu. In feite kunnen wij gaan zwartepieten – Sinterklaas is geweest –, maar tegelijkertijd kunnen wij kijken naar welke scenario's wij willen gaan. In die zin ondersteunt Mooi Utrecht eventuele moties, omdat die een veel meer structurele aanpak willen dan wat nu voorligt. Hoogwaardig openbaar vervoer, uit en thuis, intensiveren: daarbij worden argumenten genoemd als het rendement. Dan wil ik van de gedeputeerde horen – er komt dus toch nog een vraag – in hoeverre de Staten daarin iets kunnen betekenen. 75% rendement dat is geboden om een vier uur dienstregeling in stand te houden en dat valt om? Waar zijn wij dan? Het gaat gewoon om het aanbod en dat men zich op een andere manier laat vervoeren. 20% meer openbaar vervoer is een argument, maar gaat dat ook op voor de dorpen die daarbij betrokken zijn of worden zij er slechter van? Die uitspraak wil ik graag horen en ook wat het college op dat moment wenselijk vindt om te ondernemen.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! De grote vraag voor mij is hoeveel zin deze discussie over de busverbindingen van Loenen en Breukelen met Utrecht en van Uithoorn en De Ronde Venen met Utrecht heeft, wetende dat echte wijzigingen in de dienstregeling al sinds 1 oktober niet meer mogelijk zijn.

Ik wil even ingaan op de vraag van de heer Van Ee: waarom toch nu dit debat? Het is de laatste vergadering voordat de concessie ingaat. Als wij

nog wat willen regelen voordat wij mensen de bus uitjagen, dan moeten wij nu aan de slag en dan moet er nu wat gebeuren. Wij hebben een aantal moties in voorbereiding. De heer Fastl zal die indienen. Ook daarom wilden wij dit in deze Statenvergadering behandelen. De gedeputeerde verwijst naar de brief van de NS, die volgende week op de agenda van de commissie staat. De NS verwijzen naar een aantal artikelen in het contract. Wij zouden dat contract breken op het moment dat wij Maarssen niet zouden aandoen. Het gaat echter om artikel 3, lid 1. Daarin staat dat BRU en provincie busnetwerken rond NS-stations Breukelen en Maarssen zullen aanpassen. Dat betreft dus een inspanning van de provincie en niet van de NS. De NS hebben daarvan feitelijk geen nadeel op het moment dat er voldoende reizigers op die lijn komen. Ik zie daar absoluut geen probleem.

Sinds in februari het bezwaar van vele reizigers aan ons duidelijk werd gemaakt, hebben wij tal van gelegenheden gehad spijkers met koppen te slaan in commissie- en Statenvergaderingen. Maar wij, Provinciale Staten, hebben ons door gedeputeerde Ekkers met een kluitje in het riet laten sturen, erop vertrouwend dat hij zijn toezegging om met oplossingen te komen waar zou maken. Reizigers en Statenleden hebben ruim zeven maanden moeten wachten tot er een antwoord kwam en hoewel het antwoord het begin van een oplossing leek, in elk geval voor de reizigers tussen Breukelen en Utrecht, was dat in feite ook meteen het einde. De gedeputeerde wist namelijk iets wat Provinciale Staten niet wisten: na 1 oktober konden alle wensenlijstjes van tafel, de deur bij Connexion zat dicht en de nieuwe dienstregeling begon van de persen te rollen. Inmiddels weten wij dat de gedeputeerde niet alleen voorbij is gegaan aan de wens van reizigers en Statenleden. Ook Connexion had graag de omweg naar station Maarssen uit de route gehaald. De gedeputeerde draaide zelfs de boel nog even om. Het lag niet aan de provincie dat de verbinding Breukelen-Utrecht het eerste halfjaar met een overstap in Maarssen gemaakt moest worden. Het zou aan een tekort aan bussen liggen bij Connexion. Niets bleek echter minder waar. Connexion had dat prima met een paar oudere bussen kunnen oplossen. Nee, het was wederom die deadline van 1 oktober. Nee, mijnheer gedeputeerde, de rol van Provinciale Staten ...

De VOORZITTER: Wilt u tot uw vraagstelling komen? Het zijn korte, aanvullende vragen. Ik vraag u af te ronden.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat wil ik niet, want ....

De VOORZITTER: Dan ontnem ik u het woord als u dat niet wilt. Aan u de keus.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Goed. Dan ga ik nog even in op de reactie van de heer Ekkers.

Tegen gedeputeerde Ekkers zeg ik: de rol van Provinciale Staten is niet uitgespeeld na het bespreken van het programma van eisen. De rol van Provinciale Staten is nooit uitgespeeld. En nee, de gedeputeerde heeft ons niet volledig geïnformeerd en heeft de burger niet voldoende beantwoord met een algemene, nietszeggende brief in reactie op al die boze brieven die zijn binnengekomen. Hoe dit uitpakt, weten wij al. Dat hebben reizigers al uitvoerig aangegeven. De gedeputeerde liet de tijd geduldig verstrijken en hield zijn mond dicht in Provinciale Staten, die op dat moment nog ijverig naar oplossingen zochten. Hij liet het verzoek van Connexion onbeantwoord op zijn bureau liggen en negeerde de reizigers die oplossingen of toch op z'n minst antwoorden eisten.

De VOORZITTER: En nu uw vraag.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik werk toe naar een motie. Daar sluit ik mee af.

Heus, zeg ik tegen gedeputeerde Ekkers, de storm gaat wel weer liggen. Hij moet echter wel rekening nemen van de schade. Duizenden reizigers die gedesillustreerd thuis blijven, de auto pakken of uit armoede toch maar die duurdere trage verbinding via Breukelen-station nemen. Tienduizenden krantenlezers, radioluisteraars en tv-kijkers die bevestigd worden in wat zij al dachten: die provincie, die is er niet voor ons. Dan kan ik nog zo mijn best doen om dat goed te praten, tegen dit soort onwil en onkunde ben ik niet opgewassen. Daarom dien ik een motie van wantrouwen in.

Motie M1 (SP): motie van wantrouwen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

overwegende:

- *dat de gedeputeerde reizigers en Provinciale Staten onjuist en onvolledig heeft geïnformeerd over de beperkingen van een directe busverbinding tussen Breukelen en Utrecht en een oplossing voor de reizigers van Uithoorn en De Ronde Venen naar Utrecht;*
- *dat de gedeputeerde Provinciale Staten niet heeft geïnformeerd over de deadline voor de wijzigingen in de dienstregeling;*
- *dat de gedeputeerde op de vele reizigers die hun bezwaar kenbaar hebben gemaakt en vragen hebben gesteld, onvolledig, veel te laat of zelfs niet heeft gereageerd;*

zeggen het vertrouwen in de gedeputeerde op.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het is geen vraag, maar een statement, begrijp ik.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn nog wel wat vragen gesteld. De fractie van de SP heeft een aantal opmerkingen gemaakt. Ja, als je eerst roept van 1 oktober; dan is het te laat om na 1 oktober nog iets te veranderen. Als je dan nu op 8 december nog iets denkt te kunnen veranderen voor 14 december? Dat is over een week. Goed, ik laat dat maar.

Het contract van de spoorwegen; de heer Fastl had het daarover. Een contract sluit je af en lees je na, te goeder trouw. Daarbij speelt een aantal zaken. Daarbij speelt de inhoud – wat staat er – en daarbij speelt mee de geest waarin je de afspraken maakt. Daarbij speelt ook mee op welke wijze je de uitvoering van zo'n contract ter hand neemt. En dat is te goeder trouw. Dat betekent, hoe je het ook wendt of keert, dat heel duidelijk was wat de intentie was toen partijen twee jaar geleden met elkaar een afspraak maakten. En wij zijn gehouden die afspraak te goeder trouw na te komen. Dat voor wat betreft dat contract. Dat betekent dus niet dat je kunt zeggen:

het staat er misschien net een beetje onduidelijk en daar hoeven wij ons dus niet aan te houden. Nee, je houdt je als partner aan die contracten. De opmerking over 1 oktober. 1 oktober heeft geen functie. Het is niet zo dat bij ons bekend was, bekend had moeten zijn of überhaupt belangrijk is, dat wij iets hadden moeten doen voor 1 oktober. Sterker nog: toen wij in de commissie overlegden op 2 oktober, hebben wij onmiddellijk, de dag erna, contact opgenomen. En waarom nu 2 oktober? Misschien herinneren de Staten zich nog dat er in september nogal wat andere dingen gebeurden in deze Statenzaal. Toen is de datum waarop de commissie gepland stond, verplaatst. Dat heb ik niet in de hand. Men kan niet verwachten dat ik zeg: laten wij dan of dan die vergadering maar houden, want dan is die datum van 1 oktober voorbij. Dat is een manier van denken die ik verre van mij werp. De commissie is bij brief van de griffie van 19 augustus op de hoogte gesteld van alle informatie die in de vergadering van september aan de orde zou komen. Door de gebeurtenissen in deze zaal is die vergadering van september buiten mij om verplaatst naar 2 oktober. Het zij zo. Maar voor het overige is 2 oktober niet van belang in kader van de besluitvorming en de discussies met Connexion.

Dan de vraag of het te laat is. Nee. Want wat doe je nu? Er is een contract gesloten. Een contract tussen een aantal partijen, waarvan de provincie een partij is en waarvan ook het BRU een partij is en waarvan ook de NS een partij is. Die hebben in 2006 met elkaar een afspraak gemaakt. Vervolgens heb je te maken met onrust op het moment dat er sprake is van implementatie van de lijnen. Twee jaar geleden, toen dit speelde, was het stil. Doodstil. Pas op het moment dat de uitwerking ervan naar buiten komt, komt er onrust. Wat hebben wij nu gedaan? Die onrust kennende, hebben wij geprobeerd te gaan voor een goed openbaar vervoer, want dat is ons aller belang. Tegelijkertijd wisten wij dat wij een contract hadden en dat Randstadspoor door ons allemaal van belang geacht werd. Hoe kun je dan Randstadspoor overeind houden en tegelijkertijd, zonder contractbreuk te plegen, zorgen dat er toch nog wat gebeurt voor burgers die, terecht op sommige punten, zeggen dat zij er slechter van worden? Op grond daarvan is toen gezegd: laten wij eens kijken of wij de lijn die het BRU had kunnen verlengen. Op grond daarvan

zijn oplossingen gezocht. Op grond daarvan heb ik een gesprek gevoerd met de directie van Connexion. Op grond daarvan hebben wij gesprekken gehad met de spoorwegen. Op grond daarvan hebben ik in een brief aan de Staten aangegeven dat ik, namens Gedeputeerde Staten, mijn uiterste best doe de mensen een zo goed mogelijk openbaar vervoer te bieden, maar wel binnen de kaders van de afspraken zoals wij die hebben gemaakt en zoals wij die met de NS en Connexion hebben gemaakt. Dat is manoeuvreren, dat is een beetje koorddanses tussen verschillende belangen. Ik denk, zoals het er nu naar uitziet, dat dat heel behoorlijk gelukt is. Ik dank daarom de heer Van Ee voor zijn complimenten.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik om een kleine schorsing vragen om te kunnen overleggen met de indieners van de motie?

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 14.54 uur tot 15.04 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer De Vries heeft om de schorsing verzocht en de heer Fastl zal een verzoek doen.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Mijn verzoek is heel eenvoudig. Ik heb in de eerste termijn mijn vragen gesteld en in tweede instantie, aangezien een aantal vragen voor mij nog niet helemaal duidelijk waren beantwoord, afgewacht wat de gedeputeerde definitief zou antwoorden. Ik heb een aantal moties hier voor mij liggen.

Die zou ik graag willen indienen. Ik moet daarvoor de goedkeuring hebben van de Staten. Dus dat is mijn verzoek: mag ik de moties indienen? Ik dien ze dus nu pas in, omdat ik eerst de volledige beantwoording van de gedeputeerde heb afgewacht.

De VOORZITTER: Er is dus een voorstel van orde om het debat, dat begon met het vragenhalfuurtje, te verlengen, zodat wij in derde instantie daarover plenair het woord kunnen voeren. Er zullen in elk geval enkele moties worden ingediend. Ik neem aan dat de heer Bersch zijn motie daarin ook betreft. Dat hoor ik straks nog.

Steunen de Staten het voorstel van orde om het debat te verlengen?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Onder een voorwaarde, namelijk dat er een andere spelregel geldt dan die wij hadden bij het vragenhalfuurtje. Wij moeten in staat zijn een normaal debat met elkaar te voeren. Het is nu alleen maar een lading bagger storten over de gedeputeerde. Wij zijn niet in staat met elkaar onderling een goed debat te voeren.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij steunen het voorstel om de moties in te dienen en het debat te kunnen voeren.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Voor ons geldt hetzelfde, maar ik wil daarbij opmerken dat wij in het fractievoorzittersconvent zo'n twee maanden geleden over dit punt hebben gesproken. Wij hebben gesproken over de vraag hoe wij met de orde van het debat en met moties en dergelijke omgaan. Op dat moment is duidelijk aangegeven dat als wij op een moment een onderwerp belangrijk vinden - en dat is bij dit onderwerp het geval, want er komen mensen speciaal voor hiernaar toe - dat wij dat soort dingen agenderen. Dan kan iedereen zich ordentelijk voorbereiden en kunnen er interrupties worden gepleegd, waardoor er een echt debat kan ontstaan. Ik vind het wat vervelend dat wij, inderdaad, deze bagger voorbij horen komen en dat wij nu pas die discussie op inhoud kunnen voeren. Ik ben bereid in te stemmen, maar ik stel wel voor dat wij de volgende keer echt de spelregels van het debat ook met betrekking tot dit punt volgen.

De VOORZITTER: Ik denk dat een stukje staatsrecht dat nodig is op het vragenhalfuurtje, een goede opmerking is. Ik concludeer dat het voorstel van orde is aanvaard. De heer Fastl heeft het woord.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil mij eerst wenden tot de heer Van Lunteren, die spreekt over bagger. Men kan veel van mij zeggen, maar ik doe dit alleen maar omdat ik vind dat het noodzakelijk is. Ik hoop dat hij de term 'bagger' terugneemt.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De woorden waren niet tot de heer Fastl gericht. Ik begrijp namelijk dat de motie, die

zo-even is ingediend, niet door zijn fractie is ondersteund. Deze manier, zonder enig debat, heeft geleid tot een motie van wantrouwen. Wij hebben geen debat met elkaar kunnen voeren. Dat noem ik een vorm van bagger die mij niet zint. Als je iets zo belangrijk vindt dat je een vertrouwenskwestie betreffende een gedeputeerde aan de orde wilt stellen, dan moet je dat agenderen, zodat wij ordentelijk het debat voeren. Dan kunnen wij van mening verschillen en dan kunnen wij het niet eens zijn met die motie van wantrouwen, maar dan hebben wij op een normale manier kunnen discussiëren. Dan zou ik een dergelijke term niet gebruiken, maar dan is het een politiek oordeel. De manier waarop de fractie van de SP een motie van wantrouwen indient, aan het einde van het vragenhalfuurtje en ook nadat hierover nadrukkelijk is gesproken in het fractievoorzittersconvent, noem ik bagger. Dat is niet op de heer Fastl gericht als persoon of als partij, maar op de indiener van de motie. Overigens is die motie niet ingediend op de wijze waarop wij dat in dit huis doen.

De VOORZITTER: Het lijkt mij duidelijk. Ik denk dat wij naar de inhoud moeten terugkeren.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dan is het aan de fractie van de SP op de politieke term 'bagger' te antwoorden.

Allereerst wil ik zeggen, dat als het aan ons gelegen had – dat verzoek hebben wij ook gedaan – dat de eerstvolgende vergadering na 22 februari niet op 1 september en vervolgens op 2 oktober zou worden gehouden, maar al voor de zomer. Het is niet aan de commissie geweest, dat dit over de zomer heen is getild.

Ik heb drie moties die de gevolgen van wat hier naar voren is gekomen enigszins proberen te verzachten. De eerste motie is de motie Buslijn 120 zonder stop op station Maarssen.

Motie M2 (GL, SP, PvdA, Mooi Utrecht, D66) :

Buslijn 120 zonder stop op station Maarssen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

constaterende:

- dat buslijn 120 in de huidige situatie voor ziet in een grote behoefte;

- dat deze behoefte middels duizenden handtekeningen nogmaals kenbaar is gemaakt;
- dat een aanzienlijk deel van de gebruikers van buslijn 120 Utrecht CS niet als eindbestemming heeft;
- dat Connexion een voorkeur heeft voor een directe busverbinding Breukelen-Utrecht zonder tussenstop op station Maarssen;
- dat in de commissievergadering van 2 oktober een vertegenwoordigende meerderheid een voorkeur heeft uitgesproken voor een buslijn 120 zonder tussenstop op station Maarssen; in tegenstelling tot wat o.a. in het commissiestuk 2008MME181 wordt verondersteld;

overwegende:

- dat de alternatieve ov-verbinding via Randstadspoor niet altijd een snellere verbinding oplevert;
- dat de ov-verbinding via Randstadspoor een duurder alternatief is;
- dat reizigers die minder goed ter been zijn, waaronder ouderen, gebaat zijn bij een openbaar vervoer met zo min mogelijk overstap;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op: zorg te dragen voor een indienstreding van een directe busverbinding tussen Loenen/Breukelen via Maarssen-dorp naar Utrecht CS, zonder tussenstop op station Maarssen, uiterlijk per 1 juni 2009 of zo mogelijk eerder.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M3 (GL, SP, PvdA, Mooi Utrecht, D66):

Financiële compensatie reizigers gewijzigde buslijnen inzake Randstadspoor

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

constaterende:

- dat buslijnen 120 en 140 voorzien in de huidige situatie in een grote behoefte;
- dat de ov-verbinding via Randstadspoor een duurder alternatief is dan de huidige directe busverbinding naar Utrecht CS;
- dat in de treinen van Randstadspoor streekvervoerabonnementen en strippenkaarten niet geldig zijn;

- dat er gewenste kortingsacties worden gehouden om nieuwe reizigers te trekken naar Randstadspoorstation Breukelen;
- dat huidige reizigers niet structureel financieel gecompenseerd worden voor de hogere reiskosten;

overwegende:

- dat naast reistijd en comfort de kosten een belangrijke factor zijn voor het gebruik van openbaar vervoer;
- dat reizigers met een strippenkaart een verwaarloosbaar prijsverschil ondervinden indien zij in het bezit zijn van een voordeelurenkaart. Het aanbieden van een voordeelurenkaart zou een goede compensatie zijn;

roepen het college van Gedeputeerde Staten op: ervoor te zorgen, indien mogelijk, dat de treinen van Randstadspoor ook bereikbaar worden met streekvervoerabonnementen en/of strippenkaarten;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op: vaste reizigers van de buslijnen 120 en 140, die reizen met een streekvervoerabonnement en/of strippenkaart en die niet gecompenseerd kunnen worden via werk of anders, voor een periode van minimaal twee jaar (of tot aan de invoering van de ov-chipkaart) te compenseren voor de extra te maken of gemaakte kosten.

En gaan over tot de orde van de dag.

Motie M4 (GL, SP): alternatief buslijn 140

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

constaterende:

- dat buslijn 140 met ingang van de nieuwe ov-concessie niet meer naar Centraal Station Utrecht zal rijden, maar naar station Breukelen;
- dat gedeputeerde de heer Ekkers tijdens de vergadering van de commissie MME van 2 oktober heeft meegedeeld dat al enkele maanden geleden een start was gemaakt met het creatief denken over mogelijkheden om de eventuele nadelige effecten van de invoering van Rand-

stadspoor op te lossen en dat die lijn zou worden voortgezet ook voor buslijn 140;

- dat tot op heden geen 'creatieve oplossingen' met betrekking tot de nadelige gevolgen van de wijziging van buslijn 140 aan de commissie MME zijn voorgelegd door Gedeputeerde Staten;
- dat tijdens de vergadering van de commissie MME van 2 oktober door een inspreker is voorgesteld om buslijn 140 om en om naar station Breukelen en Centraal Station Utrecht te laten rijden;

overwegende:

- dat de alternatieve verbinding via Randstadspoor voor veel huidige reizigers van buslijn 140 leidt tot een langere reisduur, een extra overstap en hogere kosten;
- dat voorkomen moet worden dat verlies aan comfort reizigers stimuleert om de auto in plaats van het openbaar vervoer te gebruiken;
- dat het contract met de NS geen harde uitspraak bevat die parallelle buslijnen onmogelijk zou maken;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op: met Connexion afspraken te maken over het instandhouden van een busverbinding tussen Uithoorn, De Ronde Venen en Utrecht, bijvoorbeeld door buslijn 130 op te splitsen in een halfuurdienst met eindbestemming Breukelen en een halfuurdienst met eindbestemming Utrecht.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken derhalve deel uit van de beraadslagingen. De moties kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik mis de financiële paragrafen in deze moties.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Nu wij bij het inhoudelijke deel zijn aanbeland, wil ik de opmerking die ik eerder heb gemaakt, herhalen. Wij hebben hierover in 2006 uitgebreid gesproken. De gedeputeerde destijds, de heer Mik van de PvdA, heeft op dat moment al duidelijk gemaakt dat dit het gevolg was van

het besluit dat wij namen, althans het besluit dat Gedeputeerde Staten namen en waarover zij met de Staten in overleg traden. Waarom komt de fractie van GroenLinks hier nu mee? Waarom werd dit punt niet ondersteund toen de fracties van de VVD en het CDA dit punt in de commissie ter sprake brachten? Dan hadden wij het vooraf, ver voor 2007, kunnen regelen. Dan hadden wij op dat moment ook geweten wat de logische financiële consequenties ervan waren. Mijn vraag is dus: waarom nu en waarom niet toen?

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Politiek is gelukkig niet iets wat op één moment plaatsvindt. Het is een doorlopend traject. Ook later vandaag komt er een onderwerp aan de orde, Groot Mijdrecht Noord, ...

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat is helder. Wil de heer Fastl mij echter duidelijk maken wat het nieuwe element is? Dat element van het overstappen was al bekend; dat is in 2006 al aan de orde geweest.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Die extra stop in Breukelen is geen enkel probleem. Daar hebben wij het dus niet over. Het gaat erom dat er nog een stop bij is gekomen in Maarssen. In eerste instantie zou de lijn inderdaad een eindhalte hebben op Maarssen NS. Geleid door het protest dat er vanuit Breukelen kwam, hebben wij ons inzicht aangepast en hebben wij gezegd dat er een directe buslijn moet komen. Zo is simpelweg de politiek af en toe.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb twee vragen voor de heer Van Lunteren. De eerste vraag: luistert de VVD ook wel eens naar inwoners als zij kritiek hebben, bepaalde opmerkingen maken en vragen of zij dat niet anders kan oplossen? De tweede vraag: is de VVD ook voorstander van een ov-systeem in de provincie dat fijnmazig is, waardoor je de mensen op het platteland niet alleen naar de trein kunt krijgen, maar misschien nog een stukje verder?

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk luisteren wij naar bewoners. Daarom zijn wij ook blij dat de gedeputeerde zoveel mogelijk doet om daaraan tegemoet te

komen. Dat zien wij inderdaad ook bij een ander onderwerp. Ook bij Groot Mijdrecht Noord hebben wij wel degelijk willen luisteren naar de burger. De VVD luistert altijd naar datgene wat in de samenleving leeft, ook wat betreft dit punt. Het is alleen wel zo dat je met elkaar een aantal kaders afspreekt, waarbij je bekijkt in hoeverre je daarin kunt meegaan. Wij hebben wat dat betreft in elk geval een gedeputeerde die beweging heeft laten zien. De vraag is nu of er meer beweging in gezeten had, ja of nee. Dat is aan Gedeputeerde Staten en daarna aan ons, als politiek, om daar opnieuw naar te kijken. Ik vind alleen dat er geen nieuwe argumenten zijn. De dingen die wij weten, wisten wij toen ook al. Ook op dat moment heeft de fractie van de VVD het punt aangekaart. Daar staan wij nog steeds achter en, dat is het antwoord op de volgende vraag, wij willen dat het gewoon netjes geregeld is. Als je echter spreekt over Randstadspoor, waar extra geld voor is gekomen om dat allemaal te regelen, dan moet je dat doen in integraliteit. Nu trekken wij de dingen uit hun verband; realiseer eerst Randstadspoor en dan gaan wij praten over de consequenties. De fractie van D66 heeft echter gezegd dat het logisch zou zijn als een aantal mensen hierdoor gedupeerd zou worden en dat wij dat in principe zouden moeten accepteren. Dat staat letterlijk in de notulen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn ook een groot voorstander van Randstadspoor, maar wij zijn ook voorstander van een fijnmazig openbaar vervoer. Als daarin gaten ontstaan vanwege het opzeggen van buslijnen, dan hebben wij jegens de inwoners van de provincie de verplichting daarvoor oplossing te zoeken. Dat proces is vorig jaar gaandeweg op gang gekomen. Daar zijn wij mee bezig. Wat ik echter als verwijt naar de gedeputeerde op tafel heb gelegd, is dat hij te laat in beweging is gekomen om daarin een aanpassing te treffen. Feitelijk zitten wij nu met de gebakken peren tot, naar het schijnt, 29 maart. Dat is hier aan de orde en daarover hebben wij een politiek oordeel.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat wij als Staten ook naar onszelf moeten kijken. Er zijn geen nieuwe argumenten; de argumenten zijn exact dezelfde. In 2006 hadden wij deze beslissing ook kunnen nemen en

waren de bewoners er meer bij gebaat geweest. Toen hadden wij het als politiek zelf in de hand gehad. Nu hebben wij het ons laten overkomen en zijn wij achteraf de boel aan het repareren.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het erg inert, als ik het zo mag zeggen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als de heer De Vries, als Provinciale Staten, de kaders stelt en hij geeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering aan het college van Gedeputeerde Staten, maar die uitvoering bevalt hem niet, wil hij dan de kaders veranderen? Vindt hij dat hij dan toch consequent moet zijn of vindt hij dat hij een enkele keer, ook als het hem niet helemaal goed uitkomt, die consequenties moet aanvaarden?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind die laatste opmerking van de heer Van Ee een beetje denigrerend naar de 7000 inwoners die dit treft. Die opmerking neem ik niet voor mijn rekening. Los daarvan hebben wij inderdaad de kaders vastgesteld en zijn wij voorstander van Randstadspoor. Het kan echter zo zijn – dat argument breng ik hier telkens naar voren – dat er daarnaast een fijnmazig openbaarvervoernet, bijvoorbeeld via buslijnen, in stand moet worden gehouden. Als dat in de knel komt, omdat wij op deze manier Randstadspoor willen uitvoeren, dan moet daarvoor een oplossing worden gevonden. Dat kan betekenen dat je misschien kaders moet aanpassen. In de politiek zitten wij er niet om de boel op slot te zetten, maar ook om te kunnen bewegen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als dat zou betekenen dat het Randstadspoor, waarop wij financieel fors inzetten, daarvan de nadelige gevolgen ondervindt, is de heer De Vries dan ook bereid die financiële consequenties voor zijn rekening te nemen?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb daarvan nog geen bewijzen gezien. Ik wacht dus rustig af tot wij die buslijnen ....

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! En als dat wel het geval zou zijn?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga daarop geen antwoord geven. Ik heb daarvan nog geen beeld.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat bedoelde ik zo-even juist. Het is heel gemakkelijk op een gegeven moment een aantal zaken scherp te stellen, maar als je daarvan de consequenties niet overziet, moet je eerst weten waar je die consequenties ....

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij niet voorstellen dat een buslijn die van Breukelen naar Utrecht gaat en die niet aantakt op Maarssen – ofwel een kortere route – duurder is dan de route die voorgesteld wordt door de gedeputeerde zelf.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst wil ik even ingaan op de woorden van de heer Van Lunteren over de orde en dat hier, in de vorm van vragenhalfuur, geen recht gedaan wordt aan deze discussie. Dat wil ik volmondig onderkennen. Daarnaast moeten wij voortaan beter kijken.

Op de andere opmerking van de heer Van Lunteren over de bagger, en ook mevrouw Doornenbal heeft dit genoemd, wil ik wel even ingaan. Vooral de manier waarop de gedeputeerde dit probleem heeft aangepakt, en dat kan ik wel gewoon zeggen, is bagger. Er is zoveel misgegaan en er is zoveel slechte communicatie geweest. Vandaar dat ik die motie heb ingediend. Er komt overigens zo dadelijk een andere motie. Op het moment dat die wordt ingediend, zal ik mijn motie intrekken ten gunste van die motie.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Van de partij van de heer Fastl was iemand aanwezig bij die vergadering en die heeft daar zinnige dingen gezegd over Randstadspoor. Datzelfde geldt overigens ook voor de fractie van D66. Er zijn behoorlijk inhoudelijke discussies geweest; lees de verslagen erop na. Mag ik de heer Bersch vragen waarom zijn fractie die vergaderingen geen enkele keer heeft bezocht? De heer Bersch spreekt hier heel grote woorden, maar hij is geen enkele keer aanwezig geweest bij de vergaderingen in 2006, waarin de basis lag voor het besluit dat is genomen. Daardoor zitten de mensen nu met een probleem.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal daar eerlijk over zijn. Ik zat toen nog niet in de Staten. Mijn voorgangers hadden een fractie van drie personen en hebben blijkbaar besloten dat hun tijd in andere dingen gestoken moest worden. Daarom hebben zij die vergadering niet bijgewoond. Meer kan ik daarover niet zeggen.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het onderwerp was dus tot voor kort niet belangrijk genoeg voor de SP?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij gold voor bijna elke partij dat op dat moment niet gezien werd wat de consequenties zouden zijn voor een heleboel reizigers. Op het moment dat die reizigers ons dat duidelijk hebben gemaakt, hebben wij gezegd dat wij daar wat aan moesten doen.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb al een paar keer geciteerd uit het verslag van de vergadering waar de SP niet aanwezig is geweest. Het is echter toen nadrukkelijk aan de orde geweest. Als de SP er was geweest, had zij haar punt kunnen maken. De heer Bersch hoeft niet te reageren hoor, dan kunnen wij verder.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik reageer toch. De vraag is of dat op dat moment verschil had gemaakt. Blijkbaar werd toen nog niet ingezien wat de consequenties zouden zijn voor een heleboel reizigers. Dat weten wij nu wel.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de heer Bersch een aantal dingen vragen. Is hij het ermee eens dat Provinciale Staten kaders hebben gesteld omtrent dit onderwerp?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk ben ik het ermee eens dat daarover kaders worden gesteld.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Is de heer Bersch het ermee eens dat Gedeputeerde Staten zich volledig binnen die kaders hebben bewogen?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Formeel gezien wel. Er geldt echter nog iets anders, namelijk: hoe ga je om met bezwaren van reizigers die duidelijk maken dat iets ongunstig voor hen uitpakt en waarbij je misschien moet zeggen dat je je beleid moet herzien als het op deze manier werkt.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Is de heer Bersch het met mij eens dat op het moment dat wij kaders bijstellen wij daarvoor een moment uitkiezen, zodat er nieuwe kaders komen waarbinnen Gedeputeerde Staten zich moeten bewegen? Als hij het daarmee eens is, is hij het dan ook met mij eens dat dat moment om extra kaders te stellen er niet geweest is?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat moment is er elke dag. Wij zijn volksvertegenwoordigers. Wij luisteren naar de mensen. Als er wat aan de hand is, waar wij iets aan kunnen doen, dan is er een moment om die kaders zo nodig bij te stellen of om andere maatregelen te zoeken.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Is de heer Bersch het met mij eens dat dat in het verleden rondom dit onderwerp niet gebeurd is?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat er geen nieuwe zijn gesteld? Dat wij dat moment niet opgezocht hebben? Bedoelt mevrouw Doornenbal dat?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat vraag ik de heer Bersch. Is dat moment er geweest? Als dat moment er geweest is, heeft hij het dan benut? Als hij het benut heeft, wanneer is dat dan geweest?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is er bij elke gelegenheid gebruik van gemaakt om dit onderwerp aan te kaarten en te zoeken naar oplossingen. Als dat betekent dat wij kaders gaan aanpassen of dat wij maatregelen ....

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben gewend van de SP korte, krachtige antwoorden te krijgen. Dat lukt deze keer

niet. Ik vraag de heer Bersch of het klopt dat er nu dus een motie van wantrouwen wordt ingediend jegens een gedeputeerde die zich volledig binnen de kaders heeft bewogen. Wat is de legitimatie om een motie van wantrouwen jegens deze gedeputeerde in te dienen?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft ons, en in de eerste plaats de burgers, slecht, laat en onjuist geïnformeerd over alles wat eraan zat te komen. Als Staten zijn wij te laat geïnformeerd over wat bijvoorbeeld de consequenties waren van het contract en zijn wij niet geïnformeerd over de deadline van de dienstregeling. Daarover gaat die motie.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij er zojuist door deze gedeputeerde uitgebreid en heel goed ingegaan op alle vragen, op meer dan alle vragen. Wat hij ook geantwoord had, de heer Bersch zou er toch geen genoeg mee genomen hebben. Is hij bereid dat feit te erkennen?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Nee.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag aan mevrouw Doornenbal. Zij zegt dat wij procedureel helemaal goed zitten. Er zijn echter signalen geweest. Er is een aantal mensen geweest, en ook fracties, dat heeft gevraagd of hier niet eens naar gekeken zou moeten worden en of hiermee niet anders kaderstellend omgegaan zou moeten worden. Wij kunnen het er heel lang over hebben. In de eerste plaats ben ik er echter niet voor op de man te spelen. Dat gebeurt. Het debat verloopt op twee niveaus: wie heeft er schuld, wie heeft er wat verkeerd gezegd, of wat dan ook. Ik vind in feite dat wij moeten kijken naar ons eigen pro-actief handelen en reageren op een mogelijk kantelende situatie. Ik zou in z'n algemeenheid willen vragen, en dan ga ik terug naar de kwestie, of het CDA bereid is nog eens naar de kaders te kijken naar aanleiding van wat zich nu allemaal heeft voorgedaan.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! In 2006 was het CDA daartoe al bereid, maar toen gaven de andere partijen niet thuis.

Dat doet er even niet toe, want waar het mij om gaat, is het volgende. Op het moment dat er besluiten worden genomen en die worden uitgevoerd en vervolgens komt er heel veel weerstand vanuit de samenleving, dan moet je daarop natuurlijk anticiperen. Ik ben dan heel nieuwsgierig hoe wij bij het volgende agendapunt met dit feit omgaan. Het is namelijk niet zo dat wij alle mensen tegemoet kunnen komen.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Is mevrouw Doornenbal bereid die kaders bij te stellen en ook te kijken naar de financiële consequenties? Dan hebben wij namelijk een basis. Er zijn hier mensen gekomen. Die worden dan naar huis gestuurd met het verhaal: het is procedureel in 2006 nu eenmaal zo afgestemd, dus zo moeten het maar verder. Ik denk echter dat wij daar niet op deze manier mee kunnen omgaan. Laten wij kijken hoe wij constructief een en ander ...

De VOORZITTER: Uw vraag is duidelijk.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het is absoluut duidelijk. Het ging mij om het volgende. Als iemand een motie van wantrouwen, niet de zuinigste manier, ...

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Dat was niet de vraag.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als die motie wordt ingediend, dan kan ik mij voorstellen dat je daarvoor een reden hebt. Mijn vraag aan de heer Bersch luidde, en daarop is mijn interruptie gericht, of hij vindt dat het gelegitimeerd is zomaar een motie van wantrouwen in te dienen, terwijl er eigenlijk niet is bewogen buiten de kaders.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag aan mevrouw Doornenbal. Ik vraag mij af of zij tevreden is met het feit dat de gedeputeerde nu alsnog een poging onderneemt die buslijnen met elkaar te verknopen en als een parallelle lijn naar het Randstadspoor op gang te brengen. Als ik haar zo hoor zegt zij dat vooral binnen die kaders gebleven moet worden en dat daar niet buiten gekomen moet worden.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dan heeft de heer De Vries het niet goed gehoord. Het gaat mij er simpelweg om dat er zomaar geslingerd wordt met een motie van wantrouwen – en dat is niet niks – terwijl er eigenlijk geen reden is te zeggen: daar is hij fout gegaan. De gedeputeerde is niet fout gegaan. Hij heeft zich bewogen binnen onze kaders.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik slinger niet met een motie van wantrouwen. Ik heb volgens mij heel goed onderbouwd waarom ik die indiende.

De VOORZITTER: Volgens mij heeft u de motie ingetrokken.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de motie nog niet ingetrokken. Ik trek de motie in op het moment dat de andere motie wordt ingediend.

De VOORZITTER: Wanneer zal dat gebeuren en door wie?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als het goed is, wordt dat gedaan door de heer De Vries. Die motie slinger ik dus niet even hier de zaal in. Ik heb geprobeerd die motie te onderbouwen met wat er allemaal fout is gegaan in die inmiddels negen maanden die voorbij zijn gegaan. Daarin is een heleboel gebeurd, maar niet het goede. Voor mij was de conclusie gewoon duidelijk: die motie moet er komen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben naar aanleiding van het vragenhalfuurtje tot de conclusie gekomen dat het beter een interpellatie had kunnen zijn. Dan hadden wij het hele debat kunnen voeren. Ik heb daarover met de heer Fastl gesproken en gefilosofeerd, maar op dat moment hadden wij nog niet het gevoel dat het tot deze enorme proporties zou worden opgeblazen. Voor een volgende keer weten wij dat. Laten wij even kijken waar wij staan in dit debat. Wat mij betreft ligt de politieke vraag voor of het handelen van de gedeputeerde tot nu toe acceptabel geweest is voor deze Staten. Er wordt geschermd met kaders die zijn vastgesteld. Nu, ik heb daarover gezegd dat wij een groot voorstander

zijn van Randstadspoor; die kaders zijn helder, daarmee hebben wij ook gewerkt. Het probleem met de gedeputeerde ligt met name in het feit dat hij, naar mijn mening, te laat is gaan bewegen in de richting van de wensen van de commissie. De commissie heeft gezegd heel graag dat fijnmazige openbaar vervoer in stand te willen houden naast het Randstadspoor, zodat daar een goede koppeling tussen is en zodat ook de bewoners uit het buitengebied via een rechtstreekse lijn vanuit Breukelen richting Utrecht kunnen reizen. Het probleem dat zich daarbij voordoet is het volgende. Doordat de gedeputeerde zo laat is gaan bewegen, is er feitelijk een proces, pingpongend in de commissie, op gang gekomen. Ik heb zelf het gevoel dat de commissie de hele tijd door de gedeputeerde aan het lijntje is gehouden en dat wij nu op het moment zijn aangekomen dat wij pas per maart die buslijn kunnen verknopen en er een rechtstreekse lijn ontstaat. Ik vind dat er tijd is verloren en dat vind ik buitengewoon te betreuren. Om dat te onderstrepen, dien ik een motie van afkeuring in. Die afkeuring betreft vooral het niet-tijdige en onvolledige informeren en de wijze waarop de gedeputeerde tot nu toe het beleid heeft gevoerd ten aanzien van de wensen die uit de commissie zijn voortgekomen. De motie is medeondertekend door de fractie van Groen-Links.

Motie M5 (D66, GL): motie van afkeuring

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

overwegende:

- *de maandenlange, oeverloze discussie tussen Provinciale Staten en gedeputeerde Ekkers over het behoud van busverbindingen tussen De Ronde Venen, Breukelen en Utrecht;*
- *de voortdurende onzekerheid bij de inwoners van De Ronde Venen en Breukelen rond de buslijnen van en naar Utrecht;*
- *de schaamteloze opmerkingen van gedeputeerde Ekkers over het tijdelijke noodverband (de overstap van buslijn 120 op lijn 20) in het persbericht van 1 december 2008;*

constaterende:

- dat gedeputeerde Ekkers Provinciale Staten niet tijdig en volledig heeft geïnformeerd met betrekking tot het contract tussen NS en provincie inzake Randstadspoor en de mogelijkheid tot behoud van een parallelle buslijnenstructuur;
- dat gedeputeerde Ekkers Provinciale Staten niet tijdig en volledig heeft geïnformeerd met betrekking tot een inhoudelijke beleidsonderbouwing op basis van reizigersprognoses, kostenindicaties, reistijdberekeningen;
- dat gedeputeerde Ekkers Provinciale Staten niet tijdig en volledig heeft geïnformeerd met betrekking tot de deadline van 1 oktober jl., waarop Connexion wijzigingen in de dienstregeling kon doorvoeren;

spreken hun afkeuring uit over de wijze waarop gedeputeerde Ekkers Provinciale Staten niet tijdig en onvolledig heeft geïnformeerd inzake het dossier rond de busverbindingen tussen De Ronde Venen, Breukelen en Utrecht.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie van afkeuring is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik trek hierbij mijn motie van wantrouwen in.

De VOORZITTER: Dat betekent dat motie M1 van tafel is.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben ziek, maar dat is niet zo relevant. Het tweede is dat ik deze motie van wantrouwen, die net is ingetrokken, buitengewoon kwalijk vind. Op deze wijze gaan wij in deze zaal, wat ons betreft, niet met elkaar om. Collega Doornenbal heeft getracht de Staten duidelijk te maken dat deze gedeputeerde binnen de kaders, zoals gesteld zijn door deze Staten, heeft gehandeld. Sommigen hebben daarvan geen kennis willen nemen en sommigen hebben daarvan geen kennis kunnen nemen, omdat zij toen nog geen lid waren van Provinciale Staten. Het gaat wat mij betreft niet aan in deze situatie zo makkelijk een

motie van wantrouwen in te dienen en die vervolgens zo makkelijk weer van tafel te halen. Ik vind dat schandalig.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van Kranenburg en anderen komen telkens terug op de kaders. Wij hebben in februari aangekaart dat er problemen waren en dat wij die wilden oplossen. Die oplossingen zijn er niet voldoende gekomen. Volgens mij heb ik heel duidelijk uiteengezet waarom ik er moeite mee had, zoveel moeite zelfs dat ik vond dat er een motie van wantrouwen nodig was. Ik trek de motie nu terug, puur omdat ik liever samen met de fracties van GroenLinks en D66 een motie indien dan dat ik in mijn eentje een motie van wantrouwen indien. De overwegingen in de motie zijn exact dezelfde. De uiteindelijke uitspraak is ietsje minder, maar daarmee neem ik in dit geval genoeg.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Feitelijk zegt de heer Bersch dat wat de fractie van de SP betreft de motie van wantrouwen had kunnen blijven bestaan. Om andere redenen, los van de inhoud van de motie van wantrouwen, trekt hij de motie echter in.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is correct.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Gaat het de heer Bersch om de inhoud of om het feit dat barbertje moet hangen. Het wordt voor mij steeds onduidelijker. Nog niet zo lang geleden heeft de heer Bersch een persbericht uitgegeven, waarin hij weergaf hoe hij persoonlijk teleurgesteld was in de gedeputeerde. Ging het hier nu om een busverbinding of ging het erom dat wij collectief bezig zijn een gedeputeerde te beschadigen? Dat gevoel bekruipt mij steeds meer.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat mij erom dat deze gedeputeerde gewoon niet gedaan heeft wat hij zou moeten doen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als de gedeputeerde dat in het vervolg, binnen de kaders, wel zou doen, is de heer Bersch dan bereid zijn toon enigszins te matigen?

De heer VAN BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Zeker.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een afspraak.

De VOORZITTER: Wenst iemand nog het woord te voeren in deze termijn? Dat is niet het geval. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 15.33 uur tot 15.46 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben blij vast te kunnen stellen dat hier in de Staten ja gezegd wordt tegen het feit dat ik binnen de kaders ben gebleven zoals de Staten mij die hebben gegeven. Ik ben op pad gestuurd met een opdracht, die twee jaar geleden is geformuleerd toen wij het hadden over Randstadspoor. Als ik op pad gestuurd word met een opdracht van de Staten, dan blijft die opdracht de opdracht, tenzij de Staten zeggen dat zij mij een andere opdracht geven. Verder kunnen wij in de commissie praten over allerlei zaken, zolang die maar blijven binnen de opdracht die de Staten aan Gedeputeerde Staten hebben gegeven.

Dan de moties. Motie M2: buslijn 120 zonder stop op station Maarssen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde gaat over naar de moties. Ik zit echter met een vraag. De gedeputeerde zegt dat hij binnen de kaders is gebleven en als de Staten andere kaders hadden gewild, dan hadden zij dat zelf moeten veranderen. Kan hij mij dan uitleggen waarom hij nu wel bezig is lijn 120 te noemen? Blijkbaar heeft hij zelf ook andere kaders gevonden, waarbinnen hij kan opereren.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal dat uitleggen, hoewel ik meen dat ik dat al gedaan heb. Ik heb gezegd dat de opdracht helder en duidelijk is en dat het contract met de NS, als je dat uitlegt naar de strekking en naar een goede uitvoering daarvan, ook helder is. Vervolgens zie je dat er onrust ontstaat en dat er zaken zijn die nog wat verder geregeld moeten

worden. Ik heb vanmiddag daarom gezegd dat het een soort koorddans is: aan de ene kant heb je de afspraken, aan de andere kant zie je dat er nog wat zaken geregeld moeten worden. Daarin probeer je binnen de gestelde kaders te komen tot een oplossing. Die oplossing is, naar mijn smaak, als het gaat om lijn 120 gevonden. Ik heb daarover gezegd dat het overleg met de directie afgelopen donderdag erin uitmondde dat duidelijk is geworden waarom men een bepaalde tijd nodig heeft om de zaken te regelen. Wij hebben afgesproken dat 29 maart de datum is waarop de concessie, zonder overstap, ingaat. Tegelijkertijd heb ik de Staten duidelijk gemaakt dat ik het met de NS zodanig probeer te regelen dat die lus eruit gaat, omdat de verwachting is dat het aanbod van reizigers in de richting van het station niet zodanig zal zijn dat de spoorwegen, ook te goeder trouw, daarop aanspraak zouden kunnen maken en zeggen: daar houden wij u aan. Dat is het balanceren tussen de opdracht van de Staten en het maatschappelijk gevoel dat je meekrijgt.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat begrijp ik heel goed. Uiteindelijk heeft de gedeputeerde toch de ruimte gevonden om te zeggen: in het contract bestaat die ruimte om de parallelle buslijnen te kunnen uitvoeren, want daaraan is behoefte, en die ruimte ga ik gewoon opzoeken. Ik vraag mij dan af waarom de gedeputeerde er zo lang over heeft gedaan om tot die conclusie te kunnen komen. Ook vanuit de commissies heeft hij gehoord of hij daarnaar wilde kijken en of hij daarvan werk wilde maken. Als dat binnen de kaders paste, en dat erkent de gedeputeerde, dan vraag ik mij af waarom hij zoveel tijd heeft genomen om dat tot stand te kunnen brengen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is redelijk eenvoudig uit te leggen. In de periode tussen februari en augustus zijn er woordvoerdersoverleggen geweest, waarin wij afgesproken hebben in september verder te praten en ondertussen naar een aantal zaken te kijken. Ik noem als voorbeeld: zorg ervoor dat er ook op de zaterdag goed openbaar vervoer is. Die zaken hebben wij geregeld tussen februari en september. Op 19 augustus zijn de stukken aangeleverd voor de Staten ter behandeling in de vergadering van

eind september. Dat is vervolgens begin oktober geworden. Net voor die vergadering van oktober bleek dat ook het BRU nog een lijntje had dat parallel liep met de Amsterdamsestraatweg. Toen is de discussie begonnen en de gedachte geboren: zou je die niet aan elkaar kunnen verbinden? Dat is vanaf oktober gebeurd. Dat was het moment waarop de zaken duidelijk werden.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een ander gevoel bij wanneer het duidelijk werd. Dat delen wij nog wel met elkaar.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dit vind ik niet bevredigend. De heer De Vries kan wel zeggen dat hij daarover een ander gevoel heeft, maar dan wil ik horen welk gevoel. Ik heb uitgelegd, met de data erbij, hoe de zaken verlopen zijn. Als de heer De Vries zegt dat het anders is, wil ik dat graag horen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! In februari is de discussie gevoerd over de vraag of er ruimte was in het contract met de NS om een parallel buslijn te kunnen handhaven. Daarover werd toen gezegd: "Nee, dat kan niet, want naar de letter van het contract zijn wij verplicht aan te haken op Randstadspoor; als zodanig kunnen wij die bus niet handhaven." Dat was de consequentie van het besluit dat wij genomen hebben over Randstadspoor. Uiteindelijk is er als conclusie gekomen, en zo heeft de gedeputeerde gehandeld, dat er wel ruimte is om daarin te manoeuvreren. Dat noemt de gedeputeerde 'balanceren'. Dat is prima. Wat ik hem verwijt is dat hij feitelijk te laat is begonnen met balanceren. Het verhaal was al in februari aan de orde. In het woordvoerdersoverleg is het nog een keer aangegeven. Pas op een laat moment is het neergedaald bij de gedeputeerde en heeft hij actie ondernomen. Dat is het punt dat ik hier maak.

De VOORZITTER: Wij moeten voorkomen dat wij in een herhaling van zetten vervallen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De eerste maanden van het jaar zijn wij vooral bezig geweest met de volgende wetenschap: het contract met de NS is er; Randstadspoor vinden wij met elkaar belangrijk en dat moet er zijn. Tegelijkertijd gaan wij kijken hoe wij

binnen de kaders nog een aantal oplossingen kunnen bedenken. Dat hebben wij gedaan tussen februari en augustus. Ik heb het dan over vijf punten. Een van die punten betrof de zaterdag. In september bleek dat het lijntje van het BRU er was, waarop wij aansluiting zouden kunnen vinden. Op dat moment is er gesproken over lijn 120. Vanaf dat moment ben ik bezig gegaan om te kijken hoe je de mensen kunt helpen die er graag gebruik van willen maken en die niet naar eindstation Utrecht willen, maar eerder willen uitstappen op de Amsterdamsestraatweg. Dat heeft geresulteerd in de bespreking van vorige week. Daarin hebben wij afgesproken dat er op 29 maart geen overstap meer nodig is. Ik heb gezegd dat ik met de NS zal gaan praten om ons niet te houden aan de verplichting van de lus bij Maarssen. Na het eerste contact dat ik met de directeur van de NS heb gehad, heb ik er goede hoop op dat wij daarover tot overeenstemming kunnen komen. Daarmee wordt inhoudelijk datgene bereikt wat in motie M2 staat, alleen staat daarin "dat er zorggedragen moet worden voor". Ik zeg dan dat dat waarschijnlijk ook wel zal gaan gebeuren, eerder dan in de motie staat, maar wel op grond van een goed gesprek dat wij nog met de NS moeten hebben.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Als ik het goed begrijp, deelt de gedeputeerde de wenselijkheid om niet te stoppen op station Maarssen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zoals is aangegeven in de brief die ik de Staten vorige week heb doen toekomen, deel ik dat mensen zo min mogelijk obstakels moeten hebben om goed gebruik te kunnen maken van het openbaar vervoer. Dat betekent dus: het liefst geen overstap waar die niet nodig is en het liefst niet omrijden waar dat niet nodig is.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Bij het contract is gebleken dat wij dat niet allemaal op dezelfde manier uitleggen. Ook de NS leest het contract op een andere manier dan wij. Dat contract is ooit tot stand gekomen in samenspraak met verschillende partijen. Eigenlijk zou je dan moeten vragen of er in het contract staat dat elke lijn die parallel loopt altijd op elk station moet aantakken. Zolang dat er niet staat, zou het zo kunnen zijn dat aantakken op één station afdoende is. Dat zou dan station Breukelen zijn. Of zie ik dat verkeerd?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb al eerder betoogd dat een contract nooit alleen maar zo gelezen kan worden: wat staat daar letterlijk. Je zult ook naar de geest van het contract moeten handelen, je zult ook naar de overwegingen moeten kijken en je zult het contract te goeder trouw dienen uit te voeren. Dat is meer dan alleen wat er letterlijk staat. Ik wil de Staten daarvoor overigens verwijzen naar de brieven die de heer Van Tongeren, directeur van de NS, heeft gestuurd. De Staten hebben daarvan een afschrift gekregen.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil eindigen met te zeggen dat de motie wel degelijk kan blijven liggen. Mocht inderdaad blijken dat het juridisch niet mogelijk is om het anders te doen, dan zij dat zo.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ontraad de motie. De motie gaat namelijk niet zover als ikzelf zou willen gaan. Er staat "uiterlijk per 1 juni of zoveel eerder". Ik wil eerder, niet per 1 juni, maar op 29 maart de zaak geregeld hebben, maar dan wel in goed overleg met de NS.

Motie M3 over de financiële compensatie. Wij hebben geen bevoegdheid om zaken te regelen met de NS. Over de tarievenintegratie is veel gesproken tussen zowel de busvervoerders als de NS, maar zolang de ov-chipkaart er niet is of zolang er geen andere afspraken gemaakt zijn, is die mogelijkheid er niet. Je zou kunnen zeggen dat iedereen met een vast jaarcontract die gecompenseerd moet worden die via zijn werk niet wordt gecompenseerd, maar een brief moet schrijven naar de provincie. Dat zal ons zo gigantisch veel gaan kosten aan administratieve uren, dat ik deze motie, namens het college, ontraad.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil nog even terugkomen op de mogelijkheid of de onmogelijkheid om met de NS afspraken te maken om strippenkaarten te gebruiken. Ik vraag mij af waarom wij dat niet kunnen, terwijl het bijvoorbeeld wel mogelijk is een strippenkaart te gebruiken voor de trein van Utrecht Oost naar Utrecht CS en allerlei andere treinverbindingen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De NS zijn gehouden aan allerlei afspraken die landelijk gemaakt worden. Tarievenintegratie in het kader van afspraken tussen openbaar vervoer per bus en openbaar vervoer per trein is op dit moment niet mogelijk.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het is wel mogelijk voor een heleboel andere stations. Waarom dan niet bij ons?

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de heer Bersch antwoord gegeven op de vraag die is gesteld.

Dan ga ik naar motie M4: alternatief buslijn 140. De brief van de NS die de Staten hebben gezien, is volstrekt helder. Daarin is aangegeven dat de NS buslijn 120 weliswaar in strijd vindt met afspraken die wij met hen gemaakt hebben, maar dat zij zich daartegen niet zal verzetten. Ook is helder dat de NS zegt dat buslijn 140 absoluut niet kan. Zo staat het in de brief. Overigens heb ik laten uitzoeken wat dat zou kosten. Dat kost € 800.000 per jaar. Ook daarvoor is geen dekking. De motie wordt ontraden.

Over motie M5 wil ik maar niets zeggen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Zou ik een oproep kunnen doen aan de indiener van motie M3? Er zitten namelijk elementen in de motie die ons zeer aanspreken. De motivatie van de gedeputeerde was echter helder. Ik wil de fractie van GroenLinks vragen de motie in te trekken. Daarmee houden wij ruimte om in de commissie op onderdelen hierover verder te spreken. Zou de motie worden afgewezen, dan zou het betekenen dat er geen enkele financiële compensatie meer gedaan hoeft te worden. Dat zijn dan namelijk de kaders die wij stellen. Door de motie niet in stemming te brengen, houden wij de ruimte om in de commissie hierop terug te komen.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Daarover moeten wij overleggen. Ik vraag om een schorsing.

De VOORZITTER: Ik wil dit voor vier uur afhandelen, ook vanuit het respect voor degenen die al anderhalf uur wachten op de behandeling van het voorstel over Groot Mijdrecht Noord. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 15.59 uur tot 16.00 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter!
Wij trekken de motie in.

De VOORZITTER: Daarmee is motie M₃ ingetrokken. Mag ik de opvattingen van de fracties over motie M₂?

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter!
De fractie van het CDA vindt de motie overbodig.

De heer VAN LUNTEREN (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
De VVD is tegen de motie.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie):
Mijnheer de Voorzitter! Tegen.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter!
Gelet op de toezegging van de gedeputeerde, zijn wij tegen deze motie.

De VOORZITTER: De overige partijen zijn voor de motie.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M₂. Voor de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks, D66, SP, PvdD, PvdA en Mooi Utrecht.

De VOORZITTER: Ik stel motie M₄ aan de orde.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter!
Ik heb bij interruptie gevraagd waar de financiële paragraaf is van de moties. De bedoeling van de motie zal goed zijn, maar ik vind de motie ongepast.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M₄. Voor de motie hebben gestemd de fracties van SP, GroenLinks, PvdD.

De VOORZITTER: Ik stel motie M₅ aan de orde.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter!
Als je eerst wilt balanceren en daarna een motie van afkeuring indient, dan balanceer je aan de verkeerde kant van de lijn. Wij zijn tegen.

Mevrouw VAN 'T HOOFT (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat ons om de inhoud: een goede busverbinding voor de reizigers. Daarom zullen wij de motie van afkeuring niet steunen en zijn dus tegen.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Het is jammer dat doelen verward raken in een discussie die volgens mij nu niet aan de orde is en gezien de persoon ook niet gerechtvaardigd is. Wij zijn daarom tegen de motie.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M₅. Voor de motie hebben gestemd de fracties van SP, GroenLinks, D66, PvdD.

Vaststellen van de besluitenlijst van 10 november 2008.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de besluitenlijst van 10 november 2008 ongewijzigd vast.

Groot Mijdrecht Noord.

De heer BOS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter!
Wij hebben vanochtend een aanvullende notitie over dit onderwerp ontvangen. Wij hebben de behoefte daar nog even goed naar te kijken en daarover overleg te hebben, alvorens met dit debat te beginnen.

De VOORZITTER: Wordt die behoefte breder gedeeld?

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter!
Betekent dit dat het debat uitgesteld wordt?

De VOORZITTER: Het betekent dat wij ongeveer tien minuten schorsen.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie):
Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben geen behoefte aan een schorsing, maar willen anderen die mogelijkheid niet onthouden.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing van 16.04 uur tot 16.12 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb iets meegenomen. Nee, dat zeg ik niet goed: iemand anders heeft het voor mij meegenomen, zodat ik er straks iets over kan zeggen. Het is al weer een jaar of wat geleden dat ik van een inwoner uit de polder, uit Waverveen, deze uil heb gekregen. Die uil was gemaakt van boomtakken en staat bij ons in Lopik in de voortuin. Die uil kreeg ik omdat hij mij en onze fractie zou herinneren aan de besluitvorming over de polder Groot Mijdrecht. De uil staat voor wijsheid. Ik vertaal het ook in eerlijkheid, openheid en betrokkenheid. Eerlijk over de feiten, openheid over de te begane weg naar de oplossing en betrokkenheid van inwoners, belangenorganisaties en medeoverheden. De CDA-fractie heeft steeds vanuit die eerlijkheid, openheid en betrokkenheid geredeneerd.

De polder Groot Mijdrecht is een onderwerp dat al jaren op onze provinciale agenda staat. Dat wij er als provincie nu nog altijd mee bezig zijn, heeft volgens onze fractie allerlei achtergronden. Een daarvan is dat er sprake is van een onwenselijke situatie voor de kwaliteit van het water uit dit gebied dat geloosd wordt op de boezem. Anderzijds zijn we nog altijd bezig met dit gebied, omdat naar onze stellige overtuiging er in het verleden allerlei wensgedachten van het waterschap AGV en ontwikkelingsplanologen van diverse partijen ertoe geleid hebben dat gegevens een interpretatie kregen die vanzelf leidden tot uitkomsten waarin inwoners zich absoluut niet herkenden. Omdat het volgens ons allemaal van belang is dat er voor ingrijpende veranderingen in een leefomgeving van mensen een goede reden is, hebben wij destijds besloten om de aangeleverde gegevens door onafhankelijke deskundigen te laten beoordelen op het realiteitsgehalte. De deskundigenraadpleging heeft uitgewezen dat er inderdaad sprake is van een niet-duurzame situatie in de polder Groot Mijdrecht, maar dat er inderdaad wel het een en ander mankeerde aan de onderzoeken: te weinig inhoudelijk samenhangend, te weinig toegesneden op de polder Groot Mijdrecht en te weinig kwaliteitsborging. Aanvullende onderzoeken zijn nu gedaan en wij denken dat Provinciale Staten zich nu kunnen baseren op feiten over de bodemgesteldheid en de waterkwaliteit. Vanuit het Rijk is

inmiddels bekend geworden dat bekostiging door grootschalige woningbouw geen optie is. Deze uitspraak is wat de fractie van het CDA betreft niet ongunstig, omdat dat inhoudt dat een zorgvuldiger proces met afwegingen en een menselijker maat in beeld komt.

Ik zou nog terug kunnen grijpen op de rol die AGV en andere partijen in onze ogen spelen om alles op alles te zetten voor de plasstrategie, maar ik laat het maar even rusten. Onze fractie denkt dat de uitbrander door de commissie Remkes in hun richting voor zich spreekt. Wensdenken en doelredeneraties zouden tot het verleden moeten behoren. We moeten ons baseren op feiten, de realiteit.

Het voorstel dat wij vandaag bespreken, is het voorstel voor een zevende variant. De eerste zes zijn daarmee van tafel. De positieve effecten van de strategieën dienen te worden meegenomen in het verdere denken. De zevende variant bevat een duurzaam watersysteem, hij versterkt de natuurwaarden en realiseert de verbinding tussen Marickland en Botshol, respecteert dat agrarisch gebruik in een deel van de polder in de toekomst mogelijk is en is financieel haalbaar. Daarmee bedoelen we niet alleen het uitwerken van het plan, maar natuurlijk ook het eventueel verplaatsen en aankopen van opstallen en van gronden.

Het college vraagt ons de zevende variant te mogen uitwerken. Deze zevende variant biedt volgens de fractie van het CDA kansen om zonder vooringenomenheid, maar wel met oog voor de realiteit van de slechte waterkwaliteit, te komen tot oplossingen. Daarbij is het wat ons betreft van belang dat er ruimte is voor het aanbieden van allerlei oplossingen, als deze maar zorgen dat het probleem van te vies water lozen op de boezem wordt opgelost.

In de commissievergadering van 20 november heeft collega Loes Dekkers namens onze fractie voorgesteld aan het college de uitwerking van de zevende variant te laten doen met behulp van een gebiedscommissie. Dit voorstel heeft onze fractie gedaan omdat we denken dat, door partijen met belangen in deze polder samen een evenwichtig ruimtelijk plan te laten maken, er kans is op draagvlak. Wij denken dan aan een commissie zoals die er ook bij het reconstructiegebied was, met in die commissie vertegenwoordigers van de

meest betrokkenen, zoals Natuurmonumenten, het waterschap, gemeente De Ronde Venen, de provincie, de LTO en de inwoners. Vertegenwoordigers met andere belangen en de uitdaging met elkaar een zo acceptabel mogelijk plan te maken dat recht doet aan de vier randvoorwaarden : waterkwaliteit, natuurrealisatie, agrarisch gebruik en betaalbaarheid. De fractie van het CDA is blij met de brede steun van onze collega's en van het college voor dit voorstel. Wij realiseren ons echter ook dat deze brede interne steun nog geen gebiedscommissie oplevert.

In de afgelopen week hebben we van diverse kanten gehoord dat de randvoorwaarden aangescherpt zouden moeten worden, en van andere partijen hoor je juist weer het tegenovergestelde. De fractie van het CDA is het van harte eens met het college dat meer gedetailleerde randvoorwaarden of gebiedsspecifieke uitspraken op dit moment niet mogelijk en niet wenselijk zijn. Om tot een goede zevende variant te komen is voldoende ruimte nodig om op basis van overleg met partijen en aanvullende informatie tot de beste inrichting te komen; er zijn al genoeg zaken waarbinnen zo'n plan zich zal moeten ontplooien. Wij hebben de KRW (Kaderrichtlijn Water), Natura 2000 en er moet een positieve kosten-batenanalyse komen, om maar wat te noemen. Het is nu aan Gedeputeerde Staten om vorm te geven aan de zevende strategie en dus ook aan hen om zo'n gebiedscommissie te vormen.

Voor inwoners ligt er nu wel een dilemma – dat lag er natuurlijk al veel langer –: in hoeverre werk en denk je mee aan een plan waar niet iedereen op zit te wachten? Kun je meepraten namens mensen in de polder terwijl je weet dat dit plan ook nadelige, dan wel onwenselijke, gevolgen kan hebben voor mensen in de polder? Door allerlei voorvallen, en daar hoef ik niet op in te gaan omdat die heel helder zijn, is het vertrouwen in de provincie en het waterschap er niet of nauwelijks. Hoe kun je dan meedoen aan zo'n traject? Stel dat je woont in het westelijke deel van de polder, dat een agrarische bestemming krijgt, en je zou lid zijn van zo'n gebiedscommissie, hoe zullen medebewoners uit het oostelijk deel van de polder dan reageren: “Mooipraten, jij ontspringt de dans.” Het kan natuurlijk ook zo zijn dat je komt uit het

deel van de polder waar wel veranderingen zullen komen. Hoe reageren de medebewoners dan? Dat je het hebt laten lopen, dat je het niet goed hebt gedaan? Nee, onze fractie begrijpt heel goed dat deelname aan zo'n gebiedscommissie niet de gemakkelijkste stap is. Toch hoopt zij dat er wel een vertegenwoordiging in die gebiedscommissie zal zijn, simpelweg omdat wij weten dat er kennis en creativiteit is bij de Waverveners. Omdat er een beter plan uitkomt met de inwoners dan zonder. Dat vraagt wel veel van de personen die bereid zijn om hier namens hun dorpsgenoten in te stappen. Het vraagt echter ook heel veel van de inwoners die dat niet doen.

Na de commissievergadering van 20 november, waarvan ik slechts een kwartiertje heb meege maakt, begreep ik van zowel mevrouw Kers en mevrouw Lambregts, respectievelijk van Natuurmonumenten en van de gemeente De Ronde Venen, dat zij allerlei haken en ogen zien – of zal ik ze leeuwen en beren noemen – in zo'n gebiedscommissie. Zij willen meer randvoorwaarden en zekerheid over een eenduidige uitleg van de randvoorwaarden. Tja, als we daar nu op voorsorteren, krijgen achterdochtige mensen toch gelijk als zij ervan uitgaan dat er al een plan ligt. Ook Natuurmonumenten en de gemeente De Ronde Venen moeten de uitdaging aan durven gaan dat iedere deelnemer in zo'n gebiedsproces zijn of haar inbreng heeft. Dus geen grotere voorsprong voor de ene belangenorganisatie of overheid boven de ander. Ook aan hen dan nog maar eens het verzoek om toch in te stappen. In tegenstelling tot de Waverveners lopen zij niet het risico om het fout te doen, sterker nog: vanuit de verantwoordelijkheid die zij hebben, mogen wij van hen haast verwachten dat zij instappen. Wij moeten ook stilstaan bij het scenario dat er geen gebiedscommissie van de grond komt. Wij hebben vanochtend daarover een memorandum van Gedeputeerde Staten gekregen. Ik wil daarover nog graag meer informatie.

Hoe ziet het college dat? Komen er dan tekens die vanuit de opgaven een nieuwe inrichting maken? Moet er een inpassingsplan komen? Dat lijkt ons niet de gewenste weg, maar we vragen ons serieus af hoe plan B eruit ziet.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Doornenbal zei zo-even: er ligt eigenlijk niks en er moet eigenlijk geen plan liggen om als basis te dienen voor die discussie en voor de gebiedscommissie. Ik neem aan dat zij het voorstel heel goed heeft gelezen en tot zich heeft genomen. Op pagina 3 staat heel duidelijk bij de nieuwe variant: "Wij stellen voor een nieuwe variant te gaan opstellen, die zal bestaan uit een combinatie van verschillende strategieën. Het zoveel mogelijk benutten van de positieve effecten van de strategie Plas is hierbij het uitgangspunt." Nu, ik weet niet hoe mevrouw Doornenbal hiertegen aankijkt, maar wat mij betreft is dat duidelijk een uitgangspunt dat niet overeenkomt met de ideeën die leven onder de bevolking in de polder.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zei al dat ik maar een kwartiertje had meegemaakt van de commissievergadering, maar ik heb wel de notulen gelezen. Daarin heb ik gelezen dat Gedeputeerde Staten inderdaad overnemen dat alle positieve effecten van alle strategieën meegenomen zullen worden. Daar houd ik mij graag even aan vast.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Doornenbal kan zich daaraan vasthouden, maar ik had verwacht dat Gedeputeerde Staten hier een ander voorstel hadden neergelegd en dat als zodanig hadden aangepast. Dat ligt er echter niet. Hier staan gewoon die bewoordingen en dat is het uitgangspunt.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries stelde dat er te weinig kaders zouden zijn. Begrijp ik dat hieruit?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Inderdaad, onder andere. Dat zal mijn insteek straks zijn. Dat wachten wij nog even rustig af. Het gaat mij er meer om dat Gedeputeerde Staten hier neerzetten dat die positieve effecten van de strategie Plas het uitgangspunt zijn. Dat staat er letterlijk en als men dat niet zo heeft bedoeld, had men een ander voorstel moeten neerleggen.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries weet ook uit het stuk dat er vier zaken zijn die de randvoorwaarden vor-

men: natuurwaarde, waterkwaliteit, mogelijkheid voor agrarisch gebruik en financiële haalbaarheid.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat snap ik wel, maar mevrouw Doornenbal gaat voorbij aan het feit dat dit letterlijk in het voorstel staat. Daar kan zij niet omheen. Zij kan wel zeggen dat zij het er niet mee eens is. Dan verwacht ik dat zij een amendement indient en zegt dat zij die zin geschrapt wil hebben. Zij kan ook zeggen: "Oké, wij accepteren het en zien het ook als een uitgangspunt."

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Doorgaans worden bij besluiten ook de beraadslagingen meegenomen. Ik ben ervan overtuigd dat Gedeputeerde Staten in de commissievergadering hebben toegezegd dat de positieve effecten van alle strategieën worden meegenomen.

De VOORZITTER: Het punt lijkt mij helder.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het moge duidelijk zijn dat het CDA vindt dat dit plan van de zevende strategie, door het uit te laten werken door een gebiedscommissie, de meeste kans heeft op enig draagvlak vanuit de streek zelf.

Ik wil deze eerste termijn afronden. Het voorstel om de zevende strategie uit te werken krijgt van harte onze steun. Wel willen wij graag van Gedeputeerde Staten weten wat zij gaan doen mocht de gebiedscommissie niet tot stand komen. Daarbij wil ik het college deze uil overhandigen. De gedachte hierbij is deze. Wij hopen dat deze uil het college telkens weer herinnert aan de zaken waar deze uil uit de polder voor staat en dat bij de planontwikkeling deze wijsheid, transparantie en eerlijkheid en betrokkenheid centraal zullen staan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaat die wijsheid uitstralen op het hele college.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De polder Groot Mijdrecht was het eerste wat mij in mijn carrière als statenlid op het netvlies brandde al lang voordat ik beëdigd werd in deze statenzaal. Vandaag staat het onderwerp volop in de schijnwerpers en dat is terecht. De afgelopen dagen heb ik een aantal berichten gekregen van

mensen die tegen mij zeiden: “Neem nu eens een besluit.” Ik houd van daadkracht en van doorpakken, maar vandaag nemen wij niet een definitief besluit over de polder Groot Mijdrecht. En dat is maar goed ook, want als wij kijken naar het voorstel van Gedeputeerde Staten met de zevende variant, een variant die wij nog niet kennen, en waarbij de bewoners nog niet zijn betrokken, dan lijkt het mij niet verstandig nu al een definitief besluit te nemen.

Het is in eerste instantie aan Gedeputeerde Staten, in collegiaal bestuur, dat men moet gaan voorsorteren. Het is ook aan Gedeputeerde Staten om, wat ons betreft, te komen met een gebiedscommissie, waarbij alle betrokkenen daadwerkelijk kunnen participeren en dan te streven naar de best mogelijke oplossing voor de problemen waarvoor de polder zich ziet gesteld. Daarna pas komen Gedeputeerde Staten met een voorstel naar de Staten en zullen wij als Staten een definitief besluit nemen over de toekomst van de polder. Maar, zeg ik erbij, dan wel gehoord hebbende wat die gebiedscommissie gezegd heeft en ook gehoord hebbende wat bewoners en belangenorganisaties daarvan vinden.

Communicatie, het is al vaker gezegd, is een cruciaal onderwerp. Niet alleen in deze statenzaal – wij hebben er vandaag ook het nodige over meegeemaakt –, maar in z'n algemeenheid, en zeker voor de polder Groot Mijdrecht. De communicatie tussen provincie en bewoners is niet altijd optimaal geweest. Dan druk ik mij redelijk mild uit. En als ik mij nog wat diplomatieker uitdruk, kan ik zeggen dat er ook bewoordingen zijn gebruikt, van beide kanten, die niet altijd even handig zijn geweest. Dat geldt niet alleen voor de gedeputeerde, maar ook voor de inwoners van de polder of voor andere betrokkenen. Het lijkt er soms wel op dat er een gevecht is geweest van één boze inwoner tussen één niet luisterende – zoals men toen zei – gedeputeerde. Dat is niet aan de orde. Ik houd er niet van op de man te spelen. Ik vind dat jammer. Ik wil iedereen hier vandaag oproepen om vooruit te kijken en niet meer op elkaar te gaan schelden. Hoe begrijpelijk teleurstelling, woede, onbegrip of communicatiefouten soms ook zijn, laten we toch gaan kijken hoe wij met elkaar verder kunnen werken aan iets waar wij eigenlijk voor zijn: een oplossing bieden voor de problema-

tie in die polder. Wij kunnen namelijk wel blijven ruzie maken, maar dat brengt de oplossing niet dichterbij. Sterker nog, dat brengt iedere oplossing in gevaar als ik kijk naar de handreikingen of de uitspraken die het Rijk al heeft gedaan als het gaat om de financierbaarheid. Wij moeten nu dus echt een andere weg inslaan. De fractie van de VVD wil daarover graag met iedereen discussiëren.

Als wij terugkijken hebben wij gezien dat de commissie Remkes in januari van dit jaar een aantal uitspraken heeft gedaan en gezegd heeft dat er nader onderzoek moet komen. Dat nader onderzoek is er geweest. Dat leidt in dat opzicht tot de conclusie die Gedeputeerde Staten hebben getrokken, en die onze fractie onderschrijft, dat als je kijkt naar de zes varianten – en in elke variant is wel iets goeds te ontdekken – en je kijkt naar de varianten op zichzelf, dan is er maar één conclusie: er is geen enkele van die zes varianten sec de oplossing voor de problemen in dat gebied. Wat de fractie van de VVD betreft betekent dat dan ook dat wij instemmen met het voorstel van Gedeputeerde Staten, waarbij gezegd wordt dat die zes varianten niet voldoen en dat zij gaan kijken naar een nieuwe variant die uitgewerkt wordt. Dan zeg ik tegen Gedeputeerde Staten, wat mijn fractie betreft, dat de zes oude varianten nu inderdaad van tafel zijn. Gedeputeerde Staten gaan samen met de betrokkenen werken aan een zevende variant. Gedeputeerde Staten zorgen ervoor dat deze voldoet aan de vier randvoorwaarden. Dat betekent ook, als wij kijken naar die zevende strategie, dat ik de vier randvoorwaarden zoals ze verwoord zijn, onderschrijf. Ik zeg er wel bij, referend aan het interruptiedebat dat de heer De Vries met mevrouw Doornenbal heeft gehad, dat ik op 20 november degene was die de opmerking maakte tegen de gedeputeerde: “Wilt u alle positieve elementen uit alle strategieën meenemen en niet alleen de positieve elementen uit de variant Plas?” Daarop heeft de gedeputeerde klip en klaar gezegd dat hij die toezegging deed. Ik heb ook gezien dat dit zinnetje in het statenvoorstel niet is aangepast. Mijn vraag is dan ook aan de gedeputeerde, aan Gedeputeerde Staten: “Klopt het dat die toezegging gewoon overeind blijft staan en dat Gedeputeerde Staten kijken naar alle positieve elementen in de zes oude strategieën?” Laten wij vooral ook niet uitsluiten, als er elders

nog briljante ideeën leven, dat wij die erbij betrekken. Dus 'the bottom line' van mijn verhaal op dit punt is gewoon: kijk naar alles wat positief kan uitwerken en kan leiden tot een haalbare en betaalbare oplossing voor het gebied.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat positieve van de heer Balemans deel ik natuurlijk van harte.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan zijn wij het daarover eens.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nee, niet zo pessimistisch, zeg ik tegen de heer Balemans.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben niet pessimistisch. Ik ben een blijmoedig mens.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Waar het mij met name om gaat, is het volgende. De heer Balemans zegt dat hij die toezegging in de commissie heeft gekregen. Mag ik dan van hem verwachten dat hij zo dadelijk komt met een amendement om de zin te schrappen die hem niet zint? Ik stel vast dat, als wij dit voorstel als zodanig aannemen, die zin er gewoon in staat. Ik weet niet hoe de heer Balemans daarmee gaat manoeuvreren naar de inwoners van de polder.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het is heel simpel: als je kijkt hoe normaal de dingen werken in de politiek, dan ligt er een voorstel en de discussie die daarover plaatsvindt, maakt deel uit van het voorstel. Dus een amendement vind ik op dit moment voorbarig. Op het moment dat Gedeputeerde Staten tegen mij zeggen dat zij de toezegging doen, is dat vervolgens een feit en is dat het uitgangspunt dat gehanteerd wordt. Dan heb ik geen amendement nodig. Laten wij het antwoord van Gedeputeerde Staten even afwachten, dan kunnen wij daarna verder kijken hoe wij gaan optreden, misschien nog gezamenlijker. Ja, nu is de heer De Vries weer terughoudend. Tegen de heer De Vries zeg ik: "Een beetje lef." In de commissie RGW van 20 november heb ik een vergelijking gemaakt met een trein die stilstaat op het station, vlak voor vertrek. Dat heb ik

heel bewust gedaan. Wij staan nu op een tussenstation; wij staan, heel eventjes, stil. De mensen die op het perron staan, zijn niet alleen Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten, het zijn ook de inwoners en de belangenorganisaties. Zij hebben nu een keuze. Zij kunnen in de trein stappen en meerijden naar het eindstation en meebepalen wat de meest handige en goede route is. Zij kunnen ook bepalen waar dat eindstation precies komt te liggen. Of zij blijven op het perron staan, zij zien de trein vertrekken en zwaaien hem uit. Ik wil aan iedereen hier een heel duidelijk oproep doen om vooral in te stappen. Ik begrijp teleurstellingen uit het verleden. Ik begrijp argwaan. Ik begrijp scepsis. Ik begrijp onbegrip. Maar wat willen wij nu met z'n allen? Een goede oplossing voor de polder Groot Mijdrecht. Dat kan alleen maar met de optimale inbreng en inzet van allen hier. Laten wij eens met z'n allen een keer tot tien durven tellen en dan verdergaan. Daarmee spreek ik geen schuldvraag uit. Ik doe echter een dringende oproep ervoor te zorgen dat wij dit traject op een goede en verantwoorde manier kunnen afronden. Dan kijk ik ook naar de gebiedscommissie. In de commissie RGW van 20 november is een voorstel gedaan, dat breed gesteund is, om te gaan werken aan die zevende variant. Ik weet dat er veel creatieve geesten rondlopen in de polder. Laten wij die gebruiken en tegen de mensen zeggen: laat u zich gebruiken, niet misbruiken, in het belang van het gebied waar u hart voor hebt.

Wij hebben het memo gezien van het college over de stand van zaken van de gebiedscommissie. Ik zou Gedeputeerde Staten willen vragen of er nog nadere informatie is en of Gedeputeerde Staten bereid zijn te zeggen, ook onder leiding van de onafhankelijk voorzitter, zo snel mogelijk alle partijen, ook de partijen die aarzeling hebben uitgesproken zoals dat is verwoord in het memo, wederom te benaderen en hen te vragen, gehoord hebbende de Staten hier, of zij aan tafel willen komen om met elkaar te spreken. Er moet niet verder gemuisd worden over allerlei randvoorwaarden. Eerst moet gezorgd worden dat men eens met elkaar aan tafel zit. Daar kan begonnen worden met het uitspreken van de oplossingen en het uitwerken ervan. Ik ben aan het eind gekomen van mijn betoog. Mijn oproep is duidelijk. Mijn steun aan het voorstel van Gedeputeerde Staten is er.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Mij moet eerst iets van het hart over de procedure; de stukken die wij hebben gekregen. Buitengemeen onzorgvuldig vinden wij het dat wij vanmorgen om kwart over tien nog een memo kregen, die is toegezegd bij de commissiebehandeling. Het memo is zelfs incompleet, want in het blauwtje staat bijvoorbeeld dat wij ook de stand van zaken over de financiën zouden krijgen. Die ontbreekt echter. In het memo staan verder nog een paar dingen die van invloed zijn op mijn bijdrage. Twee relevante dingen zijn de volgende. Toegezegd wordt dat als men er met de overleggroep niet uitkomt, Gedeputeerde Staten een besluit zullen nemen en dat het tijdpad wordt aangehouden. Die twee zaken en hoe dat zou gaan, baarden ons veel zorgen. In die zin is het memo wel geruststellend, maar veel te laat. Onze fractie voelt zich, en ook andere fracties zullen dat wel zeggen, niet serieus genomen.

Naar aanleiding van het voorstel wil ik refereren aan een artikel dat vorige week in de Volkskrant stond over het Oostvaardersland in Flevoland, waarbij 1650 hectare ecologische verbindingzone in het kader van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) wordt gerealiseerd. 30 boerenbedrijven uit dat gebied moeten worden verplaatst; die bedrijven zijn daar pas een jaar of vijftien. LTO is uit het overleg gestapt, maar de provincie Flevoland zet door, omdat zij de EHS echt serieus neemt. Zij zorgt voor goede regelingen voor de boeren die uit het gebied moeten. Dat is een schrijnend verschil met de manier waarop de besluitvorming de afgelopen jaren in Groot Mijdrecht voorsleept, terwijl al lang bekend is dat dit gebied grote natuuropgaven heeft en vanuit het Nationaal Bestuursakkoord Water een opdracht heeft om daar een waterberging voor het Amstelland te realiseren voor calamiteiten. Ook de problemen van zoute kwel en bodemdaling kunnen daarbij meegenomen worden.

Er spelen in dit gebied veel provinciale belangen, zoals wij die in de nWro kunnen realiseren. Die hebben wij overgenomen uit het streekplan 2005-2015; beleidsneutraal omgezet. Wat zeer opmerkelijk is, is dat het streekplan de wateropgave als vertrekpunt neemt, terwijl in het voorstel de situatie wordt omgedraaid en er feitelijk alleen gefocust wordt op de kwel en waarbij de wateropgave is verdwenen.

Er zijn veel onderzoeken gepleegd. Er is elke keer weer veel geld uitgegeven, terwijl dat niet veel nieuws laat zien. Nu zijn alle feiten er; dat heeft de commissie vastgesteld. Toch wil men weer verder overleggen met, volgens de woorden van GroenLinks in de commissie, boterzachte randvoorwaarden en er met de bewoners uitkomen. Zelfs het college van burgemeester en wethouders van De Ronde Venen geeft aan dat de gestelde randvoorwaarden veel te ruim zijn. De problematiek van Groot Mijdrecht is immers veel breder dan de ernstige gevolgen – dat wordt niet betwist – voor de bewoners. Daarvoor hebben wij compensatieregelingen. Er moeten alternatieven worden geboden.

In totaal wonen er 329 mensen in de polder. Het gaat netto om zeven agrarische en zeven niet-agrarische bedrijven. Net als in Flevoland moet ons provinciaal bestuur er toch eindelijk eens uit kunnen komen? Onze fractie vindt het moreel niet te accepteren dat je mensen, waarvan het bedrijf wordt opgeheven en die hun huis uit moeten, in een gebiedscommissie zet, die er met andere belanghebbenden, die heel andere belangen hebben, uit moeten komen. Dat is een onmogelijke opdracht. Dat blijkt ook uit de reactie van de heer Pronk op het Statenvoorstel, waarin hij aangeeft dat alle gestelde randvoorwaarden geschrapt moeten worden, en die zijn al zo ruim. Door op deze manier steeds naar draagvlak te streven, is het blijkbaar niet gelukt na al die tijd besluiten te nemen en gaat dat ook niet lukken.

Wij willen in dit verband gedeputeerde Binnekamp een compliment geven dat hij wel in het gebied is gaan vertellen dat de bewoners in elk geval het oostelijk deel moeten verlaten. Dat is heel vervelend, maar wel duidelijk; een duidelijkheid die men van bestuur en politiek moet verwachten en zelfs eisen. Wij roepen Gedeputeerde Staten dan ook op te gaan besturen en provinciaal belang te gaan realiseren. Het bericht van vanmorgen ondersteunt dat. De problematiek in de polder raakt miljoenen inwoners van de Randstad. Dat lijkt overdreven, maar dat is wel zo. In het gebied van AGV wonen 1.200.000 mensen die moeten gaan betalen voor extra technieken om te voorkomen dat het zoute water in de omliggende veen- en natuurgebieden de biodiversiteit onmogelijk maakt en ook om de boeren nog te laten boeren. En

dan de bewoners van de Randstad. Dat zijn er 5.000.000. Het Groene Hart is voor hen heel belangrijk.

De polder Groot Mijdrecht is een essentiële schakel in de Natte As en in de EHS en is niet voor niets een Randstad Urgent Project. Verder speelt de veiligheid van mensen een rol vanwege de waterberging en de toename van de extremen in het weer ten gevolge van de klimaatsverandering. En niet alleen mensen worden geconfronteerd met de problematiek van Groot Mijdrecht, ook de flora en fauna. Wij hebben als provincie niet voor niets een rode kaart gekregen bij de duurzaamheidsmonitor, omdat het zo slecht gesteld is met de biodiversiteit. Dat geldt ook daar, en vooral in het omliggende gebied. Gedeputeerde Staten vragen in het voorstel, als zij steun krijgen van Provinciale Staten, om een zevende variant uit te werken. Dan kom ik even terug op het debatje dat zo-even tussen de heer De Vries en de heer Balemans plaatsvond over de strategie Plas. In het voorstel staat dat de positieve effecten daarvan benut moeten worden. Een daarvan is dat de onregelmatige belasting van het zoute water wordt opgelost. Dat betekent ook verhoging van het waterpeil, ook in het noordwestelijke deel van de polder. Zolang je blijft bemalen, blijf je zout omhoog trekken. Dat betekent dus dat de landbouw, volgens de onderzoeken tot 2050 mogelijk, onder suboptimale omstandigheden moet boeren en dat toch de peilen moeten worden opgezet. Uiteindelijk zal dat afgebouwd moeten worden. Over dit onderwerp komt straks nog een amendement aan de orde, dat mede door de fractie van de PvdA wordt gesteund. Ik begrijp dat de fractie van GroenLinks dat amendement zal indienen.

Dan iets over de duurzaamheidseisen. Dit punt hebben wij in de commissie ook uitgebreid aan de orde gesteld. In 2015 moet men gewoon aan de eisen van de KRW voldoen. De Randstedelijke Rekenkamer heeft in oktober het rapport Puzzelen met de wateropgave uitgebracht, dat wij hebben besproken. Het blijkt dat Gedeputeerde Staten daarmee helemaal niets hebben gedaan. Er is geen planning gemaakt en geen voorstellen, terwijl dat in 2006 al het geval had moeten zijn.

In het voorstel missen wij een essentieel onderdeel, ook in verband met de financiering door het Rijk. Dat staat wel in de strategie Plas en het

wordt wel genoemd in de Verkenning tweede fase. Naast de calamiteitenberging, zoals het Nationaal Bestuursakkoord opdraagt, moeten er extra maatregelen genomen worden vanwege de klimaatsveranderingen. In Amstelland is 800 tot 900 hectare waterberging nodig. Het streekplan noemt Groot Mijdrecht als bergingslocatie.

Wij kunnen denken: dan doen wij dat maar in de polder De Ronde Hoep, die misschien eens in de honderd jaar als calamiteitenberging zal dienen, maar dan is daar echt sprake van schade. Als je Groot Mijdrecht inricht zoals wij voorstaan en waarvoor de grote lijnen bekend zijn, dan kan zo'n calamiteit plaatsvinden zonder dat het schade of kosten geeft. Voor wat betreft de klimaatontwikkelingen: Groot Mijdrecht ligt zes meter onder NAP. De Verkenning tweede fase zegt dat dat kwetsbaar is voor overstromingen, zelfs als de waterkeringen goed op orde zijn. Dus dat is gewoon een riskante situatie. Daarom vraagt onze fractie aan Gedeputeerde Staten die randvoorwaarden toe te voegen. Ook dat zal straks in een amendement aan de orde komen, als die vraag niet bevestigend wordt beantwoord.

Verder vragen wij over vijf maanden met een voorstel te komen; dat blijkt ook uit het memo van vanmorgen. Wij vinden het namelijk essentieel dat de gelden van het Randstad Urgent Project veilig worden gesteld. Wij worden verder graag nog geïnformeerd over de dekking. In de commissie hebben wij daarvoor al veel suggesties gedaan. In die vijf maanden kan overlegd worden met de belanghebbenden, de bewoners, voorzover zij bereid zijn op de voorwaarden die gesteld zijn in te gaan, de terreinbeheerders, het waterschap en de gemeente. En dan niet in een gebiedscommissie, zoals wordt voorgesteld à la de AVP-gebieden of de reconstructie, maar in een overleggroep waarover de provincie de regie houdt en de besluiten neemt, te weten Provinciale Staten. De noodzaak om de problemen in en om het gebied aan te pakken is namelijk groot, niet alleen vanwege de duidelijkheid voor de inwoners, maar ook voor de natuur en de veiligheid.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Fokker stelt dat er een overleggroep moet komen, waarbij Provinciale Staten beslissingen gaan nemen. Volgens mij is dat niet de juiste rolverdeling. Gedeputeerde Staten moeten met een voorstel komen. Vervolgens besluiten Provin-

ciale Staten over het voorstel.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat bedoel ik ook. Dan zijn de heer Balemans en ik het niet oneens.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoorde mevrouw Fokker zojuist Provinciale Staten noemen.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Op basis van het voorstel van Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten houden de regie.

De VOORZITTER: Volgens mij bent u het eens met elkaar.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan bedoelde mevrouw Fokker dus niet wat zij zei. Dan wordt gecorrigeerd dat Provinciale Staten de regie voeren over de commissie.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, daar zijn wij helemaal niet voor.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van het CDA gaf een kadootje. U verwacht van mij bijna een motie van wantrouwen, maar daarover zullen wij het niet meer hebben. Dat hebben wij voldoende uitgepraat. De communicatie kan beter en daaraan gaan wij werken.

Deze geschiedenis loopt al lang. Ik ben nog niet zo lang statenlid, dus ik heb niet veel van deze geschiedenis meegemaakt. Onze ex-fractievoorzitter, de heer Witteman, uiteraard wel. Hij stond altijd al op het punt dat bodemdaling niet zo groot is. Wat hier nu gezegd wordt met die eerste onderzoeken, klopt niet. Dat blijkt nu. In dit voorstel komt inderdaad het boeren tot 2050 weer naar voren.

Het probleem van het zoute en brakke water: wij moeten het pompen en het moet steeds verplaatst worden. Natuurlijk een heel belangrijk punt in deze polder, en voor het hele Groene Hart, is de EHS die er moet komen. Er was een aantal varianten, een tot en met zes, waarbij de Plas de allerergste is als het aan de SP ligt. En nu is er een variant zeven. Het gaat niet meer met de Plas.

De waterberging hoor ik noemen, maar ik probeer telkens het Deltacommissierapport erbij te houden. Dat heb ik laatst in de commissie ook ingebracht. Daarin staat gelukkig niet dat de polder onder water moet staan. Dat is het rapport waarop ik mij wil richten. Dat brakke water, dat rondpompen: welke oplossingen hebben wij daarvoor? Is het oostelijk deel vernatten, moeras maken, natuur – een combinatie om een goede EHS te krijgen – een goede oplossing en is eigenlijk alleen het oostelijk deel de pineut? Helaas, voor die mensen aldaar.

Stoppen met pompen kan ook. Hoewel er heel vaak wordt gezegd dat niets doen geen optie is, zou dat niets doen uiteindelijk natuurlijk de optie Plas opleveren. Het is niet zo'n heel goede optie, vooral niet omdat die niet te betalen is.

Technische oplossingen: het water ontzouten en schoner maken. Daar wordt niet naar gekeken. Het is te duur. Het waterschap zegt ook dat zij daar niet aan wil beginnen. Maar, is het niet een oplossing die in het totaalplaatje moet horen? Over een duurzame oplossing is heel even gesproken; wij moeten een duurzame oplossing hebben voor deze wateropgave. Wij zijn nu bezig met de Staat van Utrecht: een duurzaamheidsbalans. Die loopt tot 2040. Duurzaamheid: in het voorstel staat dat er nog geboerd kan worden tot 2050. En dan wordt er geroepen dat dat niet duurzaam is. Dat snap ik niet meer. Ik vind dat minstens nog een hele generatie en dat kan men best duurzaam noemen. Die boeren zouden allemaal moeten verdwijnen, maar waar moeten zij naartoe? In onze provincie is er in elk geval geen ruimte meer. Dat hebben wij laatst in Vianen gezien; daar zou ook geen ruimte zijn, dus daar gaan wij maar een golfbaan aanleggen. De rest van Nederland? Nee, een grote polder in Groningen is al vol gezet met water; een prachtige Blauwe Stad. De huizen worden er alleen niet verkocht. Jammer.

Welke oplossingen zijn er dan voor die mensen? Ja, volledig compenseren en je boerenbedrijf opgeven. Dat is echter niet wat zij willen. De onderzoeken hebben uitgewezen dat duurzaam boeren in een deel van de polder nog kan. Dat vindt de SP een heel goed onderdeel van dit voorstel.

De gebiedscommissie is al genoemd. In de notitie blijkt dat dat niet gaat lukken. Dat is heel jammer, want dat was voor ons een oplossing geweest, waarbij wij hadden gedacht: met onze kaders – moeten die nog strenger; nee, ik denk het niet – kunnen die mensen aan de slag en zullen zij moeten overleggen over problemen die henzelf overkomen. Dat is vrij ernstig, maar er zal iets moeten gebeuren. Wij kunnen niet zeggen: “Wij laten het zo.” De EHS is heel belangrijk en daarvoor zullen we in elk geval een deel van de polder moeten opofferen. Dat gaat niet anders. Het is heel jammer dat wij niet met die gebiedscommissie voort kunnen, tenminste zoals het er nu naar uitziet. Ik hoop eigenlijk dat daarin nog verandering komt. Dat kan ik zelf echter niet aangeven.

De kaders voor die gebiedscommissie moeten verruimd worden. Nee, zij moeten strenger worden. In de commissie is door de VVD en de SP ingebracht dat in de besluiten die wij moeten nemen niets over die plas is genoemd. In het stuk zelf echter wel. Dat moet er dus uit. Wij hebben van de gedeputeerde namelijk gehoord dat alle goede dingen uit de verschillende varianten gebruikt kunnen worden. Het is echter nog niet uit het voorstel gehaald. De vraag is dan ook of de gedeputeerde dat alsnog gaat schrappen. Dan het onderdeel van het voorstel “zicht op de financiële dekking”. Dat klinkt mooi, maar het wordt erg lastig. Voor een voorstel van Gedeputeerde Staten is het terecht dat het moet. Als dat nog in een gebiedscommissie moet komen, zoals ook in het memorandum wordt genoemd, vinden wij gevaarlijk. Dat financiële onderdeel moet altijd hier bij de provincie liggen. Mijn laatste vraag. De Plas als uitgangspunt, vraag ik aan de gedeputeerde: wordt dat alsnog geschrapt uit dit voorstel?

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Groot Mijdrecht is voor velen een hoofdpijndossier. Niet alleen voor statenleden en gedeputeerden, maar zeker en vooral ook voor bewoners in het gebied en eromheen. Onderzoeken die steeds maar tot nieuwe onderzoeken leiden en die uiteindelijk toch weer het beeld bevestigen dat het watersysteem in Groot Mijdrecht Noord uit balans is, dat ondermeer wordt gekenschetst door

de enorme hoeveelheid brak kwelwater die naar de omgeving wordt uitgeslagen.

Er werd en wordt veel gesproken over de proceskant. Voor ons staat buiten kijf dat de voortgang in het proces pas echt wordt versneld als er goed onderbouwde en verdedigbare duurzame keuzes worden gemaakt. Het wordt onderhand tijd die keuzes te maken. Bouwstenen daarvoor zijn niet alleen de recente stapel rapporten.

Al in het streekplan is een aantal zaken vastgelegd; zie pagina 172. Er ligt een aanzienlijke wateropgave. Het gaat hierbij om het voorkomen van wateroverlast, het tegengaan van de bodemdaling in de omliggende gebieden, het tegengaan van watertekorten en het verbeteren van de waterkwaliteit in de omliggende gebieden. In dit verband wordt overigens in het streekplan ook het nader bepalen van die waterbergingsopgave vermeld. Daar ligt volgens ons nog wel wat huiswerk te wachten; zie ook het recente rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Het wordt hoog tijd dat deze wordt vastgesteld en ingevuld. Kan de gedeputeerde ons hierover inlichten, ook wat betreft het tijdspad?

Wat betreft de oostkant van Groot Mijdrecht Noord is het streekplan volstrekt helder: “nieuwe natuur, aansluitend op de bestaande natuur van de Vinkeveense Plassen, met de nadruk op open landschap, met grote waterpartijen en een uitgestrekte begroeiing van riet en ruigte. De in ecologisch opzicht bestaande kwetsbare onderdelen van de plassencomplexen wordt op deze wijze verruimd.” Ik citeer verder: “Het parklandschap zal mogelijkheden bieden voor intensieve vormen van recreatie. Wij hechten daarom groot belang aan de aanleg van het parklandschap in de polder Groot Mijdrecht. Voorwaarde is dat de ecologische doelstellingen daadwerkelijk worden gerealiseerd.” In het voorliggende besluit wordt onder 2a genoemd “een zo duurzaam mogelijk watersysteem”. Dat is weinig specifiek. Wij missen een directe verwijzing naar het oplossen van het fundamentele kwaliteitsaspect, nodig voor die ecologische doelstellingen en de eis vanuit de KRW om te komen tot een ecologisch gezond watersysteem. Hier komen waterbelang en natuurbelang samen. Het lijkt de fractie van GroenLinks vanzelfsprekend dat dit in het besluit helder wordt verwoord. Vandaar het volgende amendement.

Amendement A1 (GL, PvdD): Ecologisch herstel omgeving Groot Mijdrecht Noord

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008, ter behandeling van het Statenvoorstel 2008RGW180, inzake Groot Mijdrecht Noord;

besluiten:

in bovengenoemd besluit bij de randvoorwaarden onder 2 toe te voegen:

- d. *De brakke uitlaat wordt zodanig vermindert dat ecologisch herstel van de omgeving mogelijk wordt op basis van een ecologisch gezond watersysteem.*

Toelichting

De waterproblematiek van polder Groot Mijdrecht Noord is in oorsprong en essentie een waterkwaliteitsprobleem voor de wateren buiten de polder zelf. De brakke uitlaat heeft grote ecologische schade in watergangen en natuurgebieden tot gevolg.

De Kaderrichtlijn Water heeft als doel herstel van de ecologische kwaliteit van het water uiterlijk in 2027, waarbij de definitie wordt gehanteerd van een "ecologisch gezond watersysteem" met daaraan gekoppelde kengetallen. Als deze doelstelling niet als randvoorwaarde wordt gesteld, is de inzet van het proces tot mislukken gedoemd.

Er is een verschil tussen de west- en de oostkant van Groot Mijdrecht Noord, maar het is vooral een verschil in de effecten op de plek zelf. Binnen het watersysteem als geheel zijn oost en west echter onlosmakelijk verbonden. Dat stelt eisen, ook aan de westkant. Daarom heeft onze fractie een groot probleem met het vermelden van landbouw als randvoorwaarde onder 2c in het voorliggende besluit. Niet omdat wij de landbouw per se weg willen, maar om iets anders. Pakweg tien jaar geleden hebben diverse overheden, wijs geworden door allerlei rampen en bijna-rampen en nog niet eens bekend met de volle omvang van de klimaatcrisis, zich bekeerd tot het beginsel "water als ordenend principe". Wij zijn nu tien jaar verder en het belang van dit beginsel is alleen nog maar sterker onderstreept. Neem alleen maar het recente rapport van de Deltacommissie. Voor ons betekent dit in Groot Mijdrecht Noord concreet

dat de mogelijkheden voor de landbouw begrensd worden door de eisen die je moet stellen aan een duurzaam, robuust, coherent watersysteem.

Kan de landbouw in het westelijk deel daarbinnen functioneren? Prima. Ik kan mij voorstellen dat naast meer extensieve landbouw, ook aangepaste vormen van landbouw, zoals rietteelt, zich kunnen ontwikkelen en handhaven. Maar handhaven van de landbouw zondermeer als randvoorwaarde formuleren, schept bij voorbaat een interne tegenstrijdigheid in het besluit, dat neerkomt op illusiepolitiek die uiteindelijk niemand gelukkig maakt. Dat zeg ik ook vanwege een onzekerheid in de financiering. Wij zijn heel blij dat het ministerie van VROM een helder signaal heeft gegeven dat Groot Mijdrecht Noord geen locatie is voor structurele woningbouw. Dus moeten plannen anders worden bekostigd. Wij waren ook blij met de opname in het Programma Randstad Urgent. Uit het altijd boeiende en leerzame weblog van Herman Sietsma hebben wij recent nog begrepen dat het Rijk op het punt heeft gestaan de provincie de rode kaart te geven wegens wanprestatie en daarvan maar net weerhouden kon worden met de belofte van beterschap. De gedeputeerde heeft al eerder, in de commissievergadering van oktober, aangegeven dat het Rijk zich alleen committeert aan plannen op basis van een werkelijk duurzame waterhuishouding. Laten wij daar dan ook voor kiezen en niet de landbouw of de natuur nog een tijdje laten bungelen. Wij moeten in elk geval voorkomen dat wij in de slechtste van twee werelden terechtkomen; en geen geld en geen duurzame oplossing. Vandaar het volgende amendement.

Amendement A2 (GL, PvdD): Durven kiezen in Groot Mijdrecht Noord

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008, ter behandeling van het Statenvoorstel 2008RGW180, inzake Groot Mijdrecht Noord;

besluiten:

in bovengenoemd besluit onder de bij 2 vermelde randvoorwaarden te schrappen:

- c. *een voor de komende tientallen jaren blijvende landbouwfunctie in een deel van de polder.*

Toelichting

Het doel van dit project is primair een oplossing te zoeken voor problemen op het gebied van waterhuishouding en waterkwaliteit.

Of een oplossing te vinden is waarbij alle boeren met opvolging kunnen blijven, is zeer de vraag. Het is een illusie om te streven naar een werkelijk duurzame oplossing en tegelijk een garantie voor de landbouw voor 50 jaar als randvoorwaarde mee te geven.

Wat de landbouw betreft moet daarom worden bezien hoe deze nog kan functioneren binnen de randvoorwaarden van een duurzame oplossing, of anders een "warme sanering" worden geboden.

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over het proces. Vanochtend hebben Gedeputeerde Staten op de valreep nog een A4-tje gestuurd over de boogde gebiedscommissie. Gezien de reacties is het zeer de vraag of zo'n gebiedscommissie er komt. Wat ons betreft is het instellen van een gebiedscommissie wellicht een goed idee, maar precies op het verkeerde moment. Zeker gezien de voorgeschiedenis heeft in het geval van Groot Mijdrecht Noord een gebiedscommissie eerst zin als de partijen zich zonder veel reserves willen committeren aan een gezamenlijke opdracht, ofwel een gebiedscommissie als onderdeel van de uitvoering. Dan moet eerst die opdracht volstrekt helder en eenduidig zijn en moet er zekerheid zijn over de financiële armslag, anders heeft met elkaar filosoferen over het hoe en wat niet heel veel zin. Dat betekent dat eerst Provinciale Staten de kaders stellen en dat Gedeputeerde Staten de regie nemen. Tegelijkertijd is, gezien alles wat er mis is gegaan op het gebied van de communicatie en het betrekken van belanghebbenden, het onderhouden van een overlegstructuur de komende maanden van essentieel belang, ook als mogelijke opmaat naar een latere gebiedscommissie. Bewoners en ondernemers hebben recht op 100% schadeloosstelling. Laat dat duidelijk zijn.

Dus: consultatie, betrokkenheid en binnen randvoorwaarden ruimte voor maatwerk en creativiteit, maar tegelijkertijd een provincie die de regie durft op te pakken en verantwoordelijkheid neemt en niet de besluiten voor zich uit blijft schuiven. Van daar de volgende motie.

Motie M6 (GL, PvdA, D66, PvdD): Inhoudelijke regie Groot Mijdrecht Noord.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008;

constaterende:

- dat de oorsprong en essentie van het probleem van Groot Mijdrecht Noord de buitengewoon grote hoeveelheid brakke en voedselrijke uitlaat naar de omgeving is;*
- dat in een omgeving veel groter dan de polder zelf, grote ecologische schade wordt aangericht, ook in natuurgebieden;*
- dat de doelen van de Kaderrichtlijn Water bij het handhaven van de huidige situatie niet kunnen worden gehaald;*
- dat het streekplan Groot Mijdrecht Noord noemt als waterbergingslocatie in geval van calamiteiten;*
- dat Groot Mijdrecht Noord een essentiële schakel is in de Natte As;*
- dat de probleemanalyse van Groot Mijdrecht Noord na de nadere onderzoeken in essentie niet is gewijzigd;*
- dat de rijksoverheid een duurzame oplossing vraagt;*
- dat de oorspronkelijke varianten om verschillende redenen zijn vervallen;*
- dat er een voorstel ligt dat uitgaat van een vorm van vernatting;*

overwegende:

- dat Gedeputeerde Staten in antwoord op schriftelijke vragen heeft bevestigd dat de probleemanalyse in essentie hetzelfde is gebleven;*
- dat daarmee het aanvaarde amendement van februari 2007, waarin vernatting onontkoombaar werd geacht, van kracht blijft;*
- dat een aanvaardbare oplossing het essentiële probleem moet aanpakken, namelijk substantiële vermindering van uitlaat van grote en wisselende hoeveelheden brak en voedselrijk water;*
- dat Provinciale Staten groot belang hechten aan een goed functionerend, duurzaam en toekomstbestendig watersysteem en het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water;*
- dat Provinciale Staten nog altijd groot belang hechten aan een zorgvuldig overleg met betrokkenen;*

- dat het in de motie van februari 2007 bepleitte proces inmiddels onder veel grotere tijdsdruk komt te staan;
- dat een duurzame oplossing zonder grote gevolgen op langere termijn voor de toekomst van een deel van de bewoners niet mogelijk is en dat dit feit onder ogen moet worden gezien;
- dat dit het voeren van overleg over de toekomst van Groot Mijdrecht Noord alleen maar belangrijker maakt;

spreken als hun mening uit:

- dat Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten helderheid moeten verschaffen aan de bewoners welke inhoudelijke doelen bereikt moeten worden, en wat de inhoudelijke opgave is;
- dat Gedeputeerde Staten het proces van herontwikkeling helder moeten registreren, waarbij binnen de gestelde doelen en randvoorwaarden ruimte is voor maatwerk;
- dat Gedeputeerde Staten voor het komende traject relevante betrokken partijen dient uit te nodigen voor een overleggroep om hen hierover te consulteren;
- dat bij schade 100% schadeloosstelling in het vooruitzicht moet worden gesteld.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De amendementen en de motie zijn voldoende ondertekend en maken derhalve deel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Groot Mijdrecht Noord: er moet iets gebeuren. Dat is duidelijk. Het niet-duurzame watersysteem en de optredende bodemdaling zijn de belangrijkste redenen die het ingrijpen in de polder rechtvaardigen. De commissie Remkes heeft zeer zorgvuldig gerapporteerd in twee rapportages, waarvoor wij nogmaals onze grote dank en waardering willen uitspreken. De onderzoeken hebben duidelijk gemaakt wat de gevolgen zijn voor water en bodem van de zes strategieën. Gedeputeerde Staten hebben terecht geconstateerd dat de zes strategieën geen van alle voldoen aan de uitgangspunten duurzaam en betaalbaar. Daarmee is geen van deze strategieën haalbaar gebleken. De strategie Plas is dan wel duurzaam, maar is onbetaalbaar geworden nu het college van rijksadviseurs,

wat ons betreft niet geheel onterecht, een streep heeft gezet door de woningbouwplannen in dit deel van het Groene Hart.

Gedeputeerde Staten doen nu het voorstel te kijken naar een nieuwe, zevende strategie, waarbij de positieve effecten van de strategie Plas het uitgangspunt vormen. Volgens mij, zeg ik tegen de heer De Vries, is dat niet in tegenspraak met de opmerkingen van de heer Balemans, maar de heer Binnekamp zal hierover ongetwijfeld een en ander toelichten. Dat er een zevende strategie moet komen, wordt breed onderschreven. Wij ontvingen hierover schriftelijke reacties van onder andere LTO en Natuurmonumenten. Ook in de commissievergadering heb ik bij de fracties, ook bij onze fractie, een meerderheid geproefd voor deze route. Voor de uitwerking van deze variant is een viertal uitgangspunten meegegeven. Die staan duidelijk wel ter discussie. Waar ondermeer de gemeente De Ronde Venen aandringt op meer richtinggevende kaders, vinden andere partijen de randvoorwaarden juist veel te strikt geformuleerd. Ook wij hebben ons daarop goed beraden en onze conclusie is dat de zevende strategie niet alles openlaat, maar in tegendeel een duidelijke richting uitspreekt: een deel vernatten, een deel landbouw, oog voor natuurwaarden en een duurzaam watersysteem, financiële dekking. Volgens mij zijn dit de ingrediënten die aan bod moeten komen. Het is vanzelfsprekend dat daarbij uitwerking wordt gegeven aan de EHS, de KRW en Natura 2000. Dit zijn allemaal zaken waartoe wij ons als provincie hebben verplicht richting hogere overheden, hetgeen ook door Gedeputeerde Staten is bevestigd. Wel zal de rijksoverheid ons nauwlettend volgen als het gaat om duurzaamheid: een keiharde eis om aanspraak te kunnen maken op rijks gelden. Daarnaast heeft de gedeputeerde op een vraag van onze fractie gezegd ook de aanbevelingen van de commissie Veerman over klimaatbestendigheid in het vervolgtraject mee te nemen; iets waar je immers met goed fatsoen niet meer omheen kunt. Wat onze fractie betreft vormen de voorliggende uitgangspunten, samen met de rapportages van de commissie Remkes en de afspraken over natuur- en waterdoelen, een goed kader dat ruimte biedt aan het proces en de verschillende belangen daarin. Wij hebben dan ook niet de behoefte hieraan nu te gaan morrelen.

Dan de gebiedscommissie. De fractie van het CDA heeft het voorstel gedaan een gebiedscommissie in het leven te roepen die de verdere uitwerking ter hand gaat nemen. Een voorstel dat wij van harte hebben onderschreven. Wij hebben dan ook met teleurstelling kennis genomen van het memo die wij hedenochtend ontvingen. Daarin staat dat de meeste partijen aarzelingen hebben en met eigen voorwaarden komen alvorens zij zullen deelnemen aan zo'n gebiedscommissie.

Het gaat dan om voorwaarden die betrekking hebben op de kaderstellende uitgangspunten. Wij hebben hierover zojuist al een en ander betoogd. Wij willen hierin op dit moment zeker geen wijzigingen aanbrengen.

Een ander punt betreft het tijdpad. Daarover wil ik zo dadelijk nog iets zeggen.

Uit het memo hebben wij begrepen dat ons voorstel voor een onafhankelijke voorzitter is overgenomen. Er zal onder zijn of haar leiding een eerste oriënterende bijeenkomst plaatsvinden.

Wij willen alle partijen oproepen deze uitnodiging aan te nemen en tijdens deze bijeenkomst een constructieve houding in te nemen. Dat vraagt zeker moed, dat begrijp ik. Uiteindelijk ben ik ervan overtuigd dat er met hun deelname een beter plan gerealiseerd zal worden. Van Gedeputeerde Staten verwachten wij dat zij de Staten per omgaande over de uitkomsten van dit overleg zullen informeren. Mocht uiteindelijk blijken dat de gebiedscommissie er niet komt, dan zal toch het proces voortvarend uitgevoerd moeten worden. De provincie zal dan, naar ik aanneem, met alle afzonderlijke partijen in gesprek gaan. Ik zou graag van de gedeputeerde een toelichting krijgen op dit 'als-scenario', een toelichting op het vervolgproces. Hoe dan ook, of er nu wel of niet een gebiedscommissie komt, voor onze fractie is het belangrijk dat de provincie een krachtige regierol op zich neemt. Daarmee wil ik expliciet tegenspreken dat de provincie het probleem over de schutting zou gooien, op het bordje van de gebiedscommissie of welke commissie dan ook.

Dan het tijdpad. Uit de toelichting blijkt dat het opstellen van de variant maximaal vier tot vijf maanden zal duren, waarna besluitvorming door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten zal plaatsvinden. Een ambitieuze doelstelling, inge-

geven door de besluitvorming over de FES-gelden (Fonds Economische Structuurversterking) midden 2009. Onze fractie wil nog eens benadrukken dat een snelle en zorgvuldige besluitvorming ook in het belang van de bewoners is, die al zo lang met onzekerheid over hun toekomst leven.

Als het dan zover komt dat er voor een aantal geen toekomst meer is in de polder Groot Mijdrecht Noord, dan zal daar een warme sanering tegenover moeten staan. Een vergoeding die hen niet alleen letterlijk schadeloos stelt, maar ook de mogelijkheden biedt elders hun bedrijf voort te zetten.

Ik vat mijn woorden samen. Onze fractie gaat akkoord met de verdere uitwerking van de zevende strategie. Wij gaan ook akkoord met de kaderstellende randvoorwaarden, zoals die nu zijn geformuleerd. Wij willen invulling geven aan onze provinciale ambities en afspraken op het gebied van duurzaamheid, EHS, Natura 2000, KRW en klimaatbestendigheid. Wij hebben partijen oproepen deel te nemen aan de gebiedscommissie met een onafhankelijk voorzitter. De provincie moet hoe dan ook de regierol op zich nemen. Uiterlijk 2009 moet er een besluit liggen. Als inwoners noodgedwongen zich elders moeten vestigen, dan hoort daar een warme sanering bij.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt een eeuwigheid, zolang er over de polder Groot Mijdrecht wordt gesproken. Feitelijk is dat ook zo, want de polder is ongeveer honderd jaar oud. Pas het laatste decennium is de discussie op gang gekomen over de toekomst van dit gebied. Daarbij zijn verschillende visies, analyses, opvattingen, belevingen en emoties aan de orde gekomen. En terecht. Als ik in de schoenen van de huidige inwoners zou staan, zou ik ook vechten voor mijn bestaan in de polder. Echter, de provincie heeft onder andere na het uitkomen van het rapport van de commissie Remkes gedegen onderzoek gedaan naar bodem- en waterhuishouding in de polder. De commissie RGW heeft in haar vergadering van 9 oktober geconstateerd dat met de aanvullende onderzoeken voldoende informatie op tafel ligt om over de feiten op het gebied van water en milieu een oordeel te vellen. Die feiten zijn helder: niets doen is geen optie.

De fractie van D66 had verwacht dat Gedeputeerde Staten vandaag met een definitief plan zouden komen. Teleurgesteld moeten wij constateren dat dat weer niet is gelukt. En waarom? Omdat Gedeputeerde Staten steeds op basis van een grote woningbouwopgave op de Plasvariant hebben zitten broeden. Het ministerie van VROM heeft terecht de provincie teruggefloten en daarmee viel het hele kaartenhuis van de Plasvariant financieel, letterlijk en figuurlijk, in het water. De financiële bodem onder de Plasvariant werd als het ware weggetrokken.

Bij die financiën wil ik even stilstaan. In het Statenvoorstel, bijlage 2, wordt de financiële haalbaarheid van de zes strategieën toegelicht.

Wat onze fractie tegenstaat bij deze opsomming, is dat de strategie 'Niets Doen' als financieel haalbaar wordt aangemerkt en de strategie 'De Plas' als niet financieel haalbaar. Het opgevoerde rekensommetje maakt echter weliswaar een onderscheid tussen structurele en incidentele kosten, maar verbindt daaraan geen langjarige financiële gevolgen. Ik nodig de Staten uit met mij mee te rekenen. 'Niets Doen' behelst incidenteel € 10.000.000 en structureel € 26.000.000. De Plasvariant behelst incidenteel € 340.000.000 en structureel € 18.000.000. Uitgaande van 42 jaar, de periode van 2008 tot 2050, levert dit de volgende totaalbedragen op: 'Niets Doen' € 1.1 miljard, 'De Plas' € 1 miljard. En dan horen daar nog wat cijfers achter de komma bij. Over een periode van 42 jaar bezien is "De Plas" dus een fractie minder kostbaar dan 'Niets Doen'. Kunnen Gedeputeerde Staten uitleggen hoe zij tot de slotsom zijn gekomen dat 'Niets Doen' als strategie wel haalbaar is en de Plasvariant niet? Is dat alleen omdat de incidentele kosten nu veel lager zijn? De fractie van D66 had gedacht dat regeren vooruitzien was en dat dit college zich tot doel had gesteld om een duurzame toekomst voor deze provincie veilig te stellen.

De fractie van D66 verwacht dat Gedeputeerde Staten de problematiek van de polder in een breder, langjarig perspectief bezien. Dat betekent letterlijk en figuurlijk een diepte-investering. Met een zicht op financiële dekking, zoals in het voorstel wordt verwoord, nodigen Gedeputeerde Staten Provinciale Staten uit voor een wandeling op drijf-

zand. Het kader voor de zevende variant moet daarom aangescherpt worden, zodat helder is dat zonder complete langjarige financiële dekking Provinciale Staten geen besluit kunnen nemen. Daaraan gekoppeld mist de fractie van D66 tevens een heldere randvoorwaarde in het voorliggende besluit ten aanzien van het schadeloos stellen van de inwoners die moeten verhuizen of die hun bedrijf moeten beëindigen. De fractie van D66 heeft steeds gepleit voor een ruimhartige schadeloosstelling: een warme sanering. Dat is een van de redenen waarom wij de motie 'Inhoudelijke regie' van de fractie van GroenLinks hebben ondersteund.

De knip tussen oost en west in de polder doet geforceerd aan. Tientallen jaren zou de landbouw in een deel gehandhaafd kunnen blijven, zij het suboptimaal. Welk deel? En wat verstaan Gedeputeerde Staten onder tientallen jaren? Gaan wij in 2040 wederom de discussie aan over vernatting van de rest? De fractie van D66 is verbaasd dat Gedeputeerde Staten de afgelopen periode niet gebruikt hebben te onderzoeken welke delen nat dan wel droog kunnen blijven. Alle gegevens zijn nu toch voorhanden? Of is dit wederom een uitgebreid onderhandelingstraject, dat doet denken aan schaken in de polder naar analogie aan schaken op de Heuvelrug?

Over 35 jaar kan de landbouw ook niet meer voortbestaan. Dat is de conclusie die ik haal uit het stuk. Wees daarover helder en zorg voor een langjarige warme sanering. Tijdens de commissievergadering van 20 november werd impliciet door LTO naar voren gebracht dat dat de consequentie is als je dit op deze manier opneemt. De fractie van D66 pleit voor een plan van aanpak voor het afbouwen van de landbouwfunctie. Daarnaast moet volledige compensatie gegarandeerd worden voor die inwoners in die delen van de polder die moeten verhuizen of hun bedrijf moeten beëindigen. Helderheid is op afzienbare termijn dringend gewenst. De gemeente De Ronde Venen geeft vanuit haar eigen perspectief aan dat de kaders onvoldoende zijn. Ook Natuurmonumenten onderschrijft dit vanuit de eigen visie. De provincie moet nu eens durven doorpakken op dit lastige dossier. Maak de bandbreedte scherp, maak je keuze en communiceer op basis van argumenten waarom voor deze variant wordt gekozen. Erken

ook dat consensus niet haalbaar is. Uitstel en verdere vertraging zijn in dat licht onaanvaardbaar en brengen niet alleen het imago van de provincie jegens het Rijk, maar ook de rijksbijdrage voor Groot Mijdsrecht Noord in gevaar.

Tijdens de commissiebehandeling heb ik geopperd dat op basis van dit voorstel de coalitie zich de mogelijkheid verschaft dit dossier nog eens over de volgende verkiezingen heen te tillen.

Van zowel de fractie van de ChristenUnie als van de fractie van de VVD werd dit traject ten stelligste ontkend. Alleen de fractie van het CDA zweeg veelbetekenend.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries citeert mij, als VVD, correct: geen uitstel tot de volgende verkiezingen. Ik heb wel een vraag voor de heer De Vries. Hij zegt dat hij van Gedeputeerde Staten duidelijkheid en daadkracht wil. De heer De Vries had in de commissievergadering nog twijfel over het instellen van de gebiedscommissie. Betekent het dat hij nu zegt: "Voor mij hoeft dat niet."

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat is een van mijn volgende paragrafen. Dus wellicht heeft de heer Balemans één moment. Dan zal hij horen wat ik daarover te zeggen heb.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik wacht vol interesse dat deel af.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wat de fractie van D66 betreft, worden de kaders dus scherper geformuleerd en worden Gedeputeerde Staten gehouden aan het presenteren van een compleet plan, inclusief financiering, in april 2009. Hiertoe dien ik graag de volgende motie in:

Motie M7 (D66): Tijdspad Groot Mijdsrecht Noord

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008, ter bespreking van Statenvoorstel PS2008RGW28 Groot Mijdsrecht Noord;

constaterende:

- dat de discussie over de toekomst van de polder Groot Mijdsrecht Noord reeds vele jaren gevoerd wordt;

- dat hierdoor voortdurend onzekerheid blijft bestaan voor de inwoners van de polder;
- dat naar aanleiding van de commissie Remkes aanvullende onderzoeken zijn uitgevoerd en nadere analyses zijn opgesteld;
- dat de Statencommissie RGW op 9 oktober 2008 heeft geconstateerd dat met de aanvullende onderzoeken voldoende informatie over de feiten op het gebied van water en bodem beschikbaar zijn;
- dat een belangrijke medefinancier het Rijk is, zoals blijkt uit het programma van Randstad Urgent;
- dat de financiering van het Rijk niet in gevaar mag komen;

constaterende:

- dat Gedeputeerde Staten zich in het Statenvoorstel (PS2008RGW28) bij het derde besluit onthouden van een duidelijk tijdspad dan wel datum waarop Provinciale Staten een nieuwe strategie ter besluitvorming krijgen voorgelegd;
- dat een tijdige afronding van de besluitvorming van groot belang is om medefinanciering van het Rijk te waarborgen;

besluiten:

Gedeputeerde Staten opdracht te geven om voor de Statenvergadering van 20 april 2009 Provinciale Staten een definitief voorstel voor de zevende strategie voor polder Groot Mijdsrecht Noord ter besluitvorming voor te leggen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De gebiedscommissie. Het voorstel voor een gebiedscommissie typeer ik als een typische oplossing van een CDA-fractie die niet durft te kiezen en alle opties wil openhouden. Het CDA draait eigenlijk de inwoners van de polder met dit voorstel een rad voor ogen. Het CDA gijzelt de coalitie door een beslissing wederom voor zich uit te schuiven in de richting van een gebiedscommissie. Alle informatie is voorhanden om met een nieuw voorstel te komen, waarbij de beste onderdelen uit alle eerdere varianten worden gewogen en meegenomen. Met die opdracht en een strikt tijdspad dienen Gedeputeerde Staten op pad gestuurd te worden.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Best dapper, dat een club van elf mensen in staat is om de rest te gijzelen. Ik denk dat dat niet zo is, maar als dat het perspectief is van de heer De Vries, dan zullen wij daarvan kennis nemen. In hoeverre rijmt de heer De Vries dat consulteren en toch proberen tot overeenstemming te komen, binnen een gestelde tijd, niet tot besluiten zou leiden?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Waar ik op doel, is dat die gebiedscommissie niet tot consensus zal kunnen komen, omdat er geen draagvlak is voor een gebiedscommissie. Je moet überhaupt niet aan zo'n traject beginnen, omdat je bezig bent mensen weer in een proces te betrekken, waarvan de uitkomst nul zal zijn. Dan ben je weer terug bij af.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Stel dat er mensen bereid zouden zijn toch in zo'n gebiedscommissie plaats te nemen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Over welke mensen heeft mevrouw Doornenbal het dan?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Mensen die benodigd zijn in zo'n gebiedscommissie. De heer De Vries heeft in de vorige Statenperiode gezien dat het een ongelooflijk succes was toen het ging over de reconstructiegebieden. Stel dat de gebiedscommissie toch tot stand komt, zou de heer De Vries de uitkomsten van zo'n gebiedscommissie dan serieus nemen?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wat bedoelt mevrouw Doornenbal met 'serieus nemen'? Dat ik mij daar gelijk aan committeer? Dat denk ik niet. Ik denk dat ik zelfstandig een oordeel wil vellen over welk plan daar uitkomt.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Zou de heer De Vries het een kans geven?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Altijd.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dit laatste moet ik even op mij laten inwerken.

Ik dicht de heer De Vries veel grote gaven toe, maar niet die van helderziendheid. Ik hoor hem zeggen dat hij aan de ene kant zo'n gebiedscommissie niet ziet zitten, maar dat hij die aan de andere kant wel een kans wil geven.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat heb ik niet gezegd. Ik blijf bij mijn standpunt dat een gebiedscommissie geen enkele kans van slagen heeft, omdat er ten eerste geen consensus te krijgen is en ten tweede omdat er een aantal organisaties is dat niet wil participeren in een gebiedscommissie. De vraag die mevrouw Doornenbal stelde, was: 'stel dat'. Daarop ben ik ingegaan. Dat is natuurlijk altijd tricky, politiek gezien.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries maakt zichzelf daaraan ook een beetje schuldig, want hij stelt al dat het toch niks zal worden.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Heeft de heer Balemans het memo van de heer Binnekamp gezien?

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ja, maar wij zijn nog niet uitgediscussieerd met Gedeputeerde Staten.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wel, hoor.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik niet. Ik ben pas uitgediscussieerd als er een goede oplossing ligt voor het gebied. Voor die tijd geef ik op geen enkel moment, wat dan ook, op. Dan vraag ik de heer De Vries hoe hij straks de inwoners gaat vertellen dat hij een gebiedscommissie niet ziet zitten, en zegt: "Doe er vooral niet aan mee." Dat zal hij dan wel niet op die manier zeggen, maar, vraag ik aan de heer De Vries, een democraat in hart en nieren, hoe kan hij dat vereenzelvigen met zijn partij die altijd zegt: "Wij luisteren naar de mensen, wij willen dat zij meedoen." Dat was ooit de essentie van het begin van zijn partij.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Balemans weet toch ook dat D66 dat pas doet op het moment dat dat gebied in het verweer komt? Dat gebeurde bij het vorige agendapunt ook.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Tegen mevrouw Doornenbal zeg ik: "Heel goed, maar je kunt geen appels met peren vergelijken." Er zit een hele geschiedenis vast aan de polder Groot Mijdrecht. Wij weten allemaal hoe de hazen tot nu toe gelopen hebben. Als er iemand iets te verwijten is op dit dossier, dan is dat toch wel het CDA. Ook de heer Lokker heeft er in de vorige periode broddelwerk van gemaakt. Maar goed, ik ga even verder. De fractie van de VVD had het over die fantastische uitnodiging om vooral in de trein te stappen en het moment te pakken om mee te doen. Nu, ik kan tegen de heer Balemans zeggen dat hij straks in een lege trein gaat rijden; een gepasseerd station.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik doe de mensen in elk geval het aanbod om in te stappen, maar de heer De Vries gooit de deur van de trein al dicht.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nee, ik gooi de deur van de trein niet dicht. Je moet echter op een gegeven moment kunnen beslissen. De heer Balemans stelt dat steeds uit, omdat hij niet durft.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Als de heer De Vries mijn geschiedenis in de politiek kent, weet hij dat ik niet bang ben om beslissingen te nemen, maar dan wel op het juiste moment. Ik gooi de deur niet dicht in het gezicht van de mensen voordat ik met hen gesproken heb.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nu, als wij al twaalf jaar over dit verhaal discussiëren, dan heb ik het vermoeden dat de heer Balemans er ook nog wel een paar jaar aan wil toevoegen.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zit sinds maart 2007 in deze Staten. De discussie komt, wat mij betreft, tot een goed

einde voordat deze periode is afgelopen. Dat heb ik al vaker gezegd en de heer De Vries kan mij daarin vertrouwen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wens de heer Balemans daarbij veel succes. Ik heb een andere visie.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Doet de heer De Vries mee?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik doe mee zodra ik een voorstel heb voorliggen.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Kijk, dat is nu laf en het voor je uitschuiven van beslissingen. Laat de heer De Vries dan nu beslissen om mee te doen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Is de heer Balemans lid van Provinciale Staten en is hij bereid een voorstel te beoordelen en vast te stellen? Of is hij iemand die gewoon zegt: "Laat die gebiedscommissie het maar doen en dan zie ik wel wat er op mij afkomt."?

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik geef de mensen een kans om mee te praten. Ik heb in mijn eigen inbreng heel duidelijk gezegd: "Gedeputeerde Staten komen daarna, misschien op voorspraak van de bevindingen van die gebiedscommissie, tot een voorstel aan Provinciale Staten. Op het moment dat het voorstel in Provinciale Staten voorligt, neem ik een besluit." Wat dat betreft vinden wij elkaar als democraten optimaal, daar ook ik mijn eigen afwegingen maak op dat moment. Ik wil echter wel alle gegevens op tafel hebben en ik schuw niet briljante ideeën gehoord te hebben.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gegevens liggen op tafel. Dat hebben wij in de commissie vastgesteld. De heer Balemans is bezig met uitstel ...

De VOORZITTER: Ik denk dat wij het punt moeten vervolgen. De verwachtingen over de gebiedscommissie zijn duidelijk tegengesteld.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het is niet mijn gewoonte een conservatief als Bart Jan Spruyt aan te halen. In zijn column 'Nog benauwder in het midden' in Binnenlands Bestuur van 26 september jl. verwoordde hij precies hoe het CDA - en misschien ook de VVD wel in dit geval – manoeuvreert. "De partij voert een pragmatische en opportunistische politiek, die het maken van keuzes vermijdt, omdat die te veel electorale risico's met zich meebrengt." Dat citaat ging over de integratiepolitiek, maar ik concludeer dat het CDA deze manier van politiek bedrijven feitelijk op elk lastig dossier toepast.

Ik concludeer: het voorliggende Statenvoorstel voldoet niet aan de verwachtingen en de eisen van D66. De kaders zijn veel te ruim geformuleerd, waardoor de kans bestaat dat er verwachtingen in het gebied worden gewekt die gewoon niet waargemaakt kunnen worden. Bovendien zijn er in het verleden duidelijke kaders gesteld ten aanzien van natte natuur en robuuste verbindingzones. Dit brengt mijn fractie ertoe een amendement in te dienen, waarin die kaders deels worden geherformuleerd.

Amendement A3 (D66): Kaders Groot Mijdrecht Noord

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008, ter bespreking van statenvoorstel PS2008RGW28 Groot Mijdrecht Noord;

overwegende:

- *dat de discussie over de toekomst van de polder Groot Mijdrecht Noord reeds vele jaren gevoerd wordt;*
- *dat hierdoor voortdurend onzekerheid blijft bestaan voor de inwoners van de polder;*
- *dat naar aanleiding van de commissie Remkes aanvullende onderzoeken zijn uitgevoerd en nadere analyses zijn opgesteld;*
- *dat de statencommissie RGW op 9 oktober 2008 heeft geconstateerd dat met de aanvullende onderzoeken voldoende informatie over de feiten op het gebied van water en bodem beschikbaar zijn;*

constaterende:

dat Gedeputeerde Staten onvoldoende richtinggevende kaders in het statenvoorstel (PS2008RGW28) hebben geformuleerd, waardoor verschillende verwachtingen bij de verschillende betrokkenen in en rond de polder kunnen worden gewekt en een eenduidige variant wordt ondergraven;

besluiten:

besluit 2 in het onderhavige statenvoorstel te wijzigen in:

Dat er een variant moet worden opgesteld die bestaat uit een combinatie van strategieën. Deze variant moet aan de volgende kaderstellende randvoorwaarden voldoen:

- Een duurzaam watersysteem met robuuste peilvlakken en ruimte voor waterberging;*
- Versterking van de natuurwaarden en het realiseren van een verbinding tussen Botshol en de (nog te ontwikkelen) natuur in Marickeland;*
- De brakke uitlaat wordt zodanig verminderd, dat ecologisch herstel van de omgeving mogelijk wordt op basis van een ecologische gezond watersysteem;*
- Plan van aanpak voor het afbouwen van de landbouwfunctie tot 2050 (warme sanering);*
- Volledige compensatie van door inwoners geleden schade door verhuizing of beëindiging bedrijf;*
- Solide financiële dekking op basis van provinciale middelen, AVP en overige rijksmiddelen uitgaande van een bedrag van € 225.000.000.*

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Ik voel mij niet geroepen het CDA te verdedigen, maar ik weet niet meer waarover wij het hebben. Er liggen zes varianten. Die zijn allemaal van tafel. Wij hebben allemaal gezegd dat zij een beetje in de richting zitten. Wat wij keihard kunnen vaststellen is dat er zoute kwel is. Voor de rest is er een aantal doelstellingen dat nadrukkelijk te maken heeft met 'kerkjes', niet alleen met het CDA, maar ook 'ecologische kerkjes', hoogwaardige verbindingzones die zo nodig gerealiseerd moeten worden, intensieve recreatie en andere zaken. Volgens mij is het gewoon een afweging in hoeverre je die doelen op die plek in constructieve samenhang kan vormgeven en dan ook nog eens

in samenhang met de mensen die daar zijn. De heer De Vries gaat er volledig aan voorbij dat dat proces noodzakelijk is om te komen tot iets wat kwaliteit kan hebben. Vergis ik mij daarin of denkt hij als de 'deus ex machina' en komt hij in een keer vertellen hoe wij het moeten doen? Waarover moeten wij in de toekomst dan beslissen?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof dat Gedeputeerde Staten met een voorstel moeten komen.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Gedeputeerde Staten hebben daarvoor echter een proces nodig. Wij geven daarvoor een aantal instrumenten aan, die de heer De Vries pertinent afwijst.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb gezegd dat ik de kaders strakker geformuleerd wil hebben, waardoor je tot een kwalitatief beter voorstel kunt komen.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer, chargerend, dat de heer De Vries gewoon vindt dat hij heilige huisjes – ook de fractie van GroenLinks is daar met al die amendementen mee bezig – gewoon heel strak moet neerleggen. Ik vind een open gesprek over de zin en onzin van wat wij willen, ook naar bewoners toe, uiterst belangrijk. Dat is het uitgangspunt van Mooi Utrecht.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Prima, daarvan hebben wij dan kennis genomen. Ik rond af met een opmerking over het memo dat wij vanochtend mochten ontvangen. Laat ik er dit van zeggen. Ik vind het te laat en ik vind het, zoals ook mevrouw Fokker al heeft gezegd, eigenlijk een zekere schoffering van de Staten dat het op deze manier is gedaan. Wij hebben duidelijke afspraken gemaakt in de commissie en dat dit op zo'n laat tijdstip tot ons komt, vind ik niet goed. Dan druk ik mij voorzichtig en keurig uit.

Ten slotte waarschuwt de fractie van D66 de verantwoordelijke gedeputeerde dat hij op dit dossier geen ruimte meer heeft voor het maken van fouten of foutjes. Zowel Provinciale Staten als de inwoners, de gemeente De Ronde Venen, het waterschap en de overige betrokkenen, kunnen een

volgende misstap of miscommunicatie rond dit gevoelige dossier missen als kiespijn.

De VOORZITTER: De motie en het amendement zijn voldoende ondertekend en maken derhalve deel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens het betoog van de heer De Vries bekroop mij een diepgeworteld gevoel van geruststelling. Ik ben het namelijk hartgrondig met hem óneens. Dat begon al met zijn eerste opmerking. Daar verwacht hij de eeuw, die de geschiedenis van deze polder tekent, met de eeuwigheid die ons allen te zijner tijd tekent. Maar dat terzijde. Het is geen moment voor een theologisch debat. Dat kunnen wij op een ander moment met vreugde doen, wat mij betreft. Op dit moment ligt er ten aanzien van de polder Groot Mijdrecht Noord in elk geval één besluit vast, namelijk plan De Venen. Dat vergeten wij wel eens, maar dat is een van de gepresenteerde strategieën en formeel is het dat wat er nu besloten is. Als er dus niets gebeurt en er vindt geen nadere besluitvorming plaats, dan gaat dus niet strategie 1 werken maar strategie 2, plan De Venen. Dat is de realiteit.

Wij zijn het er hier met elkaar over eens, gezien de omstandigheden, gezien de eisen, gezien de verwickelingen dat dit plan ontoereikend is. Dat is al een poosje de conclusie en zo begon de zoektocht naar een alternatief, met als resultaat: polder wordt plas. Nu, wij hebben het stuk van de commissie van adviseurs gezien en dat is finaal aan flarden geschoten, de kostendrager is er onder weggehaald en daarmee is het fundament onder dat plan grondig verdwenen. Echter, er is terecht ontzettend veel weerstand gekomen tegen deze wat ongenueanceerde variant. Ik denk dat wij als Provinciale Staten, hoewel je jezelf niet op de schouder moet kloppen, met dankbaarheid kunnen constateren dat wij de moed hebben gehad om, samen met Gedeputeerde Staten, de stap te zetten tot kritische zelfreflectie: wat is er op dat proces fout gegaan? Dat heeft geleid tot de commissie Remkes en het heeft ertoe geleid jezelf kritisch de spiegel voor te houden. Uiteindelijk heeft dat ertoe geleid dat er nu een statenvoorstel ligt, waarbij geconstateerd wordt dat geen van de

zes strategieën voldoet en dat er gezocht moet worden naar een optimum, zijnde de zevende variant. Je kunt het met dit voorstel eens zijn of niet, maar het valt naar mijn overtuiging niet te ontkennen dat dit bestuurlijk-procedureel gezien een buitengewoon zorgvuldig traject is geweest. Er is geluisterd naar bezwaren en er is aandacht geschonken aan kritiek. Ik vind dat dat waardering verdient. Die waardering wil ik in elk geval uitspreken naar Gedeputeerde Staten, maar goed, ook Provinciale Staten hebben daarin een actieve rol gespeeld. Het is 'not done', maar anders zou ik Provinciale Staten een compliment geven. Dat doe ik dus maar niet. Dat laat ik aan de gedeputeerde over, zal ik maar zeggen. De fractie van de SGP steunt dan ook het voorliggende voorstel. Dit kan een goed traject zijn.

Tijdens de commissiebehandeling heb ik aangegeven twee amendementen te overwegen. Ik heb gezegd dat de gebiedscommissie, zoals in eerste instantie aangedragen door de fractie van het CDA, mij wel een amendement waard zou zijn. Na fractieberaad hebben wij daarvan afgezien, ook gelet op de toezegging van de gedeputeerde, die zonder enig voorbehoud daarmee instemde en aangaf bereid te zijn daarmee aan de slag te gaan. Een tweede amendement dat wij hebben overwogen, was het schrappen van de zinsnede over het verhogen van het peil in een deel van de polder. Ook daarvan zien wij af. Uiteindelijk hebben wij ons door de gedeputeerde laten overtuigen dat deze zinsnede nodig is om een toekomstvaste inrichting van dat gebied te kunnen garanderen. Het is onontkoombaar dat op onderdelen het peil wordt verhoogd.

Als ik nog even kijk naar de gebiedscommissie en het memorandum dat vanmorgen door Gedeputeerde Staten aan de Staten is gezonden, dan kan ik niet ontkennen dat mij een zeker gevoel van teleurstelling heeft bekropen. Er is een aantal potentiële betrokkenen benaderd met de vraag te participeren in een gebiedscommissie.

Daarbij staat ons een gebiedscommissie voor ogen van betrokkenen die op een heel deskundige en constructieve manier zelf vorm kan geven aan de inrichting van dat gebied. Dan blijkt, zoals nu de vlag erbij hangt, dat hoogheemraadschap AGV en Natuurmonumenten in principe hebben toegezegd in de gebiedscommissie te willen par-

ticiperen. De Ronde Venen heeft een brief doen uitgaan met daarin nogal wat randvoorwaarden en LTO heeft afgehaakt. Dan zeg ik: liever geen gebiedscommissie dan een halve gebiedscommissie. Als wij toch op die weg van een gebiedscommissie voortgaan namelijk, half ingevuld, dan denk ik dat het niet goed komt met het plan. Dan mis je de competitie daarin, om het zo te zeggen, en de verschillen van inzicht. Juist in zo'n gebiedscommissie moeten die tot een optimum leiden. Ik onderschrijf dan ook van harte de laatste zin in de tekst van het memorandum: "Indien de gebiedscommissie" – ik zou eraan toe willen voegen: zoals beoogd – "met de diverse geledingen als onderdeel daarvan, niet kan worden ingesteld, nemen Gedeputeerde Staten zelf het opstellen en het uitwerken van een variant voortvarend te hand." Daarmee ben ik het eens. Ik vind wel dat Gedeputeerde Staten ervoor moeten blijven gaan alle betrokkenen volledig tot hun recht te laten komen en uit te nodigen aan de planvorming en de ideeën, die samen de zevende variant moeten gaan vormen, deel te nemen. Ik wil het hierbij laten. Ik hoop van harte dat wij dit hele dossier enigszins kunnen depolitiseren en in die zin vind ik dat een gebiedscommissie sterk de voorkeur verdient boven een koers die uitgezet wordt door Gedeputeerde Staten. Dat neemt niet weg dat Gedeputeerde Staten op dit hele dossier nadrukkelijk de regie moeten blijven voeren. Ik heb er wel vertrouwen in dat dat mogelijk zal blijken te zijn.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Hoewel wij het de hoogste tijd vinden dat er eindelijk een besluit genomen wordt over de toekomst van Groot Mijdrecht Noord, onderschrijven wij de gewenstheid een nieuwe variant te ontwikkelen. Volgens de fractie van het CDA biedt het voorstel dat nu voorligt de kans, zonder vooringenomenheid, een oplossingsrichting uit te werken. In het voorstel is echter wel degelijk een randvoorwaarde opgenomen, die de uitwerking van de oplossing in verregaande mate bepaalt, namelijk een blijvende landbouwfunctie voor de komende tientallen jaren in een deel van de polder.

Het doel van de planvorming is hoofdzakelijk een oplossing te bieden voor de waterkwaliteitsproblemen. Wat ons betreft dienen de randvoorwaarden dan ook met name daarop gericht te zijn. Wij zijn dan ook een warm pleitbezorger van een helder

geformuleerd waterkwaliteitsdoel. De PvdD vindt de formulering “een zo duurzaam mogelijk watersysteem” veel te vaag. Terecht meldt de gemeente De Ronde Venen in een brief aan Gedeputeerde Staten: “In onze optiek heeft de gebiedscommissie kans van slagen wanneer voorafgaand aan het proces er slechts een eenduidige uitleg mogelijk is van de kaders waarbinnen de oplossing moet worden gezocht.” Die mening kunnen wij zeker onderschrijven

Onze oproep is duidelijkheid te verschaffen over de hoeveelheid zouten en voedingsstoffen die het uitslagwater maximaal mag bevatten om ecologisch herstel van de omgeving mogelijk te maken. Wij pleiten er daarnaast voor als randvoorwaarde een honderd procent schadeloosstellingsregeling voor de bewoners en de bedrijven op te nemen in het voorstel.

Draagvlak wordt in onze ogen beter bereikt door zekerheid en duidelijkheid dan door een gebiedscommissie met een veel te ruime opdracht die voor velerlei uitleg vatbaar is.

Tot slot nog een belangrijk punt. Vanuit duurzaamheidsoogpunt, maar ook om te voorkomen dat men later de huidige Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten tot uilskuikens bestempelt in plaats van wijze uilen, is het van belang ook klimaatbestendigheid mee te nemen in de overwegingen bij de planvorming.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 17.38 uur tot 17.43 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Voordat ik in z'n algemeenheid iets wil zeggen over dit dossier, wil ik iets zeggen over het memo.

Ik begrijp dat de Staten reageren met: “Het is wat laat.” Ik help er echter aan herinneren dat ik in de commissievergadering heb gezegd dat ik mijn uiterste best zal doen de Staten in te lichten. De ambtelijke staf en de organisatie en ik zelf zijn behoorlijk bezig geweest organisaties, mensen en zovoort te benaderen. Donderdag in de namiddag is het officiële telefonische bericht gekomen van

LTO-noord dat men niet wenst deel te nemen in de commissie en de brief van de bewonersvereniging Leefbare Venen, gedateerd 5 december, heeft mij op de zaterdag bereikt. De Staten hebben dus een punt. Ik had hen gisteren kunnen informeren via de mail, het had gekund, maar vanochtend vroeg om twaalf over tien hebben zij dat bericht ontvangen. Dit even ter aanvulling. Het heeft niets te maken met het niet serieus nemen van de Staten. Integendeel. Er is veelvuldig overlegd met alle organisaties en ook zij hebben moeten nadenken. Uiteindelijk hebben twee organisaties op donderdag en vrijdag gezegd dat zij niet meedoen.

Velen spraken er al over dat dit een lang dossier is; wij hebben hierover langdurig en jarenlang gesproken. Uiteindelijk heeft dat in de Statenvergadering van januari 2007 geleid tot een motie, waarin gezegd werd: wij gaan het nog even onderzoeken. Daaruit is de commissie Remkes voortgekomen. Ik kan vertellen wat de commissie Remkes heeft geadviseerd, maar dat weten de Staten.

Uiteindelijk heeft het geleid tot wat aanvullende onderzoeken. Met name moesten wij wat meer weten over de bodemdaling en over de interesse bij de drinkwaterbedrijven voor oplossingstechnieken en natuurlijk ook over de bodemdaling en de perspectieven voor de landbouw. Dat heeft geleid tot enkele rapporten, die vervolgens hebben geleid tot een nieuwe versie van de Verkenning Tweede Fase Groot Mijdrecht Noord. Ik heb dat met de commissie op 9 oktober uitvoerig besproken voor de commissievergadering van 20 november. Uit die aanvullende rapporten bleek dat er een probleem is in de polder Groot Mijdrecht Noord. De risico's van opbarsten zijn wat minder zolang de slootpeilen daar niet verlaagd worden. De bodemdaling is het sterkste in het oostelijk deel van de polder en minder in het westelijk deel, zij het dat daar de bodem ook daalt. De drinkwaterbedrijven hebben uniform aangegeven dat zij geen interesse hebben brak grondwater te gebruiken als drinkwater. Op basis van deze onderzoeken heb ik in Gedeputeerde Staten aangegeven dat terdege rekening gehouden moest worden met deze conclusies en dat vooral gekeken moest worden naar de mogelijkheden. De mogelijkheden die uit de aanvullende onderzoeken naar voren zijn gekomen, zijn: landbouw zou je nog gedeeltelijk kunnen realiseren in een deel van de polder tot 2050

en er zou gekeken kunnen worden naar natuur en verhoging van het waterpeil. Gedeputeerde Staten hebben gemeend deze variant, de zevende variant, aan de Staten voor te stellen. Rekening houdend met allerlei onderzoeken en met financiële kwesties, die uiteraard ook een rol spelen, voldoen de zes strategische modules enerzijds niet aan de norm duurzaamheid en anderzijds niet aan de norm financiële haalbaarheid dan wel aan een combinatie daarvan.

Nu ligt het voorstel van Gedeputeerde Staten voor om de zevende variant nader uit te werken. Ik moet zeggen dat het niet de bedoeling is weer nieuwe onderzoeken te gaan doen. Wij weten alles al, wij weten wat de problemen zijn in de polder. De bedoeling is dat wij met alle belangorganisaties gaan kijken hoe wij ruimtelijk, op hoofdlijnen, dat gebied kunnen invullen. Daarna wordt, in de planstudiefase, in de MER-procedures, de variant verder ingevuld. Zaken als recreatie enzovoort komen dan absoluut aan de orde. Daarom vind ik dat de randvoorwaarden niet moeten worden aangescherpt, omdat je daardoor, gelet op de opdracht die de gebiedscommissie krijgt, de speelruimte aanzienlijk verkleint. Dan ben ik bang dat je er niet binnen de gestelde termijn uitkomt.

Hoe nu verder? Ik heb een poging gedaan om leden te vinden voor de gebiedscommissie. Ik zal vertellen hoe dat gegaan is. Ik heb contact gehad met Natuurmonumenten, met de regiodirecteur de heer Provoost. Hij zei onmiddellijk: "Ik doe mee." Ik heb contact gehad met het waterschap, die zeiden: "Wij doen mee." LTO had enige reserve. De bewonersvereniging had ook enige reserve. Wat betreft De Ronde Venen kennen de Staten de brief van het college van burgemeester en wethouders. Ik heb dat allemaal proberen te vertalen in het memo. Dat betekent dus, voorzover ik het nu kan beoordelen, dat drie partijen bereid zijn in zo'n commissie deel te nemen. Ik reken De Ronde Venen, het waterschap, Natuurmonumenten en de provincie Utrecht mee. Dat neemt niet weg dat ik toch zal proberen met de inschakeling van de onafhankelijk voorzitter te bezien of op korte termijn met het gebied werkafspraken gemaakt kunnen worden en te kijken op welke wijze wij toch invulling kunnen

geven aan het verzoek van de Staten. Of dat een gebiedscommissie wordt met eigen verantwoordelijkheden, kan ik nog niet zeggen. Het kan wel een commissie worden, die als een soort begeleiding of als een soort klankbord optreedt, nu er twee partijen zeggen dat zij hun twijfels hebben over deelname aan een gebiedscommissie waarin al die verantwoordelijkheid wordt gelegd.

Mevrouw Doornenbal vraagt: "Stel dat er niks van de grond komt, wat gebeurt er dan?" Dan geldt, wat Gedeputeerde Staten betreft, het voorstel dat nu voorligt. Gedeputeerde Staten zullen in de stuurgroep, die er nog steeds is, de regie nemen. Daarin zijn vertegenwoordigd: het waterschap en de gemeente De Ronde Venen. Dan zullen wij als stuurgroep de komende maanden met de inschakeling van deskundigen moeten kijken hoe wij de opdracht, zoals ik die net geformuleerd heb, kunnen invullen. Vanzelfsprekend, zeg ik tegen mevrouw Doornenbal, zal ik op elk moment waarop dat nodig is, terugkoppeling geven aan de organisaties die ook belang hebben bij dat gebied.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat als er geen gebiedscommissie komt, de gedeputeerde dan wel een vorm van overleg of consultatiegroep wil. Dat is in lijn met de motie die wij hebben ingediend.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Gedeputeerde Staten gaan uit van de gebiedscommissie. Ik zie nog wel kansen die commissie te formeren. Samen met de onafhankelijk voorzitter zal ik daartoe pogingen in het werk stellen. Als dat niet lukt, komt variant 2 aan de orde. Dan zullen wij het GS-voorstel moeten omarmen en samen doorgaan, eventueel met het gebied als begeleider.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag van de gedeputeerde weten op basis van welk statenvoorstel dan wel op basis van welke uitspraken van de Staten hij die gebiedscommissie nu gaat optuigen. Ik heb daarvan nog niks op papier gezien noch een besluit daartoe langs zien komen.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De gebiedscommissie is een voorstel van de Staten, van de fractie van het CDA.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Misschien in de commissie, maar ik heb niets op papier voorbij zien komen, dat in het voorstel is vervat en waardoor de gedeputeerde gemandateerd is of een kader heeft meegekregen om die gebiedscommissie in te stellen.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb net gezegd dat de gebiedscommissie met een bepaalde opdracht moet gaan werken. Die opdracht komt terug in de Staten, in een commissie, en de Staten zullen de kaders meegeven. Zo simpel is het.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Met alle respect, maar collega De Vries kiest nu een heel formalistische benadering. In de commissie is de aftrap gegeven door de fractie van het CDA, die is omarmd door de fractie van de VVD en door bijna alle volgende sprekers, een enkeling daargelaten. Vervolgens heeft gedeputeerde Binnekamp gezegd dat het hem een goede werkvorm leek. Ik denk wel dat het van belang is dat er duidelijkheid komt over de status, over de lading van die gebiedscommissie. Dat moet vooraf duidelijk zijn. Daarmee is het wel een gegeven, waarmee je aan de slag kunt. Het zou kwalijk zijn als de gedeputeerde dat zou negeren.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Daar vraag ik niet om. Het valt mij een beetje tegen van de heer Bisschop, die ik ken als iemand die staatsrechtelijk stevig in zijn schoenen staat, dat hij voorbijgaat aan het feit dat de Staten de opdracht zouden moeten geven aan Gedeputeerde Staten om die gebiedscommissie als zodanig in gang te zetten. Wij moeten vanuit de Staten daarover immers een uitspraak doen? Of men dat doet via een motie of men doet dat via een statenvoorstel, maar zo moet gebeuren. Zo hebben wij het ook gedaan met de gebiedscommissie in het reconstructiegebied.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de heer De Vries naar mijn beoog heeft geluisterd. Hij heeft gehoord dat de fractie van de SGP twee amendementen heeft overwogen. Echter, omdat de gedeputeerde zonder voorbehoud dat idee van een gebiedscommissie omarmde, is een amendement overbodig

geworden. Daarmee heb je gewoon een afspraak gemaakt met Gedeputeerde Staten en dat functioneert als zodanig. Als wij het er niet mee eens zijn, dan moet dat gewoon geroepen worden en dan worden de knopen geteld. Als een meerderheid vindt dat het idee van de gedeputeerde om met die gebiedscommissie aan de slag te gaan, niet zo'n heel goed idee is, dan wordt die conclusie wel getrokken. Vooralsnog is heel duidelijk dat de gebiedscommissie, terecht, omarmd is door de gedeputeerde, op aangeven van statenleden.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil toch de heer De Vries steunen dat dit niet commissiebreed is ondersteund. In elk geval geldt voor onze fractie dat voor zo'n commissie, die wij graag zouden zien in de vorm van een overleggroep, de randvoorwaarden duidelijker zouden moeten zijn en duidelijker moeten zijn geformuleerd. Dat is ook wat wij verwachten na de memo dat wij vanmorgen hebben gekregen. Daarin worden de voorwaarden niet aangescherpt. Wat onze fractie betreft, zullen wij dat dan ook niet steunen op deze manier.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als je het statenvoorstel goed leest, zie je dat er een aantal kaders gesteld wordt, namelijk: het zich houden aan vier elementen. Ik wil ze nog wel een keer noemen, maar ze staan in het voorstel. Wij mandateren Gedeputeerde Staten om daaraan vorm te geven. Nu hebben wij via de commissie aan Gedeputeerde Staten de suggestie gedaan hoe zij dat handen en voeten zouden kunnen geven, en dat is geaccepteerd. Op die manier moet je het zien. Het is aan Gedeputeerde Staten. Ik vind het prachtig en ik hoop ook dat die gebiedscommissie gestalte gaat krijgen. Als dat echter niet zo is, dan is het nog steeds aan Gedeputeerde Staten. Zo staat het in het voorstel. Als wij het daarmee niet eens waren geweest, hadden wij wel een amendement ingediend.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Of je nu wel of niet kans ziet voor zo'n gebiedscommissie, wat mevrouw Doornenbal doet is het uithollen van het recht dat Provinciale Staten hebben om dit soort zaken vast te stellen en daar als zodanig duidelijkheid over te scheppen.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dan is de heer De Vries daar even goed schuldig aan. Dan had hij zelf met een dergelijk amendement kunnen komen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan begrijpen wij elkaar niet. Ik ben juist geen fan van zo'n gebiedscommissie. Dus ik voel mij helemaal niet geroepen dat te doen.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries kent z'n staatsrecht gewoon niet. Als er een verzoek komt vanuit de Staten en dat verzoek wordt gehonoreerd door Gedeputeerde Staten, dan is dat een geldende afspraak. Punt. Ik kan de heer De Vries wel een hoogleraar aanwijzen, die hem even kan bijspijkeren op het staatsrecht.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Soms wordt er een amendement ingediend, dat wordt overgenomen door Gedeputeerde Staten. Dan gebeurt het nogal eens dat zo'n amendement wordt ingetrokken. Dat is vergelijkbaar met het proces hier.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat natuurlijk ook om de vraag waar die gebiedscommissie over kan gaan. In het besluit staat: "Gedeputeerde Staten met het opstellen van deze variant te belasten ...". Het moet daarom duidelijk zijn dat de kaders vervat zijn in dit besluit en dat die verder geen onderwerp zijn van die gebiedscommissie.

De VOORZITTER: Ik denk dat het vrij eenvoudig is. De kaders waarbinnen wie dan ook hiermee aan de slag gaat, stelt u vandaag vast. Ik heb een aantal keren horen zeggen dat Gedeputeerde Staten daarin het voortouw nemen en de regie voeren en dat zij te zijner tijd – over het tijdstip vindt nog discussie plaats – een voorstel aan de Staten voorleggen. De verantwoordelijkheid wordt altijd genomen namens Gedeputeerde Staten, ook als er een gebiedscommissie is. Die verantwoordelijkheid kun je namelijk niet bij de gebiedscommissie leggen. De gebiedscommissie komt ook niet bij de Staten met een voorstel. Dat zal altijd onder verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten zijn. Het is echt een uitvoeringszaak.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat dus wat betreft de informatie aan alle vragenstellers over de gebiedscommissie. Er is daarnaast nog een aantal vragen gesteld over de mooie elementen van de strategie "De Plas". Wij hebben daarover uitvoerig gesproken in de commissie. Ik heb daar echt toegezegd, op verzoek van de heer Balemans, dat alle positieve elementen van alle strategieën zullen worden meegewogen in deze variant. Ik wil dat nog een keer herhalen: het college van Gedeputeerde Staten zal alle positieve elementen van de zes strategieën meenemen in deze zevende variant.

Velen, en met name mevrouw Fokker en de heer Kloppenburg, spraken over natuurontwikkeling en dergelijke. Ja, wij hebben opgaven als het gaat om de EHS, maar het is ook zo dat in het voorstel, in die variant, de natuuropgave wordt meegenomen. Dat is expliciet verbonden aan de randvoorwaarden. De Staten weten het: het moet een robuuste verbinding worden tussen Marickland en Botsbol en daar zal goed naar gekeken worden. Als je dat namelijk gaat realiseren, moet je ook goed kijken naar de effecten die het heeft op het omliggend gebied; zo simpel is het. Het mag niet minder worden – liever meer –, maar er mag zeker geen achteruitgang gerealiseerd worden als het gaat om de natuurkwaliteit. En ik heb al gezegd dat dat soort elementen in de planstudiefase keihard terugkomt in de nadere uitwerking als wij helemaal gereed zijn met de indeling van het gebied op hoofdlijnen in ruimtelijke zin.

Veel vragen die ook in de commissie aan de orde zijn gesteld, komen hier terug. Met name de heer De Vries stelt zijn vragen letterlijk nog een keer één op één. Ik wil mijn reactie wel herhalen, maar het staat allemaal keurig in het conceptverslag. Misschien wil de heer De Vries daarnaar eerst eens kijken en of hij tevreden is met de beantwoording.

Tegen mevrouw Fokker zeg ik dat wij wat betreft de duurzaamheid natuurlijk moeten voldoen aan de KRW. Wat dat betreft moeten wij in 2015 gereed zijn, zij het dat er een uitwijkmogelijkheid is tot 2027 als wij met de maatregelen niet helemaal uit de voeten kunnen. Mevrouw Fokker weet dat ook, denk ik. Op dit moment zijn de nota's vastgesteld in het Regionaal Wateroverleg Rijn-west

en Rijn-midden. Het concept Kaderrichtlijnplan hebben de Staten gezien in de commissie. Daar staan de maatregelen duidelijk in, die voor het hele gebied getroffen moeten worden om de KRW tot een goed einde te brengen. Dat zal eind 2015 moeten zijn en zo niet, dan kan er uitstel worden gevraagd aan Brussel op grond van het feit dat de maatregelen nog niet helemaal het gewenste effect hebben gegeven.

Velen spraken over het probleem van kwel. Dat is nog steeds een kwaliteitsprobleem: brakke kwel, dat wij uitslaan op de verdere polder en uiteraard op de boezem. Dat probleem moet opgelost worden. Natuurlijk, zo hoorde ik door velen van de Staten zeggen, is waterberging niet het uitgangspunt. Wel heeft de staatssecretaris gezegd dat als men toch bezig is in dat gebied en men kijkt naar peilverhoging en een duurzame oplossing, of dat dan een bovenregionaal karakter kan hebben in die zin van: kunt u ook bij pieken – sommigen spraken over klimaatbestendigheid – daarmee rekening houden?

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat waterberging niet het uitgangspunt is. Het streekplan zegt dat wel en ook het Nationaal Bestuursakkoord Water geeft die opdracht. Ik wilde van de gedeputeerde daarom graag een reactie krijgen op mijn stelling dat het is omgedraaid. Die reactie geeft de gedeputeerde niet.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Jawel, want daarna is de KRW vastgesteld en dat is de aanleiding geweest om op die wijze naar dat gebied te kijken.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat gaat echter over waterkwaliteit en niet over calamiteitenberging.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zeg dat het uitgangspunt de waterkwaliteit is; het lozen van brakke kwel op de boezem en de verdere polder. Daarin neem je mee, als je toch bezig bent te vernatten of het peil te verhogen, dat je kijkt naar de klimaatbestendigheid; naar veranderingen in het klimaat, hoosbuien en dergelijke.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Kan ik uit de woorden van de gedeputeerde afleiden dat hij ons amendement over ecologisch herstel ondersteunt, waarin wij het hebben over de brakke uitlaat die moet worden verminderd?

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kom daar zo op terug. Dan het tijdpad. Onder andere mevrouw Dik en de heer De Vries spraken daarover. Het tijdpad is erg krap. Ik meen dat de Staten in het bezit zijn van de brief van het ministerie van VROM. Daarin wordt duidelijk genoemd op welke momenten wij gereed moeten zijn met onze plannen. Dat is volgens het tijdpad april/mei. Wellicht is er wat te schuiven als het gaat om FES-gelden, maar er zit nog een tweede exponent aan vast: het Randstad Urgent Programma. In het Randstad Urgent Programma zit absoluut geen ruimte, want het heet niet voor niets urgent. Wij zullen hier dus zeker rond april/mei een plan klaar hebben moeten liggen, waarover de Staten uiteindelijk een besluit nemen. Ik verwijs terzake naar de brief van het ministerie van VROM, waarin helder wordt weergegeven op welke beslismomenten het ministerie een besluit van deze Staten nodig heeft om de aanvraag verder te kunnen beoordelen. Met andere woorden: het tijdpad, genoemd in het GS-voorstel, is de leidraad voor het college.

Dan iets over de randvoorwaarden. Het college is er niet voor om die randvoorwaarden aan te scherpen. Ik heb al uitgelegd waarom niet: daarvoor bemoeilijk je het proces en je creëert weinig ruimte voor overleg. Het aanscherpen van deze randvoorwaarden, en ik herhaal het nog een keer, komt aan de orde tijdens de verder planstudiefase, waarin er voor dat soort aangelegenheden zeker nog ruimte is om daarover te discussiëren en afspraken te maken.

Dan kom ik bij de amendementen en de moties. Als eerste amendement A1, ecologisch herstel omgeving Groot Mijdrecht Noord. Ik heb in mijn beantwoording al gezegd dat dit deel uitmaakt van randvoorwaarde a, een duurzaam watersysteem. Wij hebben al gezegd bij de Tweede Verkenning dat het verminderen van uitmalen van brak water op de boezem cruciaal is voor het duurzame sy-

steem. Met andere woorden: het college ontraadt het amendement. Dan amendement A2, dat ook te maken heeft met het ecologisch herstel. Dit is geen apart onderdeel. Het heeft te maken met de voorwaarden in het GS-voorstel. Tegen deze achtergrond ontraadt het college ook dit amendement.

Dan amendement A3. Wat precies bedoeld wordt onder a moeten wij nog een keer navragen. Tegen de heer Kloppenborg zeg ik dat de randvoorwaarden zoals die opgenomen zijn, zullen gelden voor deze nieuwe variant. Door alles in detail in de randvoorwaarden op te nemen, creëer je weinig speelruimte en is er weinig gelegenheid om daarop hoofdlijnen invulling te geven. Als het samenstellen van de gebiedscommissie uiteindelijk niet mocht lukken, wat ik niet hoop, dan zullen Gedeputeerde Staten zelf de regie moeten oppakken samen met de stuurgroep, uiteraard met een goede communicatie naar LTO en Natuurmonumenten.

Wat punt d betreft: velen spraken over schadevergoedingen. Ik heb in de commissie al gezegd dat wij vooral proberen een warme sanering te realiseren. Dat betekent dat wij, als dat nodig is en de besluiten zijn genomen, met de bewoners die het betreft aan tafel gaan zitten om zoveel mogelijk schade te vergoeden. Wij zullen dus proberen warm te gaan saneren en de bewoners optimaal bij te staan in het proces van eventueel stoppen, verplaatsen of anderszins. Wat dat betreft denk ik dat dit volledig tot z'n recht zal komen, zoals reeds is gezegd. Dat is het uitgangspunt. Met andere woorden: ook dit amendement wordt ontraden door het college.

Dan motie M6. Over de gebiedscommissie en de schadeloosstelling heb ik het bij amendement A3 gehad. Motie M6 komt wat dat betreft en gelet op mijn redeneringen ten aanzien van schadeloosstellingen allemaal tot zijn recht in de commissie. Het college ontraadt deze motie.

Dan motie M7 over het tijdpad. Ik heb al gezegd dat wij vast willen houden, zoals is genoemd in de brief en in het statenvoorstel. Wat betreft maakt de motie dit overbodig. Het college ontraadt daarom motie M7.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! In motie M7 wordt een datum vastgesteld waarop wij over het voorstel kunnen spreken. De gedeputeerde heeft vier tot vijf maanden genoemd en als ik het zo hoor, kan dat ook wel zes maanden worden, omdat er misschien nog wat rek gevraagd wordt bij het Rijk. Wat ik wil, is dat wij over en weer helderheid hebben, tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten, wanneer wij definitief over een voorstel gaan spreken.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het voorstel komt naar de Staten toe in april/mei.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil dat wij het voorstel op 20 april behandelen. Klaar.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Vries hoort wat het college ervan vindt. Wij ontraden deze motie.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag aan de gedeputeerde. Ik denk dat wij hetzelfde bedoelen, maar er is een klein misverstand. De gedeputeerde heeft gezegd dat als die gebiedscommissie er niet komt, de provincie de regie moet nemen. Ik ga ervan uit dat de provincie ook de regie heeft als die gebiedscommissie er wel komt.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zeker.

De VOORZITTER: Wensen de Staten het woord te voeren in tweede termijn? Dat is het geval, zie ik.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Bisschop zei het al: liever geen gebiedscommissie dan een halve, onevenwichtige gebiedscommissie. Daarmee zijn wij het van harte eens. Maar goed, wij gaan er nog wel voor en leggen ons hoofd er niet gelijk bij neer. Wij hopen dat het alsnog wel gaat lukken. Het nu op te starten traject is niet eenvoudig. Onze fractie realiseert zich dat. Of het gaat lukken met een gebiedscommissie zal afhangen van deelnemers. Het is aan hen of er met hen een plan wordt gemaakt of over hen. Het hangt af van de inwoners, maar net zo

zeer van de gemeente De Ronde Venen, waterschap en belangenorganisaties. Willen zij meedoen of lopen zij straks door eigen keuze achter de feiten aan? Het is aan hen; nu meerijden met de trein of anders als consequentie nemen dat de trein rijdt zonder jou.

Ook hangt alles af van ons optreden hier in de provincie, het optreden van ons college. Communicatie is een vaardigheid en in dit dossier met deze geschiedenis en met deze emoties een ware kunst. Werken vanuit de wetenschap dat ieder lid van Gedeputeerde Staten vanuit collegiaal bestuur werkt, betekent dat heel Gedeputeerde Staten staan achter de stappen die genomen worden. Peilen richten op een enkel lid van Gedeputeerde Staten is dan ook niet terecht. Wij verwachten van het hele college dat het dit dossier met elkaar tot een goede richting brengt. Wij rekenen erop dat er over een maand of vijf een redelijk concreet plan aan ons voorgelegd wordt en wensen het college en de mensen, overheden en organisaties sterkte en succes met het volgend traject.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank in de eerste plaats het college voor de beantwoording van de vragen en de herhaling van de toezegging ten aanzien van alle positieve elementen.

Ik denk dat mevrouw Doornenbal duidelijk heeft gemaakt dat de oproep naar de mensen luidt: doet u mee? De trein gaat echter op een gegeven moment wel vertrekken.

En tegen de heer De Vries zeg, en ik citeer Hans van Mierlo: "Je moet de mensen mee laten praten."

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de interruptie die ik zo-even had met gedeputeerde Binnekamp, blijf ik het onbegrijpelijk vinden dat de kwalitatieve opgave bovengeschild is gemaakt aan de kwantitatieve opgave, waarmee de hele aanpak in het gebied immers is begonnen. Wij blijven daarover van mening verschillen, maar volgens mij zijn dat de feiten die ook vanuit de Randstedelijke Rekenkamer zijn vastgesteld.

Dan wil ik nog iets zeggen tegen mevrouw Doornenbal over de gebiedscommissie in z'n algemeenheid. Wat ons betreft zou die in elk geval tot mei als overleggroep moeten functioneren. Zij stelt: het gaat met hen of over hen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat men zijn belangen en wensen kan inbrengen. Op basis daarvan, met de regie van Gedeputeerde Staten, zal daarover een voorstel naar de Staten komen. Zo zwart-wit ligt het dus niet.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik had de gedeputeerde gevraagd of de zin over de uitgangspunten 'De Plas' uit het voorstel geschrapt kan worden. De gedeputeerde heeft toegezegd dat alle uitgangspunten uit alle varianten, als deze positief zijn, meegenomen worden. Dat ene zinnetje blijft er helaas in staan. Dan meen ik toch dat ik een amendement moet indienen, zodat er echt geen enkele onduidelijkheid meer is.

Amendement A4 (SP): Plas ophouden

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 8 december 2008, ter behandeling van statenvoorstel PS2008RGW28 Groot Mijdrecht Noord;

overwegende:

- 1. dat in de commissie RGW toegezegd is om positieve oplossingen van alle varianten in variant 7 mee te nemen;*
- 2. dat in het huidige voorstel nog steeds wordt geschreven dat de oplossingen van variant "Plas" als uitgangspunt wordt genomen;*

besluit:

de zin op pagina 3, waar gesproken wordt over "benutten van positieve effecten van strategie "Plas" is hierbij uitgangspunt", te schrappen.

Dan het tijdpad. Het tijdpad dat gevraagd wordt, is: 20 april gereed. Of moet het langer duren? Ik hoorde mevrouw Fokker zo-even de maand mei noemen. Ik denk dat het afhankelijk is van de vraag of die commissie er gaat komen. Dan moeten wij voor Kerst duidelijkheid hebben. Anders gaan Gedeputeerde Staten dit doen en kan ik zelfs het voorstel van de fractie van D66 steunen; dus dan zo snel mogelijk. Anders zal het langer moeten duren, omdat je beter overleg moet hebben.

Wat kan er dan gebeuren? Ik zit nog een beetje met de besluiten uit het voorstel. De gebiedscommissie lijkt mij namelijk niet verantwoordelijk voor het financiële plaatje. Wel als Gedeputeerde Staten het doen; Gedeputeerde Staten zijn daarvoor verantwoordelijk. De gebiedscommissie laat je dat onderdeel niet doen, lijkt mij.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. Het kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Een dezer dagen, heb ik begrepen, worden er allerlei gesprekken gehouden over de bestuurscultuur in deze provincie. Daarin kan misschien worden meegenomen hoe moties en amendementen die nauwelijks inhoudelijk weerwoord krijgen, toch als verwerpelijk worden ontraden. Ik vind het een erg vervelende manier waarop dat gaat. Ik denk dat daarmee een soort touwtreksfeer ontstaat. Ik denk dat het veel beter zou zijn als wij zouden bekijken of wij dingen kunnen overnemen en toezeggen in plaats van elke keer weer: nee, het college doet het lekker zo. In die zin vind ik dat hier gewoon geen goed signaal wordt gegeven.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp die link naar de bestuurscultuur niet helemaal. Ik begrijp dat de heer Kloppenborg doelt op zijn twee amendementen. Hij dient een amendement in om de belangen van de landbouw als het ware sneller af te bouwen, te schrappen, en de belangen van de natuur erin te zetten. Daarmee heeft de heer Kloppenborg een uitgesproken politieke uitspraak gedaan. Die twee amendementen gezamenlijk geven een bepaalde richting aan. Dan is het logisch dat gezegd wordt: dat willen wij niet; er ligt nu een kader en daaraan houden wij vast. Dan gaat het niet om een bestuurscultuur, maar om de politieke discussie.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat mij niet om het landbouwamendement. Ik kan ermee leven dat daar het verschil duidelijk zichtbaar is. Het amendement Ecologisch herstel is op zichzelf geheel in lijn met kaders en besluitvorming die al zijn gepasseerd, zoals ook andere dingen zijn overgenomen in het besluit. Ik

denk dat het een zinnige toevoeging is. Ik hoorde niet dat de gedeputeerde hier tegen is en waarom het niet overgenomen wordt. Dat geldt nog veel sterker voor de motie van de fractie van D66 over het tijdpad. Het ging mij om die twee voorbeelden.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Het amendement om een punt d toe te voegen is een verfijning van datgene wat onder a bedoeld wordt. Dan denk ik dat er wel degelijk een politieke component in zit. Het gaat mij niet zozeer om de inhoud. Ik heb er echter een beetje moeite mee om het afwijzen van zo'n amendement bij bestuurscultuur onder te brengen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het zegt veel over de manier waarop hier het dualisme functioneert.

De VOORZITTER: Laten wij die cultuur op een ander moment bespreken en teruggaan naar de polder.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij handhaven onze amendementen.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik zag zo-even het amendement van de fractie van de SP en het is wel grappig dat zij het werk doet van de coalitie. Het kan verkeren in deze Staten. In zijn beantwoording zei de gedeputeerde dat ik vragen heb gesteld die ik ook heb gesteld in de commissie en dat ik in het blauwtje kan lezen wat de antwoorden daarop zijn. De gedeputeerde mag mij helpen zoeken, maar ik heb ze niet teruggevonden. Wat ik wel heb gevonden in het blauwtje, en laat ik de gedeputeerde daarop maar gelijk aanspreken, is dat hij ons heeft toegezegd de budgetten op een rijtje te zetten. Dat hebben wij voor vandaag niet gekregen.

Er wordt ook gesproken over de positieve elementen van die zes varianten. Die positieve elementen zouden uit het voorstel moeten worden gepakt om daarmee aan de slag te gaan. Ik heb echter nog geen enkele keer gehoord wat dan die positieve elementen zijn. Er wordt hier een zin neergezet en iedereen neemt die over voor waar en gaat ermee aan de slag. Het is echter zeer interpretabel. Wat

voor de een positief is, kan voor de ander wel een negatief element zijn. Ik neem aan dat de bewoners zeggen dat 'Niets Doen' een fantastische variant is en dat zij daarmee prima uit de voeten kunnen, terwijl er in de variant 'De Plas' elementen zitten waar die bewoners niets mee kunnen. Hiermee creëer je dus die onduidelijkheid, waarop ik in de eerste termijn heb gewezen. Dat herbergt allerlei risico's, waarmee je die gebiedscommissie opzadelt.

De heer Balemans was zo vriendelijk de heer Van Mierlo voor mij te citeren. Ik ben het natuurlijk helemaal met de heer Van Mierlo eens dat je mensen moet laten meepraten, maar niet tot zij een ons wegen. Dat is hier natuurlijk wel het geval. Hoe lang zijn wij met elkaar aan het discussiëren over de polder Groot Mijdrecht? Hoe vaak zijn wij al op bezoek geweest in Waverveen?

Hoe vaak hebben wij met de bewoners gesproken? Ik kan precies vertellen wat die mensen vinden. Dat communiceren zij regelmatig met ons. Op basis daarvan zou je ook kunnen concluderen dat het helemaal niet zo vreemd is dat in de memo van Gedeputeerde Staten duidelijk wordt dat de leden van Leefbare Venen helemaal geen brood zien in die gebiedscommissie. Dus wie nu wie bezighoudt hier, weet ik niet. Ik kan er wel een antwoord op formuleren, maar Gedeputeerde Staten moeten dat maar doen. Ik wens hen veel succes met hun gebiedscommissie. Ik vind het een heilloze weg.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! De toon die ik beluister, is: wij moeten doorpakken. Nu zijn wij al een tijdje bezig, maar het geeft misschien wel aan dat wij vinden dat het heel moeizaam gaat. Het gaat moeizaam, omdat het een moeilijk probleem is, maar ook omdat het proces zo in elkaar is gezet dat een heleboel belangen gelijktijdig bezig zijn een landingsplaats te vinden. Zolang je nog niet zover bent dat je de zaak ruimtelijk goed hebt afgewogen, denk ik dat je nog steeds voor het dilemma staat. Er is geen plan. Wij hebben in de commissie gepleit, en ook anderen hebben dat gedaan, dat toch alles weer opnieuw bezien zou kunnen worden. En tegelijkertijd: kom tot creativiteit, schep een breed draagvlak en kom tot maatwerk. Dus: betrek de mensen die het aangaat.

Wij zijn heel benieuwd waar dit gaat landen. De afweging is: het oude landschap dan wel het parklandschap. Het gaat om vormgeving in de opgave. Het hoofdprobleem is brak water, zoals is aangegeven, maar dat kan met het waterpeil dan wel met een pijp worden opgelost. Dat is ook een keuze. Dus: wat wordt de integrale win-winconstructie in dat verhaal? Uiteindelijk gaat het toch om kwaliteit. Een gedeelde ruimtelijke visie moet er komen en daarin is een aantal opties dat gehonoreerd gaat worden. In dat proces zal de discussie ook gaan over een plas of dat het een waterrijk gebied wordt met eilandjes in een groter geheel, waarin zelfs boerderijen een andere functie krijgen, dus niet gesloopt gaan worden. Wij verwachten creativiteit. En wij, als Staten, verwachten een moment om tot een afweging te komen ten aanzien van de zaken die niet gekozen zijn.

Als wij kijken naar de commissie, dan was daar een grondtoon die ernstig was. Bewoners die werkelijk over de banken heen wilden klimmen en van alles riepen, waardoor je denkt: waar zijn wij mee bezig? Ik vind het heel belangrijk dat er een proces wordt ingezet waarin gekeken wordt in hoeverre het vertrouwen herwonnen kan worden. De gedeputeerde heeft dat ook aangegeven. Wat ons betreft mag dat tijd kosten en moet dat bij het ministerie van VROM worden uitgelegd. Dat moet kunnen. Die hoofdlijnen in ruimtelijke zin kunnen niet van boven, top-down, opgelegd worden. Dus, wij hebben de mensen nodig en in die zin wensen wij het college veel succes.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In de motivering waarom Gedeputeerde Staten de amendementen c.q. de moties ontraden zit één lijn: het heeft allemaal te maken met verscherping van de randvoorwaarden. Dat is het verhaal. Ik heb al tot drie keer toe betoogd dat Gedeputeerde Staten dat niet willen vanwege de speelruimte. Daar kan men anders over denken. Dat is echter de lijn die ik heb kunnen ontdekken in de amendementen en de moties, namelijk dat alles wordt aangescherpt. Daar zijn wij op dit moment niet voor. Over de toezegging waarover de heer De Vries sprak het volgende. Ik heb in de commissie heel uitvoerig uiteengezet hoe de financiële paragraaf er uitziet. Ik heb niet kunnen ontdekken dat ik een toezegging gedaan heb. Ab-

soluut niet. Waarom niet? Omdat ik niet meer kan vertellen of schrijven dan ik in de commissie heb gezegd. Misschien moeten wij eens praten over het verschil tussen een toezegging en een mededeling. Dat is niet de eerste keer.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Misschien kan de gedeputeerde nu die toezegging doen. Dan zijn wij eruit.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik verteld heb in de commissie kan ik uiteraard op schrift stellen, maar de heer De Vries moet niet meer informatie van mij verwachten dan hij al van mij heeft gehoord.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben het toen gehoord, maar het is wel handig om het even op een A4-tje te hebben, zodat wij die getallen zien.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Oké. Ten slotte: ik ben geen staatsrechtgeleerde, verre van dat. Als ik echter namens het college toezeg dat alle positieve elementen worden meegenomen in de afwegingen, in de discussie, dan ga ik ervan uit dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen, hier vandaag. Daaraan kunnen de Staten mij houden. Punt. In dat licht vind ik de motie overbodig.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde begrijpt, zo is duidelijk geworden vanuit de bevolking, dat er heel veel onduidelijkheid is omdat die zin daar staat. Het vertrouwen is weg; dat hebben wij eerder gehoord. Met dat zinnetje zegt men: nu zien wij het helemaal niet meer zitten. Schrap het zinnetje, want dan heeft niemand er meer problemen mee.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik dacht dat ik goed had samengevat wat het hoort te zijn: het maakt absoluut deel uit van de beraadslagingen. Dat betekent dat Gedeputeerde Staten daaraan gehouden zijn.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Om te onderstrepen dat aan SP slechts een G ontbreekt, wil ik hier toch een beetje bij aanhaken. De gedeputeerde zegt heel royaal dat alle positieve

elementen van de strategieën aan bod komen. De enige strategie waarvan expliciet gezegd wordt “nog een keer de positieve effecten”, heeft te maken met het plan ‘De Plas’. Als Gedeputeerde Staten ertoe gebracht kunnen worden die zin te door te strepen, maken zij een duidelijk gebaar, ook naar de bevolking voor wie de plas duidelijk een heel beladen term, een beladen context is.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie was juist zo blij met die zin, omdat het gaat over het tot een aanvaardbaar niveau terugbrengen van de brakke kwel. Dat is het positieve effect van ‘De Plas’. Wij vinden op voorhand helemaal niet dat de zaak onder water moet, maar wel dat die brakke kwel teruggebracht moet worden, nog afgezien van de calamiteitenberging. Wat ons betreft blijft de zin er dus juist in staan.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Nog even iets over het staatsrecht. Op het moment dat er een voorstel voorligt aan een gekozen volksvertegenwoordiger, van welke orde dan ook, en er wordt gevraagd om een toezegging en die toezegging wordt gegeven, is daarmee de facto en de jure het statenvoorstel gewijzigd. Men kan nog vragen om een nieuwe kopie of een nieuwe afdruk. Als de Staten echter zeggen dat het statenvoorstel moet worden gewijzigd, dan betekent het dat Gedeputeerde Staten opnieuw met het voorstel naar de Staten moeten komen om het ter vaststelling voor te leggen. Dat is dus de omgekeerde wereld. Met de toezegging is het statenvoorstel de jure gewijzigd. Punt.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Met dit verschil: datgene wat de heer Binnekamp zegt, de positieve elementen uit alle varianten te benutten, staat ook in dit voorstel. Op z'n minst wordt de schijn gewekt, en daar gaat het om die politieke lading van dit debat, dat ‘De Plas’ toch weer voorrang heeft boven die andere strategieën, terwijl dat eigenlijk niet de bedoeling is. Omdat dat niet de bedoeling is, schep je helderheid door die zin te schrappen. In die zin denk ik dat amendement A4 een stuk verheldering kan geven.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zie hier de mensen op de tribune zitten. De mensen die niet aanwezig zijn, kunnen het verslag lezen. Is het dan echt nog niet duidelijk?

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Het gekke is dat niemand er blijkbaar moeite mee heeft. De zin moet echter wel blijven staan.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat zeg ik niet. Ik heb gezegd dat het de jure verdwenen is met de acceptatie door Gedeputeerde Staten.

De VOORZITTER: Ik denk dat wij aan deze discussie een eind moeten maken, zeker gezien de tijd.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Van staatsrecht heb ik niet veel kaas gegeten. Het voorstel hoeft echter niet terug te komen als wij het amendement gewoon aannemen. Dat is het gemakkelijkst. Wij houden het amendement dus gewoon aan.

De VOORZITTER: Dan sluit ik de beraadslagingen. Met “aanhouden” bedoelt u dat u het amendement in stemming wilt brengen, neem ik aan. Anders zitten wij weer met een staatsrechtelijk probleem.

Ik ga over tot de besluitvorming en stel als eerste de amendementen aan de orde. Amendement A1 gaat over ecologisch herstel.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben geen behoefte aan verscherping van de randvoorwaarden. Wij zijn tegen het amendement.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn voor het amendement, want met de brakke uitlaat wordt bedoeld: de brakheid van de uitlaat wordt verminderd.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen het amendement. “Ecologisch gezond watersysteem” zit al in de KRW en daaraan moeten wij voldoen. Het amendement is dus overbodig.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A1. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD.

De VOORZITTER: Dan is aan de orde amendement A2, durven te kiezen; schrappen garantie landbouw.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij vinden het heel belangrijk dat het om duurzame landbouw gaat. Als de andere voorwaarden niet worden aangescherpt, dan kunnen wij deze formulering niet steunen. Wij kunnen dus wel het amendement steunen.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A2. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66 en de PvdD.

De VOORZITTER: Dan amendement A3, kaders Groot Mijdrecht Noord.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De twee eerdere amendementen zitten eigenlijk in dit amendement. In die zin steunen wij dit amendement.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij moeten tegen dit amendement zijn, want een van de twee waar wij zo-even tegen waren, zit in dit amendement.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A3. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66 en de PvdD.

De VOORZITTER: Dan amendement A4 over het schrappen van strategie ‘De Plas’.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij vinden het amendement overbodig en interpreteren het ook zo. In die zin zijn wij tegen. Als het echter nodig is – D66 heeft ons al heel veel invloed toegedicht – zullen wij Gedeputeerde Staten er in elk geval nog een keer aan herinneren mocht het anders uitkomen.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben de toezegging van het college gehoord. Wij hechten aan staatsrechtelijke zuiverheid. Wij zijn tegen het amendement, omdat het overbodig is.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Ondanks de toezegging van de gedeputeerde stem ik nu maar eens voor. In principe vind ik het wel goed om het nog eens te onderstrepen. Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A4. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de SP, de SGP en Mooi Utrecht.

De VOORZITTER: Dan stel ik het voorstel zelve aan de orde. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen?

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! Gezien het feit dat naar onze mening de kaders onvoldoende zijn aangescherpt en daarmee de mogelijkheid om tot een goed kwalitatief voorstel te komen, zullen wij tegen dit voorstel als geheel stemmen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Eensluidend. Wij hebben met name een bezwaar tegen het opnemen van landbouw als randvoorwaarde, zoals wij in ons amendement hebben aangegeven.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de fractie van D66.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Er is veel over tafel gegaan en al die 'maren' zijn er wel, maar wij willen toch een positief signaal afgeven. In die zin stemmen wij voor.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen. Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks en de PvdD geacht wordt tegengestemd te hebben.

De VOORZITTER: Dan zijn wij toe aan de moties. Als eerste is aan de orde motie M6.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn het niet eens met alle overwegingen. Ik hoef maar te herinneren aan de situatie in februari 2007. Wij zijn tegen.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben wat moeite met enkele overwegingen en zetten daar vraagtekens bij. Het "spreken uit" spreken wij echter ook uit. Wij zijn voor de motie.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij delen het punt terzake de regievoering, maar wij zijn het niet eens met een aantal overwegingen. Wij zijn tegen deze motie.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is gewoon in de beantwoording van de gedeputeerde gezegd dat dit zou worden meegenomen. Wij zijn tegen de motie.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M6. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, de SP, GroenLinks, D66, en de PvdD.

De VOORZITTER: Dan motie M7 over het tijdpad.

De heer BISSCHOP (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Een korte motivatie. Ik stem tegen deze motie. Wij weten allemaal dat wij een heel lastig traject ingaan en dan kan het heel goed zijn dat 20 april 2009 niet haalbaar is. Daarom vind ik dat de toezegging van de gedeputeerde, april/mei, de voorkeur verdient boven een exacte datum.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M7. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66 en de PvdD.

Protocol Strategische Projecten en Programma's

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Benoeming lid Interprovinciale Commissie Valleigebied

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring. Men is waarschijnlijk op de hoogte van het feit dat wij niet zo'n voorstander zijn van de herindeling. Dat noopt ons echter niet tegen dit voorstel te stemmen. Wij gunnen de gedeputeerde zeker een plaats in deze commissie. Deze had er alleen helemaal niet hoeven te zijn voor ons.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Normenkader rechtmatigheid

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Convenant Utrecht Bereikbaar en convenant Mobiliteitsmanagement Ring Utrecht en Driehoek Amersfoort

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Even heel kort. Ik ben blij met dit convenant, om maar iets positiefs te zeggen; dat heb ik vandaag niet al te veel gedaan. Ik ben blij dat er samen met het bedrijfsleven gezocht wordt naar oplossingen voor het mobiliteitsvraagstuk. Ik ben alleen wat minder blij met iets dat wij ook de vorige vergadering al hebben aangekaart. Toen is er wonder boven wonder tegen een motie gestemd die wij hebben ingediend. Die motie verwees naar het amendement dat wij op 17 december 2007 hebben ingediend met de strekking dat aan het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 onder het onderdeel Bereikbaarheid binnensteden en transferia wordt toegevoegd een actieplan woon-werk fietsverkeer. Wij hebben geconstateerd, bijna een jaar later, dat zelfs tekstueel dit amendement niet uitgevoerd is, laat staan dat naar aanleiding van de tekst er een actieplan is opgesteld. Wij willen de gedeputeerde en ook Provinciale Staten erop wijzen dat dit alsnog moet gebeuren. Ik mag dan wel blij zijn met het convenant, maar het betekent wel dat al een fors deel van wat er begroot is, besteed is in het afgelopen jaar, zonder dat er uitvoering is gegeven aan ons amendement. Een deel voor de volgende twee jaren is ook al besteed. Ik hoop dat de gedeputeerde dit alsnog gaat doen. Gelukkig staat er een heleboel over het fietsbeleid in de pakketstudies; dat komt dus terug. Een ander deel staat in het actieplan 'Op de fiets'. Er is echter ook een deel dat nog nergens in staat en juist over dat deel hebben wij het hier: om het integreren van al die maatregelen en om een overzicht te geven van wat zowel de in de pakketstudies en in het actieplan toegevoegd kan worden. Dus bij dezen het verzoek, en ik denk namens iedereen, om het amendement alsnog uit te voeren.

De heer SNYDERS (Mooi Utrecht): Mijnheer de Voorzitter! In het verleden hebben wij gepleit voor een trendbreuk. Ook in de commissie is gezegd: "Er zou toch gekeken moeten worden naar een veel intensiever gebruik van hoogwaardiger openbaar vervoer." Niet alleen Randstadrail, maar ook de aanvoer en 'het moet werken'. Dat is in feite een vraag waar wij voor staan. Wat wij nu zien, is een aantal stappen waarmee wij in principe best blij zijn, maar het is veel te weinig. In die zin willen wij een signaal afgeven en dat houdt in dat wij tegen het voorstel stemmen als aanmoedigingspremie om gewoon veel verder te reiken dan wat nu voorligt.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de laatste opmerking van de heer Snyders, het volgende. Hoogwaardig openbaar vervoer is uitermate belangrijk. Het krijgt volop de aandacht. Hier gaat het echter met name om de vraag – en dan het convenant over de bereikbaarheid van Utrecht – hoe je ervoor kunt zorgen dat daar waar een heleboel zaken gaan gebeuren aan de westkant van Utrecht, de boel toch nog een beetje bereikbaar blijft. Dat is gewoon een kwestie van met alle partijen om de tafel gaan zitten om te kijken wat je daaraan kunt doen.

Wij hebben bij de begroting al de discussie gevoerd over het fietsen. Fietsen is door de Staten daaraan toegevoegd. Ik heb toen al aangegeven dat de gemeenten daarvan de trekkers zijn. Dat staat in de begroting. Dat betekent dat ik de voorstellen afwacht. Zij kunnen dan putten uit de bedragen zoals die zijn vastgesteld. Nu gaat het dus, nogmaals, om de bereikbaarheid van de stad Utrecht en om het convenant voor het mobiliteitsmanagement, om gebruik te maken van de gelden die het Rijk ons daarvoor aanbiedt, zijnde € 300.000.000 in totaal.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ondanks dat ik het uitaard toejuich dat er zoveel gedaan wordt aan de bereikbaarheid, kan ik niet anders dan constateren dat er helaas geen uitvoering wordt gegeven aan het amendement dat wij hier hebben aangenomen. Dat lijkt mij op z'n minst een ongebruikelijke gang van zaken. Ik begrijp dat de eerste taak bij de gemeenten ligt. Dat had

ook een jaar geleden al het antwoord kunnen zijn. Echter, er is een amendement aangenomen in de Staten met de boodschap om hier in de provincie ook daadwerkelijk een actieplan op te stellen. Ik kan bijna niet anders dan mijn treurnis uitspreken over het feit dat dat niet gebeurd is.

Zonder hoofdelijke stemming besluit Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fractie van Mooi Utrecht geacht wordt tegengestemd te hebben.

Wijziging Subsidieregeling aardgasafleverinstallatie provincie Utrecht

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

Benoeming PS-lid in bestuurlijke gremia

De VOORZITTER: Voorgesteld wordt hier mevrouw Versteeg te benoemen.

Zonder beraadslaging besluiten Provinciale Staten bij acclamatie overeenkomstig het voorstel.

Afscheid van de heer mr. J.J.J. Streefland

De VOORZITTER: Dames en heren. Leden van de Staten. De heer Streefland heeft ons bericht dat zijn werk prioriteit gaat krijgen boven het statenwerk en dat hij daarom het statenwerk neerlegt. Het neemt voor hem te veel tijd in beslag. Het is altijd jammer als een ervaren statenlid vertrekt. Een statenlid op lengte, zou ik zeggen. Je ziet het altijd bij het gebeuren rond de microfoon.

Dat zullen wij missen, alhoewel de heer Fastl dat ruimschoots vergoed. Dat hebben wij vanmiddag mogen aanschouwen. Het vergt enige tijd voor het weer op het juiste niveau is. Wat wij zeker ook zullen missen is de actieve inbreng en de grote interesse die de heer Streefland altijd aan de dag heeft gelegd. Interesse voor ontwikkelingen in de samenleving vanuit een specifieke politieke achtergrond. Gezien de vele activiteiten van de heer Streefland, heeft hij – ik denk dat wij dat met elkaar mogen concluderen – duidelijk een steentje bijgedragen aan de provinciale politiek. Nu, naast het feit dat hij te druk wordt, maar ook nu zijn

politieke partij vertegenwoordigd is in het college, is voor hem misschien het moment gekomen met een gerust hart afscheid te nemen van deze Staten. Dat zijn mijn woorden.

Opvallend echter is dat de heer Streefland vertrekt onder een economisch gesternte dat vrijwel identiek is als bij zijn aantreden in 2003. Toen werd de ICT-ballon doorgeprikt en de crisis die er op dit moment is, lijkt daarop, alhoewel ik denk dat hij deze keer verstrekkender is. Tegen die achtergrond introduceerde hij in zijn maidenspeech op 19 mei 2003 in de Staten het R-woord. Het R-woord dat staat voor recessie. Dat deed hij tijdens de besprekingen van de nota Economische Beleid. Ik hoop echter dat wij dat woord de komende tijd niet al te veel horen in de Staten, alhoewel de uitlatingen van de minister-president afgelopen vrijdag daarop wel op duiden. Overigens had ik mij kunnen voorstellen dat wij vanmiddag dat woord wel gehoord hadden en dat hierover in de Staten het debat had plaatsgevonden. Hoe het ook zij, de heer Streefland heeft zich heel nadrukkelijk bezig gehouden met het economisch beleid en daarnaast ook met het mobiliteitsbeleid. Daarnaast heeft hij zich ook nadrukkelijk bemoeid met de Kwatta-operatie. In 2004 speelde deze discussie, waarbij de taken van de provincie op effectiviteit werden beoordeeld in relatie tot de bezuinigingstaakstelling van € 6.000.000. In die discussie, mijnheer Streefland, maakte u zich ondermeer sterk voor het onderbrengen van het operationeel grondwaterbeheer en het waterwegenbeheer bij de waterschappen. Ik weet niet of u dat nog zou doen, gezien de uitslag en de deelname aan de waterschapsverkiezingen.

Ook in de debatten over de nieuwe huisvesting en de tijdelijke Statencommissie Vermindering regeling en bureaucratie speelt u nadrukkelijk een rol. Bovendien vertegenwoordigde u uw Staten in de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer en zette u de trend voor de wijze van verantwoorden van de Statenfracties voor hun eigen financiële ondersteuning en gaf u aan hoe u dat zag. Kortom, u bewoog zich op deskundige wijze op een breed front.

Wat ook opviel, was dat u een bijzondere belangstelling toonde voor gezamenlijke evenementen als het IPO-jaarcongres en de Statenexcursies. Het verhaal gaat – ik neem aan dat het niet waar

is – dat u laat op de avond levensgevaarlijke taxi-ritten ondernam samen met uw fractievoorzitter op weg naar een afgelegen hotel, dat op enige afstand lag, na het verlaten van het IPO-jaarcongres. Ik zou zeggen: waarschijnlijk dan te laat vertrokken; het te laat gemaakt. Van uw fractievoorzitter, kennende als een zeer serieus en betrokken lid van de Staten, kan ik mij dat haast niet voorstellen. Dus ik weet niet of het helemaal conform de waarheid is. Ik zie de heer Van Kranenburg al in de lach schieten, dus misschien is er wel meer van waar dan wij aannemen.

Hoe het ook zij, u heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt als lid van de Staten door uw deskundige inbreng, door uw betrokkenheid en datgene wat u voor de provincie heeft betekend. Wij zijn u daarvoor veel dank verschuldigd. Die dank spreek ik graag uit namens de Staten en Gedeputeerde Staten. Ik wil die dank graag onderstrepen door u de roemer met de bijbehorende oorkonde aan te bieden. Echter, niet nadat ik u al het goede, privé en zakelijk, in goede gezondheid toewens, voor u en allen die u dierbaar zijn.

Mag ik vragen Levi mee naar voren te brengen, want die krijgt ook een roemer van ons. Ik begin met junior. Het is net Sint Nicolaas geweest. Dan wordt er met pepernoten gestrooid. Dit is echter een hele roemer vol pepernoten. (Applaus)

De heer STREEFLAND (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dank u voor uw mooie woorden. U haalde inderdaad wat zaken aan die mij eigenlijk al ontschoten waren. Ik ben gekomen in tijden van recessie en ik ga in tijden van recessie. Over dit agendapunt wil onze fractie toch nog graag even wat zeggen. En dat zal ik dan doen. Ik heb altijd geprobeerd het statenlidmaatschap met enthousiasme uit te oefenen. Wat dat betreft moet ik denken aan de woorden van de heer De Vries, refererend aan zijn partijgenoot Wijers, over de vierde P: de p van 'pride'.

U zei al dat toen ik kwam mijn partij een gewaardeerde oppositiepartij was in allerlei geledingen. Nu ik vertrek, doet onze partij mee in de coalitie van de stad waar ik woon. In de provincie waar wij resideren doen wij mee en landelijk zitten wij in het kabinet. Maakt u zich geen zorgen, ik zie geen enkel causaal verband met mijn rol daarin.

Maar het is toch even een constatering.

Ik wil iedereen danken die het mij mogelijk heeft gemaakt dit statenlidmaatschap uit te oefenen: mijn collega's in de Staten en de griffie die er altijd was voor de ondersteuning.

Ik wil sluiten met woorden van ver terug, uit de Stichtse Landbrief, waarin zo mooi is gememooreerd wat ik u wil meegeven en vragen dat ter harte te nemen: "Wij en onze opvolgers zullen iedereen recht doen". (Applaus)

De VOORZITTER: Dank u wel, heer Streefland.

Sluiting

De VOORZITTER: Dan zijn wij aan het einde van deze bijeenkomst. Ik wil u wijzen op de borrel in het Wapen van Utrecht. Kort daarna komt de ad hoc-commissie Kerntaken bijeen in kamer A3.13.

Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 18.56 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 23 februari 2009.

De voorzitter,

De griffier,

